

Naturales et medicinales quaestiones LXXXVIII circa hominis naturam et morbos aliquot / [Cassius latrosophista].

Contributors

Cassius latrosophista.
Gessner, Conrad, 1516-1565.
Schneeberger, Anton, 1530-1581.

Publication/Creation

[Tiguri] : [Jac. Gesner], [1562]

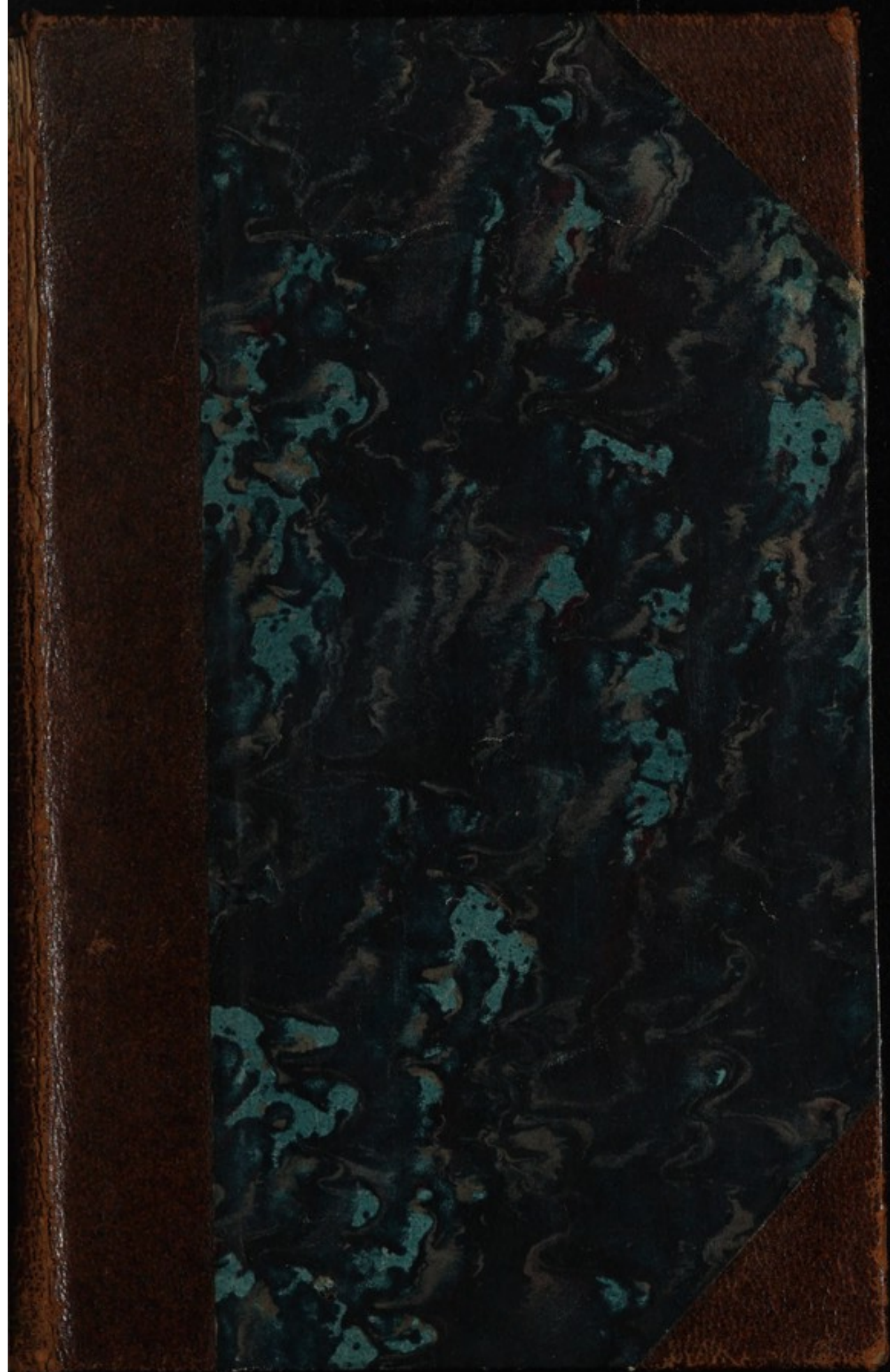
Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/jv4kj6pz>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

CASSII

PROBLEMATA

1562.

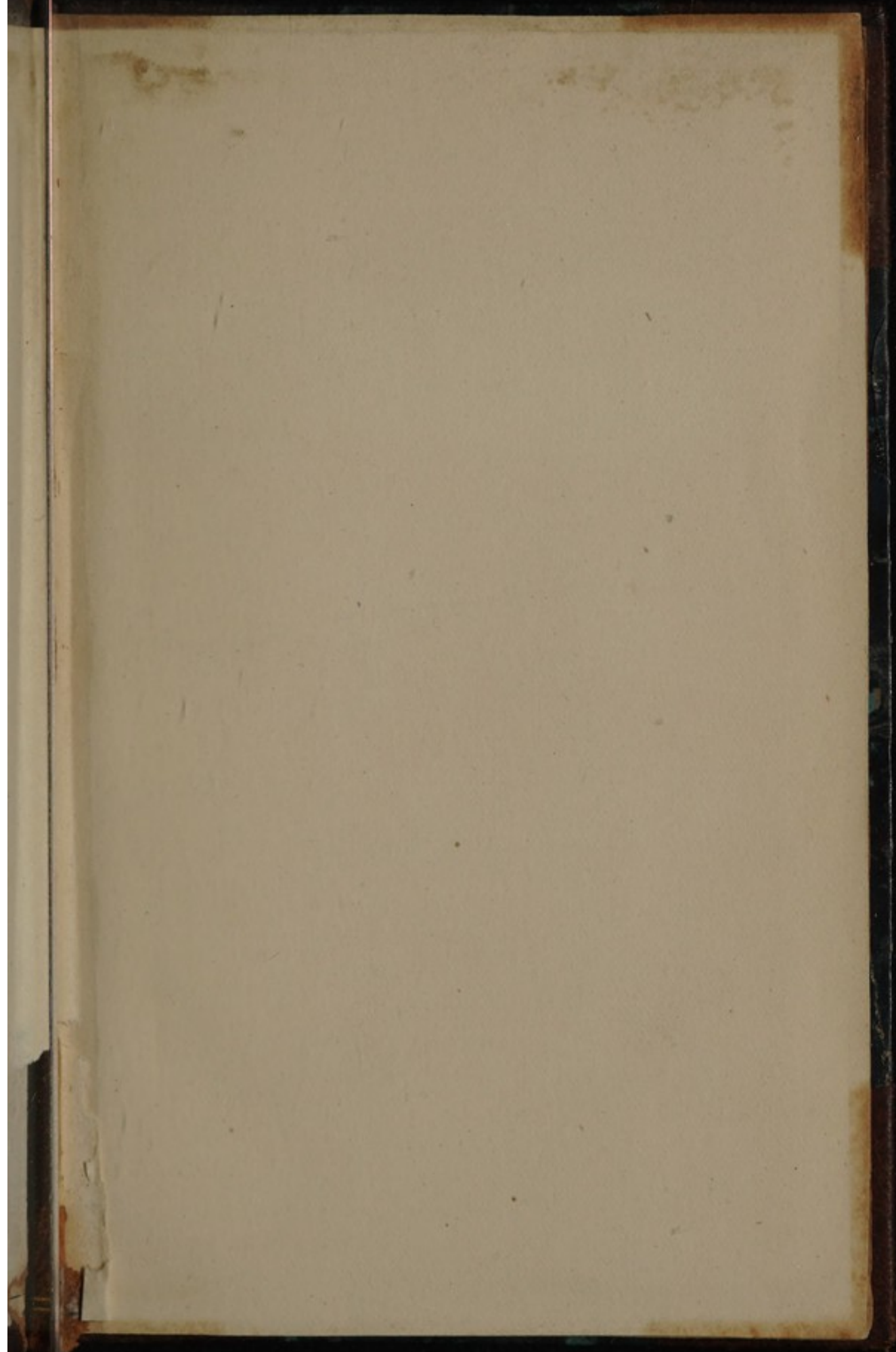
I,
MEDICAL SOCIETY
OF LONDON

ACCESSION NUMBER

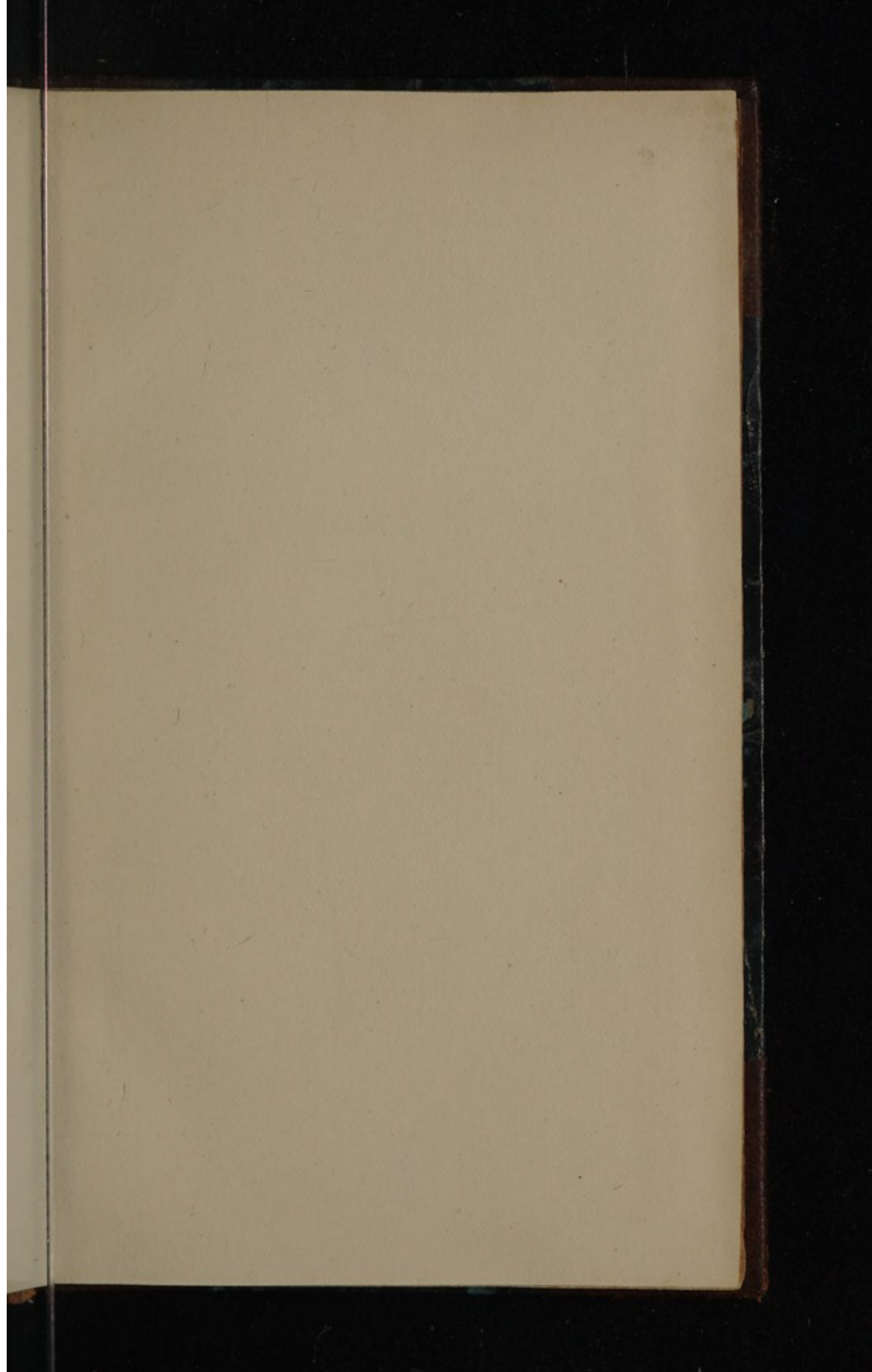
PRESS MARK

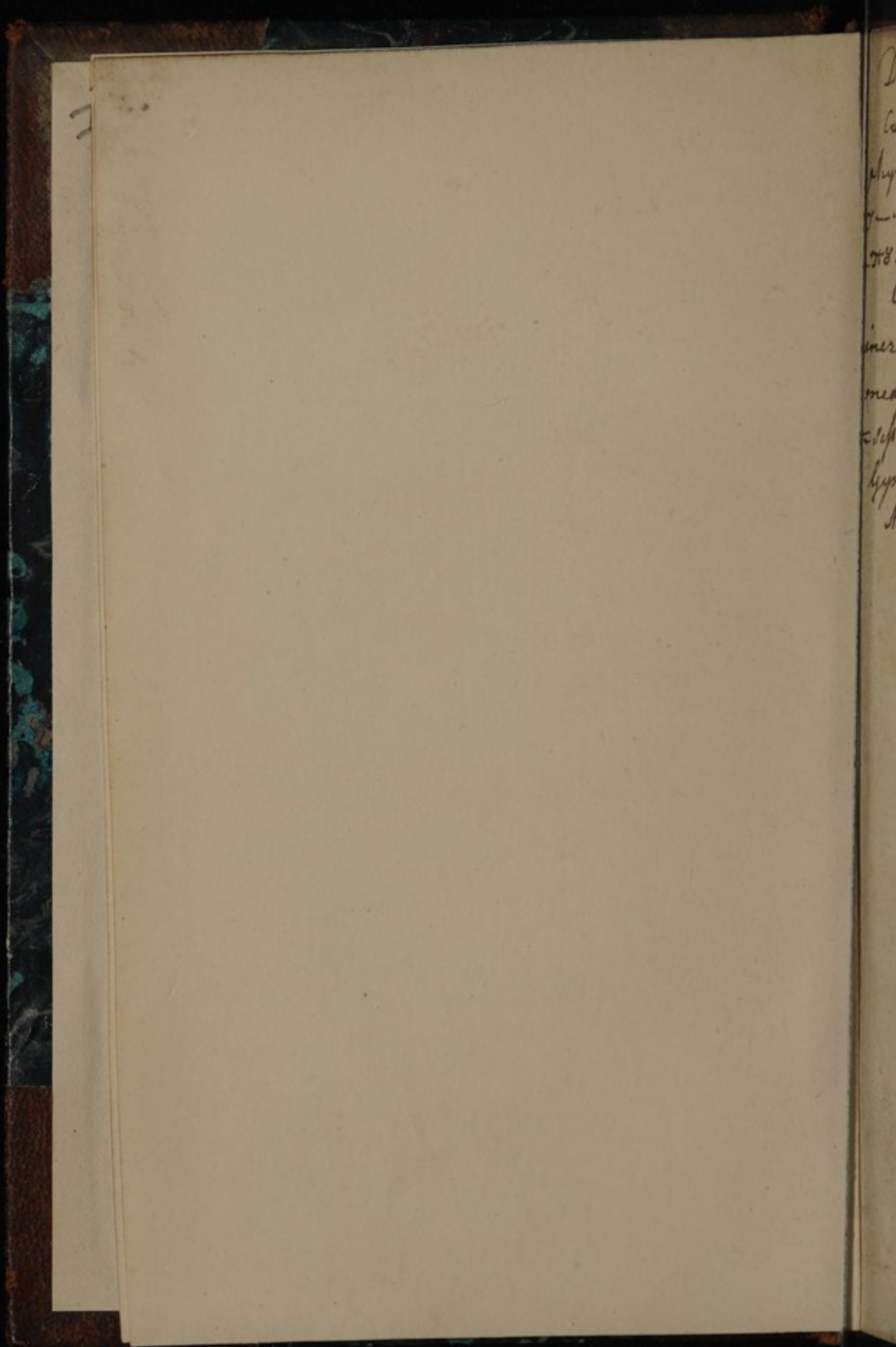
CASSIUS IATROSOPIHISTA

I 65166/A

De Cassij editione v. Gesner: Epist. p. 5. c.

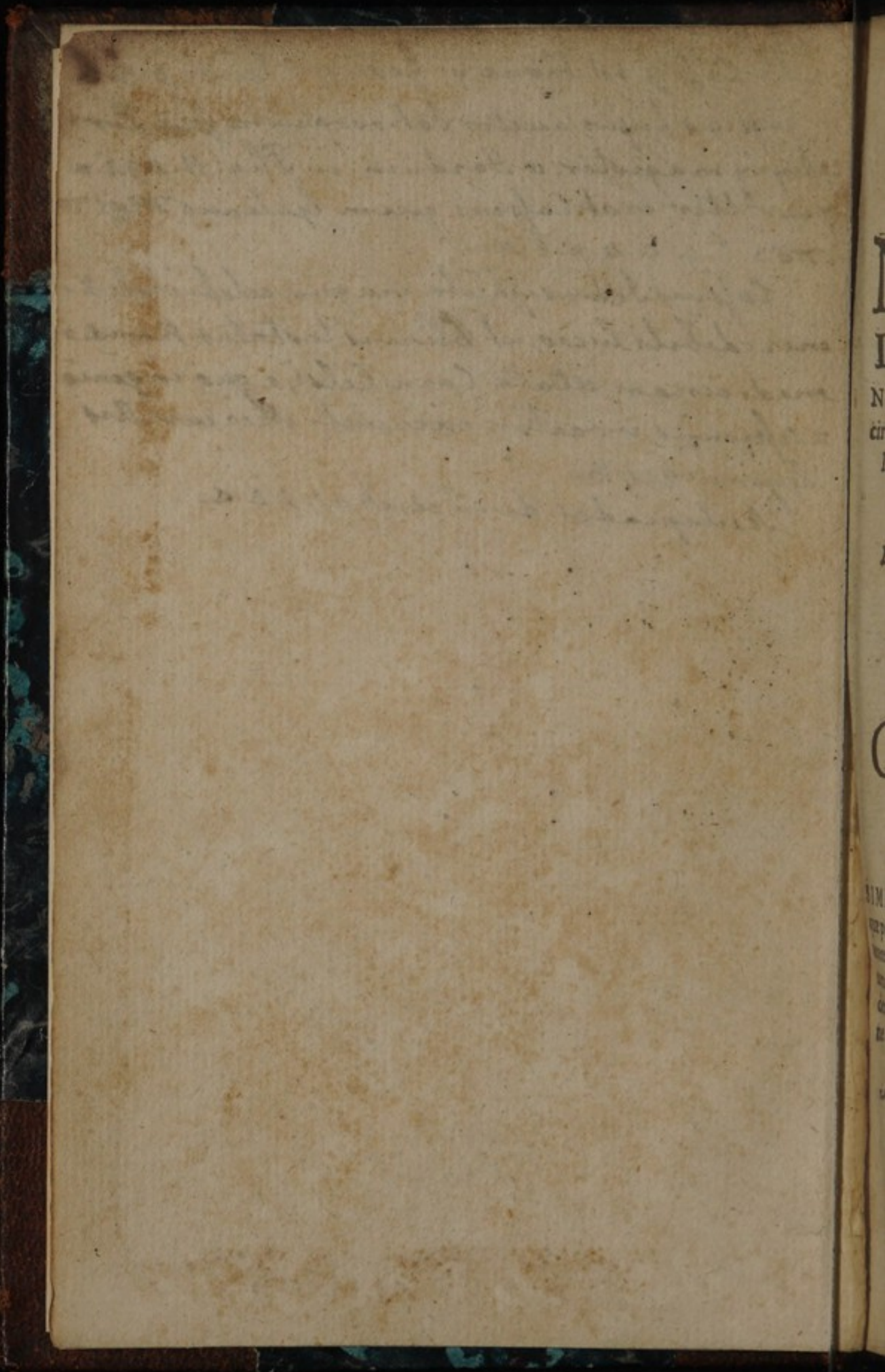
Cassius hujus auctor Iatrosophista fuit, Por-
phyrii magister. v. Harduin: in Plin: II. 494. n.

— Alter erat Cassius quem Galenus Aeg. 70
H85 l. g. c. 4. p. 614. —

Cassius Iatrosophista magna celebritate &
incredibili lusso, ut Plinius testatur Roma
medicinam etate Corn. Celsi, a quo ingenio
— sippimus vocatur, exercuit. Mercur: Ars
lypni: 251. B. —

Asclepiades de ulceribus. 44. a.

CASSII INTROSOPHISTAE

NATVRA LES ET MEDICI

NALES QVAESTIONES LXXXIIII.
circa hominis naturā & morbos aliquot, CON-
RADO GESNERO medico Tigurino
interprete, nunc primū editæ.

EÆDEM GRÆCE, LONGE
*quàm antehac castigatiores, cū Scho-
lyis quibusdam.*

HIS ACCEDIT

Catalogus Medi- camentorum

SIMPLICIVM ET PARABILIVM.
quæ pestilentie ueneno aduersantur, quorum &
ueteres & recentiores clarissimi quique scriptores
meminerūt, longè accuratissimus, cum breui ijs-
dem utendi institutione: qualis hætenus à nemi-
ne alio cōscriptus est, auctore

ANTONIO SCHNEBERGERO
ro Tigurino, medico.

DR. MEDICAL
OCT 11 1890

LI

CLARISSIMO

VIRO IOHANNI CHENTMANO,
medico Torgæ apud Misenos doctrina & ex-
perientia summo, Conradus Ges-
nerus medicus S. D.

*VM ante annos aliquot do-
ctissime Chentmane, Græcus
Cassij cuiusdam iatrosophi-
stæ Questionum medicinaliū
liber, Lutetiæ excusus anno 1541 ad me
peruenisset: adeò mihi tum placuit, vt sta-
tim in sermonem Latinum transferre aggre-
derer quod cum perfecissem, paulò post eun-
dem librum, eodem anno quo editus est Græ-
cus, Latine excusum Hadriano Iunio Hor-
nano interprete, apud bibliopolas reperi.
Quare translationem eius, purè quidem &
elegantè Latinam, cum mea quod stilum
attinet multum inferiore quum contulis-
sem, obseruavi aliquot locos in quibus Cassij
sensum ipse mihi magis assequutus videbar.
Horum quidam alicuius momenti sunt, ple-
rique nullius aut exigui. Quid autem inter-
sit, cum ex scholijs nostris, tum vtriusque
interpretatione collata, apparebit. Spera*

EPISTOLA.

autem doctissimum virum Hadrianum, de
 utriusque linguae studijs optimè promeri-
 tum, si fortè in hac inciderit, minimè egrè
 laturum. Nam ipse etiam, non dubito, si e-
 mendare voluisset sua, præstare id potuisset
 melius quàm ego, tanto præsertim post pri-
 mam editionè tempore: & è nostris etiam,
 ut quæ voluerit emendet, non solum ei per-
 mitto: sed beneficij loco ducam si candidè id
 faciat. Porro cum maiores, quo tempore pri-
 mum transtuleram, occupationes mihi sub-
 orirentur, translationis meæ editionem huc
 usque neglexi. Nunc tandem, postulante ty-
 pographo patrueli meo, ut prælo ocioso ali-
 quid suppeditarem, ex schedarum mearum
 aceruo hunc libellum deprompsi: quem pro-
 pter multa tua & præclara in me beneficia,
 sub tuo nomine apparere volui. Adiunxi au-
 tem etiam Græcum exemplar, ut conferre
 liceret cum nostra translatione, si quid ali-
 cui dubium videretur: quod eò libentius fe-
 ci, quoniam & parvus est libellus, & di-
 ctione Græca pura ac eleganti conscriptus,
 & à me plurimis in locis castigatus, par-
 tim ex emendationibus ad manuscriptum

E P I S T O L A.

codicem, quas Venetijs olim ab eruditissimo viro Arnaldo Arlenio Peraxylo nactus fueram, partim ex collatione ad Aristotelis & Alexandri Aphrodisiensis problemata. Id autem Antonio Schnebergero, charissimo olim discipulo meo, nunc medico apud Sarmatas erudito iuxta ac fortunato, dedicaui: ut is quoque tantorum intercapedine à me remotus, aliquod nostri monumentum, quod eius in me beneficia merentur, haberet. Cum verò volumen per se paruum esset, eiusdem Schnebergeri mei Catalogum simplicium medicamentorum, quæ pestilentie aduersantur, accurratè sanè ab eo concinnatum, & non ita pridem ad me missum, typographus addere voluit, id quod tibi minimè ingratum futurum spero, præsertim cum tu quoque de eiusdem mali præcautione et curatione librum sanè eruditum antè aliquot annos Germanico sermone edideris. Hoc igitur animi & amoris mei, quo te meritò prosequor, clarissime Chentmane signum, & gratitudinis quaecunque argumentum, aut veriùs specimen, boni ut

E P I S T O L A

consulas: & tantillum munusculum (ita si nominare licet, quod ex gratitudinis officio debetur) non tam ex ipsius magnitudine aut precio, quàm hominis tui longè amantiſſimi animo, pro summa humanitate ac liberalitate tua, aestimare digneris rogo. (σι.

Οὐ γὰρ χρυσὸς ἐμοῖς ὅτ' ἀργυρὸν γν' μεγάλους
Χρήματα δὲ ψυχὴν πέλει καὶ βιβλία μὲνα.

Doctrina quidem tua illustris & virtus eximia, maximè verò singularis in me beneficentia, multò maiora merebantur, (quod equidem & lubens agnosco & profiteor candidè) sed alijs etiam modis ac significationibus gratitudinis, quanti te faciam, si Deus vitam & valetudinem largietur, declarabo aliàs: nec obliuiscar promissi tibi iam dudum Moschionis πῶδε γυναικείων πα-
Moschion
 δῶν libri: à cuius editione tum vnicum exemplar nimis corruptum, tum aliæ causæ hæc-
 nus me impediuerunt. Hunc interea, Cassiū dico, ceu arrhabonem & fideiussorem, aut (si mauis) obsidē mitto, donec illum quoq; tibi sistā. V A L E, et me ama. Tiguri Hel-
 uetiorū, Ianuarij die XV. Anno Domini
 M. D. L X I I.

ΚΑΣΣΙΟΥ ΙΑΤΡΟΣΟΦΙ

ΣΤΟΥ ΙΑΤΡΙΚΑΙ ΑΠΟ-

ρίαι ὁ Προβλήματα φυσικῶ
ποδὶ ζωῶν παθῶν.

ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΣ ΕΝ
ὑγιεινοῖς.

Τῶν δ' ἐλδιδόριων τεχνῶν ἰατρικὴ, τὸ μὲν
γλαφυρὸν καὶ περιττὸν καὶ ἐπιτόρῳες, ὅσας
μίας γνώσεσιν ἔχει: θεωριῶν δ' ἑ
μέγα τοῖς φιλομαθεῶσι, τὴν σω-
τηρίαν καὶ τὴν ὑγίαν.

五

74

1

80

74

700

100

164

28

...

0264

250

पर्युष

Télé

...

64 yd

Old

ΦΣΛ

6πΔ

10/10/10

84522

ΚΟΝΡΑΔΟΣ ΓΕΣΝΗΡΟΣ ΑΝΤΩ
 νίω Νιφορέω, ἡ Συνεβοργήσω Γερμανισί
 λεγομένη, ἰατρὸς ἰατρῶν δὲ
 πράττειν.

Α τῷ Κασίῳ ἰατροσοφιστῇ πρὸ
 βλήματα, βέλτισε Αντώνιε,
 πάλα μὲν ἐκτετύπωται γνῶ-
 λδουκετία, πολλῶν ἢ σφαλμά-
 των γέμοντα. Ταῦτα ἐγὼ πρὸ γνῶντων ἡ-
 δὴ πολλῶν διορθωμένα πρὸ ἐμῶ, ἀμεληθέν-
 τα δὲ γνῶσιν τοῖς μυείοις, αὐτὸν δὲ νῦν πρῶ-
 του τοῦ τυπογράφου συγχωρήσας, προσφω-
 νῆν σοι ἐγνώκα. εἰ γὰρ ἐμὴ πρὸ ἐμῶ συγγέ-
 γραπτόν ταῦτα, ἀλλ' ὅμως ἡ διορθώσις, πῇ μὲν
 ἐκ παλαιῶν ἀντιγράφων, πῇ δὲ ἐκ τῶν Ἰ. Α.
 εἰσοτέλους τε ἐκ Ἀφροδισιέως πωβλημάτων
 πρὸξετάσεώς μοι γενομένη, ἐκ ἀπονητὶ τε-
 τέλειται. Μικρὸν δὲ ἐκ τῶν ἄλλων. ἀλλὰ σύ μοι ἡ-
 δὴ γρησκόνηται ἅμα, καὶ πλείους αἰ ἀρχολί-
 ας γνέχομένη, συγγνώμην ἔξαις, εἰ πλείους ὁ-
 φείλων, μικρότατα ἱαταβάλλω. Τάχα γὰρ,
 εἰ πόρ γε Θεὸς τῶν ζώων μοι μακροτόραμ χα-
 εῖσαιτο, ἄλλοτε καὶ ἄλλα πέμψω: καὶ εἰ μὴ

Επιστολή

γε ἅπασι, ἀλλὰ κατὰ κόρματιζωρ πως διαλύ-
 σω τὸ χρέος. γὰρ δὲ τοῖς πρὸντι καὶ ταῦτά γε,
 οἷα δὴ ποτε, ἀποδοχῆς σοι ἄξια φανήσεσθαι
 ἐλπίζω: καὶ ποτε πρὸς τῶν αὐτῶν ἀνάγνω-
 σιν τραπόμηνός σε, μνήμῃ ἐμῇ διατηρήσῃ.
 ὡς ποὺ καὶ γὰρ σὺ γινώσκεις, γὰρ τῇ διασημοτάτῃ
 τῶν ἐν Ελβεκίῳ πόλεωρ Τιγύρω, Κοινῇ ἡ-
 μῶν πατρίδι: γὰρ ἡ καὶ τὸ γινώσκω σὺ γινώ-
 ξόμην, καὶ σὺ ποτε πάντες πρὸς ἐμοὶ Λατίνωρ
 τε καὶ Ελλήνων τὰς παλαιὰς γλώττας, ἅμα
 τε τὰ τῇ ἰατρικῇ σοιχεῖα, δύφνέσασα ἑμα-
 θεις, καὶ ποὺ τῶν τῇ καὶ τέχνην ὕλης (μάλι-
 σα ἢ τὴ φυτικῇ) γινώσκιν ἐπιμελέσασα διέ-
 τριβόν. μετὰ τοῦτο δὲ γὰρ βασιλεία, καλλίστη
 τε καὶ μεγίστη Ελβεκίωρ πόλει, τῶν ἡμετέρων
 τέχνην ὑπὸ διδασκάλοις ἀρίστοις μετελθόν,
 εἰς Σαρματίαν, (ὃ καὶ τὴν τύχην ἰνὰ οἶμαι, ἀλλ'
 ἑμαρμυλὴν) ἐξεδήμυσας. καὶ πόλιν μετὰ
 χρόνον ὃ πολὺν εἰς τὸ τῶν Κελτῶν Μομωέ-
 λιορ ἀφίκεσθαι, καὶ τῶν ἑσὼ θάλατταν πόλιν,
 τῶν ἐπὶ τῇ ἰατρικῇ τέχνης γὰρ αὐτῇ διδασ-
 καλία θυκλεεσάτω. μαρτύριοι δὲ γὰρ τοῖς
 θεοῖς καλλιστοῖς, τῆς περικοπῆς σὺ καὶ ἀρετῆς
 ἄξιον, ἀπογεγενημένος, εἰς Σαρματίαν ἔπαυ-
 ῃ

ἦλθον: ἥς μὲν πολλὰ, ὡς ἔστι πρὸς κεανίτη
 διὰ γορμανίας, διελθὼν, ἅμα τε τῷ τέχνῃ
 ἐπιτηδύσας αἰ, ἔστι πολλὴν γε τοῖς λόγοις
 τῷ πᾶσι προσθεῖς, ἰατρὸς ἡδὲ αἰσθητὴ καὶ
 κομψότατος, γὰρ βασιλικῇ πόλει τὴν Κρανοβίαν
 τὸν νῦν δὲ τριβὼν, πρὸς Σαρμάταις τε καὶ τοῖς
 ἔξω ἀκείους. Ἐν τούτῳ δὲ πολλὰ ἰδὼν, καὶ πολ-
 λὰ μαθὼν πολλὰς γὰρ χώρας, ὅκ ὀλίγα γὰρ
 τούτων, [ζώων τε καὶ φυτῶν πανιωτόρων,
 καὶ ἄλλων ἡνὸς ἰδιότητος,] ἐλθὼν διεξίως τε
 καὶ ὁρῶν μόνως ἐμοὶ χαριτάμενος, τοῖς λο-
 γιστάταις σε πρὸς με γράμμασι διηγήσω.
 ἔνια δὲ ἔστι δωδεκάμηνος, (ζώων διορᾶς Σαρμα-
 τικῶν ἔστι Σκυδικῶν, ἀδράτα, σκέλη, χηλὰς,
 φυτὰ τε, καὶ ζωγραφίας ἡνὸς, καὶ ἄλλα)
 πολλάκις πρὸς ἐμὲ πᾶσι πᾶσι διετέλεσας, ἐί-
 δὼς με ὡς μάλιστ' αὐτῶν γνώσει τε καὶ
 θεῶν τὸν πόμηνον. Τοσούτων ὅν πρὸς σε δὲ ἐρ-
 γημάτων τυχῶν, ἡ βολόμεν ἡ γὰρ ποῖον ἔστι
 ἔστι ἐμῆς πρὸς σε γνώμης, φιλίας τε καὶ δόχας
 ρισίας ἐπιδείγμα ποιῶν. ἔστι ἔστι γε δημό-
 σι). ὡς ἔστι ἔστι συγχρόνους ἡμῶν, ἔστι ἔστι ἐπιγενε-
 σέρους ἴαχα ποτὲ, τῶν τε καὶ ἡμᾶς φιλίαν, ἔστι
 ἔστι ἔστι, πρὸς τῶν ἡμέτεραν τῶν βιωφελιστάτην

Επιστολή

τεχνῶν, ἀποδαιοτάτῳ ὁρμῇ,) ἢ καὶ σὺ
ἦσθι ταῖς ἐκδοθείσαις σοι βίβλοις ἐπεδεί-
ξω) ἀλλῶς γινώσκειν. Εἰρῶσο.

Οὐλέ τε καὶ μάλα χαῖρε φίλη κεφαλὴ πόδι
πάντων.

Ἀντιφίλει δὲ φιλῶντα, Θεὸς δὲ τοι ὀλβια
δοίη.

Εἰς Τιγύρω. Γαμηλιῶν Θ' αἰῶς ἢ τρίτη, ἔτος
λυεακῶ α φ ξ β.

ΤΑ ΚΑΣ-

Τ Α Κ Α Σ Σ Ι Ο Υ

Π Ρ Ο Β Λ Η Μ Α Τ Α.

Ἰὰ τὶ τὰ στρογγύλα ἔλκη, δυσσαλ-
 θέερα καθέσκει τῷ ἄλλω;
 Οἱ μὲν δὲ Ἡροφίλαιοι τὴν αἰ-
 τίαν ἀποδιδόασιν, γεωμετρι-
 κῇ χρώμινι ἀποδείξει. φασὶ γὰρ, ὅτι τὰ κυ-
 κλικὰ χήματα τῷ ἔλκῳ, μικρὰ μὲν φαίνετ'
 τῇ πόδι χῆ· ὁ βιαῦτα δ' ὄσιν, ἀλλ' ἐχθ' πῇ δυ-
 νάμει μέζονα τὰ ἐμβαδὰ, ἢ πρὸς φαίνετ'. τὸ μεί-
 ζον ἢ πλείον' ὅ χρόνον δίδετ' πρὸς τὴν ἐπέλω-
 σιν. ὥς τε φησὶ τὰ βιαῦτα ἔλκη φαίνετα
 δυσσαλθέη, εἴ γε τὰ μικρὰ φαίνεται. κατὰ δὲ
 τὸ ἀληθές, ὅχ' ὅτως ἐχθ', ἀλλ' ἐσι μέζονα. Τὸτο
 ἢ ποδικομηνὸς διεκέρσας τοῦ Ασκληπιάδης. εἰ
 τις στρογγύλῳ ἔλκῳ ὑποκειμένῳ, ἐπιδιδέλη
 τὰ πρὸς ἀκείμην σώματ' αἶμα, ὥς τε ἐκ τ' ἐπιδιαι-
 ρέσεως γινέσθαι ἐπιμηκέσερ) τὸ χήμα τ' ἔλ-
 κος, θάπτεον αὐτὸ γνῶναι τοῦ ἐπέλωσις. ἴσθ' δ'
 ἐναυτίον βλ' τ' Ἡροφίλου ἀφ' ἑσκοντι. ὅ γ' τὸ
 μέγεθος τ' ἔλκους, ὥς αὐτοὶ φασιν, αἵτι) γίνε-
 τ' τ' δυσθεραπείας, ἐχθ' τὸ αὐτ' ὑπο-
 κείμενός μεγέθος, τὸ ἐτόρ' πρὸς γινομένῳ ἐκ

Προβλήματα

ἔτι πιδαιρέσει, μάλλιν γίνεσθαι δυσιατότορα
ταῦτα τὰ ἔλκη. Αὐτὸς δὲ ὁ Ἀσκληπιάδης
βιαύτως ἀποδίδωσιν αἰτίαν. φησὶ γὰρ ὅτι
ὑπὸ παντὸς πράγματι, ὡς σύμφυτον ὄντι
ἐκ λινέου. ἢ ἐν σφοδρὰ λίνησις γίγνεται ἐκ
τῶν κατ' αὐτὰ ἀρχῶν. ἀρχὰς δὲ λέγει τὰ μέ-
σα τῶν λινυμένων. ὑποδείγμασι δὲ χρῆται
πρὸς σαφήνειαν, πῇ τε τῷ ποταμῷ λινήσῃ,
καὶ πῇ τῷ πυρὸς. ὡς γὰρ ὑπὸ τούτων μάλιστα
λινεῖται ὁ σφοδρότορον τὰ μέσα, ὅτω συμ-
βαίνει καὶ ἐπὶ τῶν ἐλκῶν. οἷόν τι ὄντι τὸ λεγό-
μενον: ὅτι τῶν ποταμῶν ἐπὶ τῷ πλεονάζον-
τι μέρει, σφοδρότορα γίνεται ἡ λίνησις.
πλεονάζει δὲ δηλονότι τὸ μέσον ἐν αὐτοῖς.
ἐκεῖ γὰρ μάλιστα σωφρέχῃ τὸ πλεον. ὁ δὲ ὁμοι-
ος λόγος καὶ πρὸς τὸ φλογὸς τῷ πυρὸς. καὶ
γὰρ τὸ μέσον μάλιστα τόπον, σφοδρότορον
λινεῖται αὐτῇ, ὅτως ὡς καὶ πολλάκις προ-
ανασηδῆται καὶ ὅτι τὸ μὲν τὸ φλόγα.

ἔτι * ὅτι ἐν καὶ τὰ στρογγύλα ἔλκη, καθότι αὐ-
τὰ ὡσπερ σωφρέχεται, καὶ οἷον εἰς μέσα ὄντι ἵνα
τὰ πᾶν μέρος, ὅτι ὅτι συμβαίνει σφοδρό-
τορον τὸν λίνησιν ἐπ' αὐτῶν γίγνεσθαι. λίνη-
σις δὲ γίγνεται δηλονότι ὁγκῶν λινῶν φουσι

κῶς

κῶς φορομλίων ἐπὶ τὰ ἔξω δῖα τῶν πόρων,
 καὶ τῇ σφοδρᾷ τῶν πρὸς δὴ συμβαίνει
 ἀνακρῶσαι τὴν ἐπὶ λωσιμ. Ρητέον ὅτι πρὸς
 ὅσον, ὅτι ἐὰν τῶν ὄγκων ἡ σφοδρὰ λίνησις ἐ-
 πὶ τὸ ἔξω, αἰτία γίνεται τοῖς ἐν τὰ τοιαῦ-
 τα ἔλκεσιν δυνάσθῃ, ἐκ τῶν μάλιστα ὅσον συμ-
 βαίνει ἐπὶ τῇ ἀκμαζόντων, ἐκ * τῶν αὐτῶν τῶν
 συμβαίνει ἔλκεσιν ἐπὶ αὐτῶν τὰ τοιαῦτα, ἐπὶ γὰρ
 τῶν μάλιστα ὅσον ὁξυκίνητοι οἱ ὄγκοι, καὶ
 πολλοὶ ὅσον πλήθει: ἐπὶ δὲ τῶν γεγενησίων
 ὀλίγοι τέ ὄσον, ἐκ νωχελῆς τῇ λίνῃσι χεῖνται:
 καὶ ἐπὶ παρ' ἐπὶ τῶν δυνάσθῃ δὴ τὰ
 τοιαῦτα τῇ ἔλκεσιν γίνεται. Ρητέον ὅτι Aliās ad-
ditur
μᾶλλον
 ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ οἶον ἐγγώνιον χῆμα σπι-
 σμύων ἔλκεσιν, συμβαίνει τὴν ἐπὶ λωσιμ
 δῖα πρὸς γίνεσθαι, δῖα τὸ ὑγιᾶ σώματα μᾶλ-
 λον εἶναι ἀλλήλων πλησίον, καὶ ὁ μάλιστα οἶον
 νειγωνία γίνεται τοῖς ἔλκεσιν. τὰ δὲ ὑγιᾶ, ὅσον
 ὡς ἐτυχε, συμβάλλεται τῇ ἐπὶ λωσιμ, καὶ δῖα Hadria-
nus legit,
τὰ διοκῶν
τα μὲν ὑ-
γιᾶ, πε-
πονθότα
 ὅσον ὅσον, ἐκ τοῦ μᾶλλον εἶναι δυνάσθῃ, ἔχον
 τα παρακείμενα σώματα, † τὰ διοκῶντα
 ἐν ὑγιᾶ, πεπονθότα. * ἐπειδὴ τῶν εὐργυ-
 λων τὰ ὑγιᾶ σώματα πανταχόθεν ἐπίσης
 εἰσέσκηκε τῶν ἔλκεσιν, καὶ πλέον, ἢ πρὸς κατὰ δῖα.

Προβλήματα

Alias
τριγώνον

σχῆμα τὸ ἐγγώνιον γινόμενον. ὡς πόρ' ἐπὶ λυ-
κλῶ εἰ λάβοιμεν ἐκ βραχέως διαστήματος ση-
μεῖα ἑνὰ, καὶ ἐπιζύξοιμεν δι' αὐτὰ κατὰ τὰ
σημεῖα, ὅμοιως ἐφ' ἐτόρσ' * τριγωνίσαν ὅ-
τω τύχη, καὶ ἐπιζύξοιμεν βραχὺ ἀπὸ τριγ-
ωνίας διαστήσαντες, εὐερίσκειται μείζων ἢ γν' ἴσθ'
λύκλῳ ἐπιζυχθεῖσα δι' αὐτὰ. ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ
στρογγύλῳ ἐλκῶν, καὶ τῷ μὴ θιότῳ ἔχει ὡς
ἐφαμην. διὰ τοῦτο συμβαίνει ῥαδίαν τὴν ἐπὶ
λωσιν γίνεσθαι ἐπὶ τῷ κατὰ γωνιώδους σχῆ-
μα γινομένου, διὰ τὸ τὰ ὑγιεινὰ σώματα
μᾶλλον εἶναι πλησίον ἀλλήλων, καὶ συμβάλλε-
σθαι ταῦτα τῇ ἐποσλώσει. ὁθεν καὶ ὡς ἐπί-
πῳαν ἀπὸ τῷ ἄκρῳ ἀρχεται ἡ ἐπὶ λωσις. κα-
θὸ μάλιστα συνόργει ἀπὸ τῷ πρᾶκειμένου ὑ-
γιεινῶν σωμάτων. ἐπὶ δὲ τῷ στρογγύλῳ, διὰ
τὸ πανταχόθεν ἐπίσης ἀφεσᾶναι τὰ ὑγιεινὰ
ἀλλήλων, ὅτι μὴ διυῖσθαι συναρῆσθαι τῇ ἐ-
ποσλώσει, μὴ ῥαδίον γίνεσθαι ταῦτα.

β'. Διὰ τί ἐπιτήδεια, τὰ ἄκρα μόρ' ἢ τοῖς
σώματι, πρὸς νομὴν, ὁμοίως καὶ τὰ κοῖλα;
Ἡ ἐπειδὴ ἡ νομὴ, νέκρωσις ἔστι καὶ σῆψις.
ὅτι πόριψυκτα δὲ τὰ ἄκρα δι' ὄνθειαν ὕλην,
ὡς διὰ τοῦτο τὴν νέκρωσιν ὑπομένειν. τὰ δὲ
κοῖλα

κοίλα, ὅθεν τὸ πλεονάζειν ἐν αὐτοῖς ὕλῃ ὑ-
γρᾷ, καὶ ὅθεν ὅσον τὴν σῆψιν ὑποκειμένην.

γ. Διὰ τί ὑγιαζομένων τῶν ἐλκῶν (ἐπὶ λεπαιομέ-
πλωσμένων τῶν φλεγμονῶν, ἁντιστοιχοῦντων) νῶν Ἀ-
ρκτηορ, ἐπειδὴ ἐπικρατεῖ τότε τὸ οἰκτεῖον. ἐπὶ *phrodif.*
κρατῶν ἢ ὅσον, τὸ ἀνοικτεῖον ἀπελαύνει ἐκ τοῦ
βάθους. ἡ φύσις ἢ ἡδεταυχωριζομένης τοῦ ἀ-
νοικτεῖου.

δ. Διὰ τί ἐπὶ τῶν ὑδρωπικῶν δίψα γίνε-
ται, καὶ οὐ πολλὰ τοῦ ὑγροῦ ὑποκειμένης;
ῤητέον ὅτι ἡ ὀρεξις αὐτῇ γίνεται κατ' ἐπιζή-
τησιν τῶν κατὰ φύσιν ὑγρῶν, ὅ τ' πρὸς φύσιν.
τὸ δὲ πρὸς ἀκείνου ἐπὶ τούτων, πρὸς φύσιν
ἐσὶ γίνεται δὲ ἡ ἀνάπαυλα ἐν ὀρεξείῳ, πρὸς
τιδεμένης τοῦ κατὰ φύσιν ὑγροῦ. Ἡ ὅτι ἐκ
τῆς λεομένης πόρος τὸ κατὰ φύσιν ὑγρὸν με-
ρίζεται, ἀλλ' ἐξω δίδωται: δίψῃσι δὲ ὥς
μὴ πίνοντες.

ε. Διὰ τί μὴ ὄντες ἐν δίψει, ὅ τ' πρὸς βάλλοι-
μεν πρὸς λειπόμενον, πρὸς γίνετο τὸ δίψῃν: ἐὰν ἀ-
πάλιν, ὅ τ' ἐν δίψει ὄντες, παύεται τὸ δίψῃν;
Ὅτι τὸ δίψῃν γίνεται ἐκ τῆς ξηρότητας. ὅ τ' ἐν δὲ
ψῶντες πόδι βάλλοιμεν τὸ λειπόμενον, τὸ σῶμα,
ὅθεν τὸ μετέχον ζωμικῆς δυναμέως αὐτὸ, οἴσ-

προβλήματα

θεῖ' ἐπιστᾶται δὲ τῷ ἐπιφανείας πόρῳ
τὸ ὑγρόν. καὶ ὅτω συμβαίνει ὑγραίνεσθαι τὸ
βάθος, ὅς ὁ μάλισα γίνεται τὸ δίσκο.
ἐπὶ δὲ τῷ μὴ δισκόντων καὶ ποδιβαλόν-
των τὸ λαστρὸν, ὑπόκειται ὑγρὸν γὰρ τοῦ σώ-
ματι, καὶ πείεσθαι ὅσοι δὲ τῷ ἰσρώτῳ,
δὲ τὸ μὴ ἀντιποιεῖσθαι ὑγρασίας.

Σ'. Διὰ τί ἐπὶ τῷ ἢ πρὸ ἢ ἀπλῶνα ἢ πνύ-
μονα παχόντων, ἐπὶ τὸ πεπονθὸς ῥάων ἢ
κατάκλισις; καὶ μὴν ἐχθὴν ἐπιθλιβομένων
τῷ μόρῳ σφοδρῶς εἶναι τὰ ἀλγύματα· ἀλ-
λὰ ῥητέον ὅτι ἐπὶ τὸ γιναντίου· ἢ γινῶντο ἢ κα-
τὰ κλίσις, ὡς ἐκκρεμασμός τις γίνεται. ἐκ-
κρεμῶν κρεμασμένων δὲ τὸ πεπονθότῳ, μείζων ἢ αὐ-
τῶν πλῆσις γίνεται.

Ζωμ

Ζ'. Διὰ τί ὡς ἐπίπαρ γὰρ τοῖς προξυσμοῖς
τὰ ἄκρα ποδιφύχεται; Ὅτι ἐφ' ὧν ἡ ἀρ-
χὴ τῆς κινήσεως γίνεται, ἐπὶ ἐκεῖνα σωτρε-
χθσιν αἱ ὕλαι. ἡ δὲ ἀρχὴ τῆς κινήσεως, γὰρ τοῦ
βάθει τῶν μέσων. ἢ ὅς ἐν ἐπὶ ὅσοι τὸ μόρ-
σωτρεχθσιν τῆς ὕλης ἐκ παντὸς μέρους τοῦ
σώματος, ἀρσυλάσθαι τὰ ἄκρα τῆς ποδι-
εχομένης γὰρ αὐτοῖς ὕλης, καὶ φέρεσθαι ἐπὶ τὸ
μέσον. ἀρσυληθῆναι ἢ ἐκεῖνα, ὅτι γὰρ ἐν δέσσει
τῇ

Πύλης γρομόμνα, τὴν πόριψυξιν ὑπομύει.
 θ. Ἡ ἡδονὴ, ὡς ὁρ διαχύσις ἔσθ' αἵσις τ'
 σώματος ὅτι. ἔσθ' ὅρ πορ λυὰ αὐτὴν ἡ αἰσ
 θησις πρεγγυά. διήλθον δὲ ὅτι καὶ ἡ ἡδονὴ γί
 νεται, ὡς ὁρ γρομόμνα. καὶ ἔσθ' ἡ πᾶρα μαρτυ
 ρεῖ καὶ ὁ ποιητής, ὅτι πολλοῖς νήδυμον αὐτὸν
 ὀνομάζωρ, ὡς αὐτὴν ἡδονῆς πρεκτικόν. Εἰ δὲ ἴνυν
 ἡ ἡδονὴ, διαχύσις ὅτι τ' σώματι, ταύτῃ θ'
 ἀποργάζετ' ὁ ὡς, τί δ' χαλαστικόν μάλλ'
 φανερὸν ὡς ὡς, ἡ πρὸς πυνκωτικόν ὡς ὅτι
 οἱ μεθοδικοί, ἀλλὰ ἔσθ' ἡ δὲ σκάφης αἰώρα χα
 λαστικὴ ὅτι, καὶ ἔσθ' πρὸς λαμβάνειν ταύτῃ
 ὡς ὡς πὺς γίνοντ', καὶ ἡ ἀφορόμνοι μεθ'
 ἡδονῆς λυός. ὡς ἔσθ' ἡ ἐκ τῶν ὅτι συμβαλεῖν
 ὅτι ἄρα μάλλον ὅτι * χαλαρός ὁ ὡς, ἡ πόρ *Alia* χα
 λαστικός. Ἡ πρὸς τ' ὅτι ῥητέον ὅτι δ' πάνυ λασικός.
 συμβεβηκός ὅτι τ' ὡς, ἡδονὴ, ἀλλὰ συμβαί
 νει τὸτ' γινόμεν, τὴν ἡδονὴν γίγνεται δὲ
 τὰ σώματα ὅτι τ' οἰκείον ἀρκαθίσταδ' κα
 τὰς ἡ, οἶον εἰ ὡς ὡς τ' ὡς ἐκ τῶν ὡς
 γειῶν τ' ὡς τῇ ἐρηγός. ὅτι δὲ δ' πάντως
 ἡ ἡδονὴ γίγνεται δὲ τὴν διαχύσις τῶν σώμα
 τωρ, ὡς τὸ ὡς ὅτι εὐρεῖν. ἡ δὲ ὡς ὡς ξηρότη
 τα γίγνεται, ἡ δὲ ξηρότης πυνκωσις ἀπὸ γαζέ.

Προβλήματα

Αλίας χα-
λασικόν

διψῶντος ἐν ὅθ' ὅτε ἔπεσεν ἐγκοιμέθαι ὅ-
πως ψυχρὸν, ἡ δὲ μεθὰ σφόδρα, καὶ τοῖς τ' πρὸ
ποκλειμένης πυκνότητι ἐπιφύνομένης ἐκ τ' μέ-
ξεως τ' ψυχρῶ. ὅσπερ τὸ ψυχρὸν ἐλέγμεν
εἶναι χαλαρὸν, ὅσα τ' ἡ δυνάμις ἐμποιεῖ τοῖς σώ-
μασι: ὅτι ὅθ' ὅτε τὸν ὕπν' ἄρ' εἰποιμεν χαλασι-
κόν, ἐπεὶ δὲ ἡ δυνάμις γίγνεται πρὸς ἐκτεκνῶς. γί-
γνεται γὰρ, ὡς ἐφαμὲν, ἡ δὲ δυνάμις, ὅσα τὴν ἔξω μέ-
νῳ αἰτία. Ἡ δὲ ὅσα τ' σκάφους αἰώρα, ὅσα
φορητικὴν ἢ εἶναι δυνάταται τ' παχυμερῶν σω-
μάτων: τοῖς ἡ αἰσθητικῶς πνέματι πύκνω-
τικὴν, ἐπιβολῶν αὐτὴ καὶ συστέλλουσα ὅσα τὴν
ἀκινήσιαν τῶν λοιπῶν ὕλων. συστέλλουμένης ἡ
τότε, ὕπνον ἐπιγίνει δι' συμβαίνει. καὶ ὅθ' ὅτε
θαυμάζειν, ἡ αὐτὴ αἰώρα ὅσα φορεῖ ἢ τ' σῶ-
μα, πυκνοῖς (ὡς ἐφαμὲν) τ' αἰσθητικῶν πνέ-
μα. ὅσπερ γὰρ τὸ θερμὸν ὕδωρ, ἀνίσκει ἢ τὰ ἡ
μέτερα σώματα: ἡ ὅθ' ὅτε ὑπὸ χυθείη πυρὶ, σβέννυσσι
ὅσα: ὅτω καὶ ἡ αἰώρα τῶν γιναντίων ὅθ' ὅτε ποιη-
τικὴ. καὶ πολλὰ αὐτὴς ἔντροι τὰ γιναντία ἀρ-
τελεῖν δυνάμενα.

θ'. Διὰ τί ἐπὶ τῶν γὰρ τῆς κεφαλῆς τραυμα-
τῶν, διαίρεσεως γινομένης ὑπὸ τοσούτου ὥστε ὅ-
μιλῳ γὰρ φωνῆσαι, ὅθ' ὅτε πᾶσι γεγονότων τῶν πε-
πονθό-

πονθόντων, ἔλπει πὸρ' ἔς ἀποσλωσιρ' ἐλθόντων
 τῶν τραυμάτων, πασμός δὲ ὅτε ὑπὸ γινέει,
 ὥστε καὶ ἀπόλυται αὖτ' ἔξω παθόντας;
 Ρητέ) ἐν ὅτι φυσικῶς πάλλοντο τ' ἐγκεφά-
 λα, συμβαίνει τ' μάλιστα πρὸς τὴν βίαν ο-
 σέοις τοῖς πρὸς τὴν βίαν, ἀφ' ὧν ἐκομίσθη τὰ ἀ-
 φαιρεθέντα, ἔλπει πρὸς τὴν βίαν ἀ-
 νεκρώσεως ἢ γήρως, ἔλπει πρὸς τὴν βίαν, ἔλπει
 δυνάμειος ἐκ τῆς ἐκείνης ἐκ τῆς συλλεχθείσης
 ἐκ τῆς ἐκείνης, ἔλπει πρὸς τὴν βίαν (ἔλπει τὸ ἡδονῆ
 σαρκὸς φυῆσαι τὰ ὑπὸ τὴν βίαν σώματα, ἅμα
 ἔλπει τὸ εἶναι πυκνοτόρα τὴν γήρως ἐ-
 λλὼ) χωρεῖν ταύτῃ (λέγω δὲ τὴν συλλεχθεί-
 σαν ἐκ τῆς ἐκείνης ἐκ τῆς ἐκείνης) ἐπὶ τὰ λυγρὰ μέ-
 ρη τ' ἐγκεφάλου, ἔλπει πρὸς τὴν βίαν ἀπορῶνται: ὥς
 τε καὶ τὸν πασμόν ἐπανορθοῦν, μὴ δυνά-
 μειος τ' ὑλὸν * ἔλπει πρὸς τὴν βίαν, ἔλπει τὴν ἐλλὼν, *Ἄλλως δὲ*
 σάρκωσι παρὰ φύσιν ὅσα, σκληρὰν γί- *πνεύσαι,*
 γινέσθαι.

ί. Πάντῃ τοῦτο παρατετήρηται, ὅτι
 τραυμάτων πρὸς κεφαλὴν γήρως * τοι- *Τοσούτων*
 ὅτων, ὥς καὶ ὅσων διαίρεσις γινέσθαι, ὑπὸ τὴν
 δυνάμειος ἢ τὰ πρὸς τὴν βίαν ὑποφύει καὶ βρέ-
 γμα: ἐλθόντα δὲ ἔς ἀποσλωσιρ, οὐκ ἀτότρε

Προβλήματα

Τυχάνει τὸ πᾶν τὸ ἐν ἰσότητι τῶν πραγμάτων
 ῥητέον ὅτι λευγώτερά τὰ πᾶν τὸ βρέγ-
 ἐπικέμ. μα μὲν ὄντα, λεπτιὸν ἔχει τὸν * ὑποκει-
 μένον μὲν γὰρ καὶ εἰκὸς εἶναι ὅτι ὡς ἰσότη-
 δυνάμειν τὸ μὲν πᾶν πᾶν δὲ ἀπὸ τῶν ἐλθόν-
 τα, ὁμοιότητά ἐστιν, ἐκ τῆς τῶν λευγώτερον
 μερῶν σωεργείας σφοδρότητας γινομένης·
 τὰ δὲ πᾶν τὸ ἐν ἰσότητι ἀκινδυνώτερά ἐστι, εἶναι τὸ
 τὸν ὑποκειμένον τοῖς τόποις μὲν γὰρ, σαρ-
 κώδην εἶναι: δις ἰσότητά δὲ, τῶν μὲν τε σωερ-
 γείας τοιαύτης ἴσους τυγχάνειν, ἀλλὰ μὲν τῷ
 σώματος γινομένην ἀναξερταίνειν τὰ μέρη
 ἰά. Ἐπὶ τῷ ὅτι πᾶν τετέλεται, ὅτι ἐφ' ὧν τῶν
 αὐτὰ τραύματα πᾶν τὸν λευγώτερον ἐστιν, ὅτι
 συμβαίνει αὐτομάτως λυθῆναι τὸν κοιλίαν,
 Ἄλλως τῆς θανάτου ἐπιγίνεσθαι· εἰ δὲ λόγῳ, * τὸν τὸ σωτηρί-
 διὰ τῆς ας πρόνοιαν ὑποφαίνει. ὅτι δὲ μὲν αὐτομάτῳ
 σωτηρί- ἢ γὰρ ὑπεξέλθοι, ἐκ τῆς λευγῆς τὸν ὑπό
 αμ πρόνοι- σασιρ ἔχοντα εἶναι τὸ πᾶν, κινδυνὸν ἀπει-
 ας. lego εἰ λῆι, τὸ πᾶν πᾶν γινομένης τῆς φύσεως·
 διὰ λόγῳ δὲ λόγῳ τῆς διαιτήσεως αὐτὴν ἐξυγρυνθεῖ-
 τῆς, τῆς ας, λεπτοπείρας τῆς ὕλης, ἐπὶ τὰ κατω-
 τῆς, ὅτι μέρη σωδιδιομένης, μὲν τὰ πᾶν τὸν λευγῶ-
 λῶν μέρη ἀνυπόκλητα: καὶ ὅτι μὲν ὅτι βᾶ-

ρὸς συνέδρδοντο, εὐίατα γίνεται.

ιβ'. Διὰ τί ἡ ἐκ τ' αὐθρακίᾳς θόρυγος ὡς ἐπὶ
παν κεφαλαλγίας ὅτι ποιητικὴ, ἢ δὲ τῶν ξύ-
λων ὁ ποιῶν; ὅτι ἡ μὲν ἀπὸ τῶν αὐθράκων
ἐπερβέλλεται θόρυγος πυκνοῖ καὶ ἴσως ἵνα θερ-
μότητα. ἢ δὲ ἐκ τῶν ξύλων, ἔχει ὁ ἰκμάδας
ἵνα, ἡ τις δηλῶται ὅτι αὐτὸ τοῦ καπνῶ. ὁ
γὰρ καπνὸς, ὅτι γὰρ τοῖς ξύλοις ὑγρασίας ὅτι
δηλωτικός. δὲ δὲ τὸν αὐθρακίαν σβεννύει
γὰρ οἶνω ὀλίγω, ἵνα ἐκ τούτου μὴ πρᾶσιολογῇ
αὐτοῖς ἢ γινομένη δὲ αὐτὴ βλάβη.

ιγ'. Διὰ τί ἐπὶ τῶν θαλασσιγῶν μάλιστα
ὕδρι πολάζει τὰ πτερυγία; γίνεται ἢ γὰρ καὶ
ἐν ἄλλοις. ὕδρι πολάζει δὲ ἐπὶ τῶν κατὰ θά-
λασσαν ἐργαζομένων. ρητέον δὲ ὅτι διαφο-
ραὶ πτερυγίων ὅτι δύο. ἢ γὰρ γίνεται, ὅτε
μὲν ὅτι ὑποκειμένης τοῦ λευκοῦ τ' ὀφθαλμοῦ
ἢ τῆ φύσιν σαρκὸς ἐπεκτεινομένης, ἢ ἐκ συ-
ναυξήσεως: ὅτε δὲ, τοῦ λευκοῦ ὅτι πᾶσι ταῖς
ἐν ὑμῶν τοῦ πᾶσι ταῖς μὲν ὅτι ὅτι οἰομένον ὅτι.
ἔστι δὲ ὅτι ἐπὶ ἢ ἀνθρώπων δυσόρατο
δι' ὑποβάλλουσα λεπτότητα. ὕδρι δὲ ζώων
ὅτι μάλιστα ἀρνεῖται ἐκδηλότερα, παχυτε-
ρὸ ὑπάρχων. ὁ μὲν ἐπὶ ἀνθρώπων. ὅτι

Προβλήματα

Λιὰς ἀνα τοίνυν ἐκ τῆς θαλαπίων ἀτμῶν δριμυτόρων
βιβρωσ. ὄντων * ὅτι βιβρωσκόμην, ἢ τὴν λωσιρ με-
τὰ φλεγμονῆς ἀναδίδεται, ὡς ἐκ τούτου πα-
χυθεῖν τὸ πῦρ πῆρυγις πάθῃ ὑφίσταται. ἴσ-
μην δὲ, ὅτι δύο διαφοραὶ εἰσι πῆρυγιων: ἢ
τὰ μὲν ὅτι πρὸς ἡγετημῆνα: τὰ δὲ ὡς αὖτε συμ-
πεφυκότες.

ιδ'. Διὰ τί αἱ μονοπάθαι τῶν ὀφθαλμῶν
στραγγότοραί εἰσι; ἢ ὅτι τοῖς ὁρῶν κατὰ φύ-
σιν διακειμένης ἢ λινδμένης φυσικῶς ἵνα
λείησιν, συγκινεῖται ἢ ὁ πεπονθὼς, ἢ ἔκ
μας βάσεως αὐτῶν τὴν φύσιν αἶν: ἢ δια-
φορὰ τῇ συγκινήσει προξύνει τὸν πεπονθό-
τα; χρεῖα γὰρ ἡρεμίας ὅτι τῷ κἀμνοντι. ἀμφο-
τόρων δὲ ἢ τὸ αὐτὸ παχόντων, μετρίωτόρ
γίνεται πάθῃ. αἶμα γὰρ ἐκαστόρ ἡρεμῆς
ἢ ὁ προξύνεται. ἢ ὅτως ἐκ τῆς ἡρεμίας ῥώμη
ταχῆα γίνεται.

ιε'. Διὰ τί ἐπὶ γνίων ὀφθαλμιασάντων πυ-
ρετὸς εἰ ἀδιγίγνοιτο, λύει τὰύτω; ἐπὶ γνίων
δὲ, ὁ μόνον ὁ λύει, ἀλλὰ ἢ πῆρσιρ ἀπόρρῳ-
ζεται τελεία; μὲν τίς ἐν ἡ αἰτία τοῦ αὐτοῦ ἐ-
νίων ὑγυάζει. ἐπὶ δὲ γνίων ἀφανίζεις; ὅτι
ὁ πυρετὸς ἐπιγίνεται λόγῳ τινὶ μετασυγκε-
σεως.

σε· ὁ δὲ εἰς ἡμέραν μέτριος, ὅτε δὲ τῆς αὐτῆς
 γεγνημένῳ μετὰ σὺγκεισιν μετρίαν εἴν, ὡφέ-
 λειαν παρὰ κολασθεῖν συμβαίνει· εἰδὲ σφο-
 δρὸς εἴη εἰσβαλὼν ὅτε, ὅτε καὶ τὴν λίνη-
 σιν σφοδρὸς τὸραν γίνεσθαι, ἢ ἐλάττω βλάβῃ
 παρὰ κολασθεῖν. Εἰποὶ δὲ αὐτῆς, ὅτι καὶ ὁ πυ-
 ρετὸς ἀναξηραντικός. καὶ ὅτι ἡ ἀναξηραντι-
 κὸς, ἰδοὶ αὐτῆς ἐκ τοῦ πρὸς κολασθέντος δέ-
 ψος τοῖς πυρετοῖς. ὅτι δὲ καὶ γὰρ ποσὴ
 πῆκος, δηλοῖ, ἐκ τοῦ ἐπιγινόμενῳ τὸ πᾶν
 ὅσο παθεῖν ἔνα τῶν μερῶν. καὶ ἡ ὡφέλεια
 γίνεται, ἀναξηραντικῶς συμπεσόντων, ὅτε
 τὸ, ἐπὶ ῥόμον ῥόμα ἀναξηραίνεσθαι· ὅτε
 δὲ βλάβῃ, γὰρ ποσὴ πῆκος ὅτε ὑπάρχει,
 καὶ ὅτε τὰ παθόντα μὲν μᾶλλον ἐμπαθε-
 σόρα ὄντα, ὑποδέχεσθαι πλείονα, καὶ ὅτε ἐπὶ
 σφίγγειν γὰρ ποσὴ πῆκος τυγχάνοντα. καὶ
 οὕτως ἡ πῆκος γίνεται ἐκ τῆς πολλῆς
 σκῆψεως.

is. Διὰ τί γὰρ ὅτε θόρε μᾶλλον αἱ ὀφθαλ-
 μῖαι γίνονται, ἢ πᾶσι ταῖς ἄλλαις ὥραις, καὶ
 τοῖς ξηρῶν τῶν ὑπάρχοντων καὶ ἀλεινῶν; εἰ-
 γὰρ εἰς ἡμέραν πρὸς κολασθεῖν ὅτε καὶ ξηρὸν,
 ῥόμα μὴ γίνεσθαι· ὁ μὲν δὲ καὶ ἡ σέγνωσις

ἐπὶ τῷ ἐκ τῷ ὀφθαλμίας ἀποδιακρυσσάντων,
ἐκ παχυτόρας καὶ ἐπικειμένης ἑνὸς ὕλης,
συμβαίνει τὸ ἀμεινον ὁρᾶν, καὶ θάραυτος γῆρα
μνήης;

ιδ'. Διὰ τί ἐπὶ τῶν μελλόντων ὑποχέεται,
συμβαίνει ὁρᾶν ἁλυνωποειδίῃ καὶ μυιοει-
δίῃ καὶ μυρμηκωειδίῃ, καὶ ὅλα παραπολαθεῖν
πέφυκον; Ἡ δὲ λόγος ὅτι ὁποῖαν τὴν πῆξις
λάβοι τὸ ὑγρόν, διαῦται ὅτι ὑποπίπτει ἀνάγ-
κη, ἀμα ὅτι ἀρξάται πύγνυται τὸ ὑγρόν. ὅ-
τι, καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιβολὴν γινώσκει τὸ ὅρα
ἑκὸν δὲ παντὸς τοῦ ὁρατικῆς. ἀλλὰ γὰρ ἐμ-
ποδίζεται καὶ ἐκείνα τὰ μόνη, καὶ ἀμάλε
σὰ ἢ πῆξις γίνεται. οἷον ἐν αὐτῇ συμβῇ τὸ πρῶ-
τοπαγὲς τοῦ ὑγροῦ χῆμα, διαῦται καὶ αἱ ἀν-
τίληψις γίνονται τῶν ἐκτὸς ὑποκειμένων.

ιζ'. Διὰ τί οἱ *χασμόμενοι ἐπ' ἐλαττον ἀκὸς *πλὴν χασ-*
σοι; ὅτι γὰρ ὅτι διίσταται τὰς γῆρας, συμ- *μώμενοι*
πιέζεται ἡ ἀκὸς, ἀμα καὶ πνέματι ὅτι κατε-
χομένης. ὅθεν καὶ ἡχοι γίνονται. τοῖς ἐξωθεν
ἀέρι μὴ ἔχοντι παρείσδυσιν, ὅ γίνεται
ἀντίληψις.

ια'. Διὰ τί σκαλοδόντων ἡμῶν τὰς ἀκὸς
ἐς οἷα μηλωτίσιν ἢ ἑσιν ἄλλοις, συμβαίνει

Προβλήματα

Alia's φων
νῆ

ἔρχα λινῆδι, ὡς πρὶ ἐρεθιζομένης τ' ἀρτηρίας
ἢ ὅτι πολλὴ συγγένεια ἔστι * φωνητικῇ μόνῃ
πρὸς τὴν ἀκοὴν, ἀλλὰ καὶ τοῖς μέρεσι πρὸς τὰ μέ-
ρη ἑαυτῶς, ὡς καὶ τὸ φωνητικὸν ὄργανον συμ-
παθεῖν. γινέσθαι δὲ τὸ βηχίον, ὅταν φωνητικῶς
λεβ'. τίνος ἔνεκα τὴν κεφαλαλγόντων, οἱ
ἄλλοι ὅξέως αἰσθάνονται τῶν φωνῶν: οἱ δὲ ἔτι
ὅλως αἰσθάνονται; ἢ δὴλον ὅτι, ἐὰν γινώ-
νται σφοδρὰ αἱ κεφαλαλγίαι, ὡς σφηνώσι
πλείονα γινέσθαι πονηροῦ ἀμείνης καὶ σφοδ-
ραίας, συμβαίνει τὸν νῆρ ἢ φύσιν μὴ διακρί-
ναι. νῆς δὲ ὄρα, ὡς φησὶ τις τῶν ἀρχαίων·
ὡς τε καὶ τὸ τὸ λακνωθέντος, καὶ τὴν φωνήσε-
ως ὑποκειμένης, εἰκότως ἔκ ἀντιλαμβανόν-
ται τῶν φωνῶν.

λεγ'. διὰ τί κώφωσι ἔχοντες, διὰ τῶν μυ-
κτῆρων φθέγονται; δὴλον ὅτι ἐκ πρώ-
του τοῦ πάθος σωμασθήσεις γίνονται αὐ-
τοῖς, οἷον εἰς δυνάμιν ἀνδρυνώσιν τὰς ἀκοάς·
τῶν ἀνδρυνωμένων, καὶ οἱ πόροι ἀνδρυνόντες
τῶν μυκτῆρων ἐκ τῆς διασάσεως μιν αὐτῶν.
ἔτι δὲ τὸ πνεῦμα ἔκ τῆς διασάσεως φερομέ-
νος, δυνάμει ὡς περ φθογῆς ἕως ἀκτελεῖται.
λεδ'. διὰ τί ἢ πολυῦπνία καὶ ἢ ἀγρυ-
πνία

πονία ἢ ἐπιπολὺ γρομγνή, βάρθ' ἐμποιδσε
 τῇ κεφαλῇ; καὶ ὅκ' ἐσι λέγειν ὅτι ὡς ὑπόβο-
 λαί, κακῶσι τὸ σῶμα· ὁ γὰρ τὸ τόδ' ἐστι τὸ ζητῶ-
 μνον, ὅτι ὅλ' αὖ τί κακῶται ἡ κεφαλὴ ὑπὸ
 τῷ γνάντιωρ; ἀλλ' ὅτι ὅλ' αὖ τί τὸ αὐτὸ πρὸς ἀκρε-
 βειαν ἐπιγίνεται σύμπλωμα ἐκ τε φιλᾶγρυ-
 πονίας καὶ πολυῦπνίας, γνάντιωρ ὄντων;
 Πητέον δ' ἐν ὅτι ἐκ μὲν φιλᾶ πολυῦπνίας ὅσον
 συμβαίνει, τῆς ἀναπνευστικῆς εἰς τὴν κε-
 φαλὴν ὑλῆς μὴ δυνάμεως ὅλ' αὖ πνεῖσθαι διὰ
 τὴν πυκνότητά τινος ἐκ τοῦ ὑπνός. Ἐπὶ δὲ φιλᾶ
 ἀγρυπνίας τὸ αὐτὸ ἀκτελεῖται ὅλ' αὖ τήνδε
 τὴν αἰτίαν. λεπτοπνευστικῶν γὰρ τῶν ὑλῶν
 ἐκ τῶν γν' τῇ ἐξηγήσει γνεργείων, ἀναδίδον
 ταί τινες αἵμοι εἰς τὰ μετεωρότερα· ὅτω
 γὰρ καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν. καὶ συμβαίνει ἐπὶ
 πλείον λεπτοπνευστικῆς φιλᾶ ὑλῆς ἐκ φιλᾶ σιωπῆ
 καὶ ἀγρυπνίας, ὡς πλείον καὶ τὴν ἀνάδοσιν
 γίνεσθαι· συμβαίνει δὲ ἐκ φιλᾶ ἀγρυπνίας μὴ
 τὰς τροφὰς ἢ λόγον διοικῆσθαι, ἀλλὰ τρέπε-
 σθαι ὑπὸ τὸ ἐφθαρμένον· ὡς καὶ αὐτὸς ὅσον ἀνα-
 δίδουμνος, εἰς τὴν κεφαλὴν αἵματος, μὴ μό-
 νον ὅλ' αὖ τὸ πληθῆσθαι ταύτῃ βαρεῖν, ἀλλὰ καὶ
 ὅλ' αὖ τὸ τετραφθαι ὡς τὸ χεῖρον τὴν τροφήν.

Προβλήματα

Porte ἢ
διήλον ὅ-
τι θερμοῦ
τε
Αἰῶς ῥά-
ξιμ

κε. Διὰ τί οἱ ἄλλοι γρηγορότερον ἐν τῷ φωτὶ τῆ
σελιώνης, καὶ ὑπὸ πολὺ τυχώσι ἐν τῷ
στρίβοντες, ὅθεν ὅλως βλάπτονται ὑπὸ
τῷ φωτὶ· οἱ δὲ καθύδοντες ἐπὶ τῷ φωτὶ, σφην-
νύονται τὰς κεφαλὰς; * Τί δὴ ποτὲ θερμὸς
τε ἅμα ὄντω καὶ ὑγρὸς τῷ ταύτης φωτὶ,
βαρύνονται τὰς κεφαλὰς, οἱ ἐν τῷ φωτὶ κα-
θύδοντες; Ἡ γὰρ συμβαίνει τρόπον πλη-
ροῦς ἐπὶ τῷ καθύδοντι πρὸς τὸν φωτὶ
τῷ φωτὶ, ὅτι συμπεπλήχθαι βαρύνεται
τῇ ἐκ τῆς ὑγρότητος, ὥστε ἐπὶ τῷ μετὰ ἄρα
ξίως κρουνιζομένων· ἐπὶ γὰρ τῷ φωτὶ, ὅτι τῷ
* ἄραξιμ, πληροῦς γίνονται αἱ ἐπὶ ῥοῖαι,
ὥς σφηνώσι μᾶλλον ἢ ἀραιώσι γίνεσθαι.
ὅπως δὲ συμβαίνει καὶ τῷ φωτὶ τῆς σελιώνης
μετὰ βαρύνει πρὸς τὸν φωτὶ ὅτι τῷ
ἐρημνίῳ αἰτίᾳ, σφηνώσι ἢ βαρύνεται
γίνεσθαι, σμυεργῶσι καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ πυ-
κνώσεως.

κεσ'. Διὰ τί ἡρέμα μὲν τῇ κινήσει χρώμε-
νοι, καὶ ἔχουσι βαρυτέρας τὰς κεφαλὰς πρὸς
τῇ κινήσει, ἀσφίζονται ταύτας μετὰ τῷ
κινήσει· οἱ δὲ μετὰ δρόμῳ κινούμενοι, καὶ μὴ
πρόδρομ ἀνπλαμβανόμενοι βαρύνονται,
μετὰ

μετὰ τὴν λίνησιν βαρύνοντες τὰς κεφαλὰς;
 ῥητέον ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ἡρέμα τῇ λινῇ σφίχου
 μόνων, συμβαίνει ἡρέμα τὰς ὕλας ἀρσυσυλᾶ
 ὅσαι ἐπὶ τὰ ἡάτω μέρη· ἐπὶ δὲ τῶν ἐπιτε-
 ταμῶν χρωμῶν τῇ λινῇ σφίχου, καὶ αὐτὰ πο-
 πάλσις γίνονται· οἷον αἱ φερόμεναι ἐπὶ τὰ
 ἡάτω μέρη ὕλαι πάλιν ἀναπέμψονται αὐ-
 ταποπάλλεως γυρομένης· ὡς περ ἔχει ἐπὶ
 ῥιπτομένων ἐπὶ τὸ ἐλαφύ, στρογγύλων τι-
 νῶν. γίνονται γὰρ ἐὰν ᾖ ἡρέμα ὡς ἀφ' ἑπὶ
 τῷ ἐλάφῳ, μόνει καὶ ὅτι αὐτὴ πάλαιται. εἰ δὲ
 ὡς μετὰ σφοδρότητι ῥίπται ταῦτα, πάλιν
 φέρεται ἐπὶ τὸ αὐτό, ὡς ὅτι ἐπὶ τῶν σφαε-
 ρῶν ἰδίῃ. τὸ αὐτὸ δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν
 τρεχόντων, πάλιν ὅτω ἐλὺλης ἐπὶ τὰ αὐτὰ
 φερομένης μετὰ ἀντιπύας. καὶ ὅτι συμβαί-
 νει γὰρ τῇ * βία λινῇ σφίχου καὶ τῷ πνέματι ἐπι-
 λέχεσθαι καὶ γινέσθαι, ὡς καὶ εἴα ἴδωμεν τὴν
 σωτηρίαν μὴ γινέσθαι.

καὶ. Διὰ τί αἱ ἐπὶ οὐθείας λινῆς οἱ ποῖοι
 σιν ἰλίγγος· αἱ δὲ κυκλικαὶ ἴδωμεν ποῖοι, καὶ
 ἐπὶ ποσῶν ὥστε οἶεσθαι καὶ πάντα συμ-
 περικινεῖσθαι τὰ ἐκτός; Ὅτι, ῥητέον, αἱ
 μὲν ἐπὶ οὐθείας γυρομένη λινῆς, ὅτι λινῆς

* Aliàs βί-
 αία
 † Aliàs ἐ-
 πέχεσθαι

Προβλήματα

σι γίνεσθαι τὸν διαπνοὴν τῆς ὕλης. αἱ δὲ λευ-
κλικάι, ὅκ' ἐδοσι γίνεσθαι τὸν διαπνοὴν, σφο-
δρότερον περὶ πηόντων τῶν ἄλλων καὶ κωλύον-
τες γίνεσθαι ταύτην. ὁμοίως δὲ τῇ γηνομέ-
νῃ κινήσει συμβαίνει καὶ τὰς ἐν ἡμῖν ὕλας λευ-
κεῖσθαι λευκτικῶς· συμφερόμεναι γὰρ τῷ σώ-
ματι, καὶ μὴ διωρόμεναι διαπνεῖσθαι διὰ τὴν
εἰρημὴν αἰτίαν, καὶ παυσανίαν τῶν κινή-
σεως αἰτίαν, αἱ ὕλαι κινῶνται λευκτικῶς. καὶ
ἐκ τούτων ἡ θιὰ αὐτῇ κίνησις, πρὸς φύσιν αὐ-
τίληψιν· οἷον οἱ ἐκτοριῶντες, τῶν ἐκτὸς αὐ-
τὴν λαμβάνοντες χρωμάτων, καὶ τὸ πάθος, τὸ
πρὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ· ὁμοίως οἱ ὑποσφάγμα-
τα ἔχοντες, ὑπερυθρα πάντα νομίζουσιν· ὅ-
πως ἔχῃ ἐν τῇ λευκτικῇ κινήσει, οἷον μόνον πάν-
τα ἐπιδινεῖσθαι· τῶν γὰρ περὶ τὰς ὀφθαλμοὺς ὕ-
δαρ ἐπὶ λευκτικῶς δυνάμεως, συμβαίνει καὶ
τὰ τοῦ πάθους καὶ τὴν αὐτίληψιν γίνε-
σθαι· τοῦτο κατὰ δὴλον, ὅτι ὀφθαλμὸς ὑπερ-
περιέχει τὸ, τε ὕδατος δυνάμεις, ἀφ' ὧν τὸ δάκρυον·
καὶ τὸ κρυσταλλοειδές, καὶ τὸ ὑελοειδές· πάντα
δὲ ταῦτα ὑπερ, διαυγῇ καὶ* λευκανίζονται
ὑπερ· πρὸς τοῖς δὴλον ὅτι ὁ πρῶτος χι-
τῶν λευκός ἐστι· διὸ λεπτοποιεῖται καὶ μέσον
τόν

Πιὰς λευ-
κανθίζον-
τα

τὸν ὀφθαλμόν, καὶ δὲ φαίνεται μέλαν· ὁ τοῖς
 τοῖς δὲ τῇ χόρᾳ, ὡς φαμεν, ὑπάρχει· ἀλλὰ πᾶς
 διακωγῆς, καὶ ἡτ' ἴδω· τὸ μὲν γὰρ γινώσκω· δὲ
 καὶ ἴδω, ὅτι ὁ δούτερος μέλας ὡς χιτῶν τῇ
 φύσει, ὑπέρσεται ἴδω· ἡ δὲ ποδὶ δὲ ὁ ἡτ' παῦ
 μ' ἴδω· ἀλλὰ ἔχει ἡνὰ τ' τήρησιν, ποδὶ φανῇ, *Μαλο τρή-*
 καὶ δὲ φαίνεται ἡ κόρη, ἐκ τούτων ἐν ἀπάν
 των ἀναφαίνεται ἡ ζήτησις.

ἡ. Διὰ τί τοῖς ὑποθλίψαι τὸ ὀφθαλμῶ
 ἡτοι τὸ ἄνω ἢ τὸ κάτω βλέφαρον, συμβαίνει
 διπλᾶ φαίνεσθαι τὰ ὑποκειμένα; ἴδω δὲ καὶ
 τοῖς μέθης κοινωνήσας μάλιστα συμβαίνει.

Διότι ἢ ὁ μεριζεσθαι συμβαίνει, τὸ ὅρασι-
 ὅν πνέσμα, καὶ ἴδω· οἷον συμβαίνει δι' *I ego μὴ*
 χα τὸ ὑποθλίψαι, γν' ἴδω ὅραμ κοινῶς τὸ δὲ
 ἀμφοτέρω πνέσμα, αὐτὴ δὲ ἡτ' ἴδω ἐκ τῶς
 ὑποκειμένη· γν' δὲ ἴδω ὑποθλίβειν τὸν ἑτε-
 ρον ὀφθαλμόν, ὅκ' ἐπὶ κοινῇ ὑπὸ βάλλειν ἴδω
 ὑποκειμένη, ἀλλὰ μεμερισμένως ἑκαστῶ
 ὀφθαλμῶς ἰδίᾳ. καὶ τὸ τὸ ὅτι καταλαβῆναι, εἰ
 βάλωι τὸ ἴδω, ἔτω· πᾶς ἀκειμένη γὰρ ἐπὶ τὸ ὑ-
 ποθλίβοντ' ἀκτύλῳ τὸν ὀφθαλμόν, εἰ-
 πὶς τὸν ἑτερόν τούτων, τὸ τ' ὅτι τὸν μὴ θλιβό-
 μνον ἐπιμύσει, πρὸς γινώσκας τὴν χεῖρα, ὅκ'

Προβλήματα

Ἀλίας παρ' ἐπὶ φαίνεται διπλᾶ, καὶ περὶ τῆς, * ποδιθλί-
ραθλ. ψεως ὡς γνομένης. ὅπως αἴτιον, ὁ με-

Ἀλίας τῆς
τοιαύτης
ἀπάτης

εισμός τοῦ πνύματος † τοῖς τοῖς τοῖς ὡς
ἐπὶ τῶν μεθυσθόντων πολυπλασίονα θεω-
ρεῖται τὰ ὑποκείμενα.

τὸ διείρ-
γος

λβ'. διὰ τί γὰρ ἡ τοῖς ὕδασι ὄντες ἐκ ἀντι-
λαμβανόμεθα τῆς φωνῆς, ὡς αἴτιον τῶν τοί-
χων, καὶ τοῖς σερεωτέροις ὄντων τῶν διεργόν-
των; Ὅτι γὰρ μὲν τοῖς ὕδασι, ὡς αἴτιον φύσις
ὡς ἀκρίβης γίνεται, ὡς μὴ ὑποθλίβεται τὸν
αἶρα πρὸ εἰσδυσιμῆς. ἡνίκα δὲ αἴτιον τῶν τοίχων
φθεγγόμεθα, τῷ μὴ ἐγκείσθαι τῇ ἀκρίβει * τὸ ἐρ-
γος, εἰκότως τοῖς εἰς τὸ γινώσκον ἀδύνατον πλη-
θύνει καὶ αἴτιον διδομένης αἴτιον τοῖς ἐμπόδιχο-
μένης γὰρ τῷ τοίχῳ, συμβαίνει πλήθει εἶναι τὸν
αἶρα, ὡς ἐκ τούτου γίνεσθαι τὴν ἀντίληψιν τῆς
ρήματ'.

ἐννοεῖται

λ'. διὰ τί γὰρ ταῖς πρὸ αἰσθητικῆς τῶν χαλεπῶν
νοσημάτων ὡς ἐπὶ παρ, πρὸ αἰσθητικῆς γίνονται,
ἀλλ' ἐπὶ διοσκόρου ἡνὲς καλῶσι, ὡς ἐπὶ λυσιμῶν
γίνεσθαι τῶν κακῶν; ἰσχυρὸν ὅτι γὰρ τοῖς χαλε-
ποῖς νοσήμασι, * πρὸ πάθει γίνονται. ἡ δὲ
δὲ ῥωσθόντες, μάλλον ὀρεκτικοὶ γίνονται. ὅτι
ἐπὶ τροφῆς πρὸ σγρομένης πλείονος, λίνης
γίγνε-

Προβλήματα

ὅτι ἐὰν ὡς ἀνέλεον γένοιτο, θάπτεται ἅπαντα
τελεῖται ὁ πᾶρμος, ἐρεθίσαντα τὰ σώματα.

λζ'. Διὰ τί πᾶρμος ἀσπασίαις γίνεται, εἰς
τὴν ἀσπασίαν πολλοί; διότι πᾶρμοι πλεονά-
κισ γίνονται κατὰ δύναμιν. Πρόχειρος ἐν τῇ αἰτίᾳ·
διὸ γὰρ εἰσι τὴν οἰκίαν οἱ πόροι τῶν ῥινῶν. Ἐπειδὴ ὁ
πᾶρμος γίνεται κατ' ἐκπνευσμὸν πνεύμα-
τος, τὸ ῥινὸς καὶ ὅτι πόρον γινώσκοντες τὸ
πᾶρμον, συνδιατίθεται καὶ ὁ ἕτερος.

λη'. Ζητήσμεν αὖτις δι' ἣν αἰτίαν ἐπὶ τῶν
κώλων κατὰ γματὸς, μετ' ἐγκυρτώσε-
ως γινώσκοντες καὶ ἅπαντες πρὸς τὸν ὅσον φαί-
νεται σὰρξ τῶν ἐκπνευσμῶν ὅς ἐστι ὅπως,
ὥστε ἀναπληρῶσαι τὴν μετὰ τὴν ὁδὸν
σώματι, ὥστε ἰσοδυναμῆν τῇ τῶν ὁσίων φύ-
σει. ἐπὶ δὲ τῶν αἰγυλώπων εἰ γένοιτο συν-
ψιψίς τῶν ὁσίων, μὴναι τὰ μέρη μὴ σαρκωφύον-
τα; Ἡ δὲ ἐπὶ μὲν τῶν κώλων, πλείονα
ὅτι τὰ ποικίλματα σώματα, καὶ ἄλλως συν-
χειρῇ ἔχει πρὸς ἄλληλα, καὶ ὅτι ἀφ' ἑσῆκερ ἀλ-
λῶν. ἐπὶ δὲ τῶν ῥινῶν, καὶ ὀλιγόσαρκα τὰ
μέρη, καὶ ὑποκείμενα ὅτι ἔχει, καὶ τὴν μετὰ
τὴν κενὴν χώραν;

λθ'. Διὰ τί κρυώδεις τὸ ἅπαντα γινώσκοντες,
λε-

Ἄλλως ἐμ-
πορπί-
σαντος. In
pims conij-
cit legen-
dum ἐμ-
πορπί-
σαντος

λεπτόν τ' ὑγρόν πάνυ καὶ πολὺ φαίνεται
 εἴα τῶν μυξωτήρων, καὶ πόρ παχυτέρας ὀ-
 φείλοντο φέρεσθαι εἴα τὴν ἐκ τῶ κρύους πῆ-
 ξιμ; Επιδόκη πύκνωσις γίνεται πόδι τ' πρό-
 σωπον ὑπόρ βάλισσα, καὶ ὡσπερ λατὰ διή-
 θησιν ἵνα φέρεται τ' ὑγρόν ἀπὸ τῶν παρα-
 κειμένων τῇ ῥινί, καὶ συμβαίνει λεπτόν αὐ-
 τὸ εἶναι.

μ'. Διὰ τί πρῶτα ταῖσμά τ' ἐγινόμενός τ' αἶ-
 ῖς σωέγγυς δ' συμπάχῃ· τὰ δὲ πολὺ ἀφε-
 σῶτα, σιωδία τίθεται· οἷον βεβῶνδ' τοῖς γυ-
 ποσὶ πρῶτα ταῖσμά σιν; Ο ἔν Ασκληπιά-
 σης γὰρ τῷ πόδι ἐλκὸς φησὶν ὅτι πρὸς τὰ πλη-
 τόμην λαταρχὰς ἢ ὕλη φέρεται. Ἐφερο-
 μγῆς αὐτῆς, ὅσην μὲν δύναται ὑποδέξα-
 σθαι τὰ πεπονθότα μέρη, αὐτὴ χωρεῖ εἰς αὐ-
 τὰ· πληρωθγόντων δὲ τῶτων, καὶ μὴ διωα-
 μγῶν ὑπὸ δέξασθαι ἐτόρον πλήθος, ἢ φερομῆ-
 νη ὕλη ἐκρέσσει, καὶ μὴ ὑποδεχθεῖσαι ὑπὸ
 τῶν μερῶν ἐφ' ἃ ἠνέχθη, εἴτα φερομγῆ, εἰ
 ὑπὸ ἰσότητι τοῦ πόπου, μγῆ εἰς αὐτὸν. ὡσπερ
 καὶ ἐπὶ τῶν ὑδάτων ἐχθ. ταῦτα γὰρ ὡς ἂν
 ἐπ' ἰσοπέδιω φέρεται, ὁμαλῇ τῇ λινῇ σι γῇ
 ἢ τυχόντ' αἰ κείλων τόπων, μέν εἰς αὐτὸν.

Προβλήματα

ταυτὸν δὲ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῇ φερομένης ὕ-
λης ἐπὶ τὰ πληγνύτα. ὅσην γὰρ ὑποδέξαται
διώκεται, αὐτὴ χωρεῖ εἰς αὐτά. ἢ δὲ λοιπὴ εἰς
κοίλα, καὶ μᾶλλον εἰς ἀραιοπόρους ἐμπὶ πᾶσι τοῖς
βασάνουσιν, καὶ διογνοῖ τούτους. Ἐστὶ μὲν δὲ
αὕτη πιθανὴ ἢ ἀκρολογία. αἰτιάσαστο δὲ αὐτὴς
καὶ τὸ πάνυ δὲ παθεῖ τὸν δούλωτος. ὅσον γὰρ δι-
ὕπορβάλλουσιν ὅτι πάθει, θάπτορ τῶν ἄλλων
μερῶν τῷ σώματος, συμπαθεῖ τοῖς πεπονθόσι
μέρεσι. ὅθεν ὅσον γὰρ καὶ ἡτὶ ὅσον ἀδύνατος χοιρᾶς
δὲς σπυρίσανται πόδι τράχηλον, ἐλκῶν ὄν-
των πόδι τῇ κεφαλῇ. καὶ βασάνου γινώμαχα-
λη, ἐλκῶν πόδι χεῖρα ὄντων.

μά. Διὰ τί ἐπὶ τῇ κεφαλῇ, ἐκ μὲν τῶν δε-
ξιῶν μερῶν τῇ μὲν ἡγῶ τρωθείσης, τὰ ἀρι-
στερά* πάλιν. εἰ δὲ ἐκ τῶν ἀριστερῶν ὅσον συμ-
βαίνει, τὰ δεξιὰ τὴν παράλυσιν ὑπομένει.
ῤῥῆτορ δὲ, ὅτι αἰτία, ἢ θέσις τῶν δούλων. ταῦτα
γὰρ τὴν ἐκφυσιν ἔχει ἐκ τῆς βάσεως τῆς ἐγκε-
φαλῆς. αἰετὶς γὰρ γινώμαξ ἀμύλων. τὰ μὲν γὰρ
ἀπὸ τῶν δεξιῶν μερῶν τῆς βάσεως ἐκφυόμενα,
φέρεται ἐπὶ τὰ ἀριστερά μέρη τῆς κεφαλῆς. τὰ
δὲ ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν μερῶν ἐκφυόμενα, ἐπὶ
τὰ δεξιὰ φέρεται μέρη. ὥς τῇ συνύθεσιν αὐτῇ
γίνεσθαι

γίνεσθαι γὰρ ἀλλὰ ἐκ τῶν δειῶν μερῶν τῇ μίνιγγι, τὰ ἀριστε-
ρά πρὸς ἀλύνεται· ἐπὶ δὲ τῇ ἐτέρᾳ τὸ γιναντίον. *Alias ἀνὰ*

Διὰ τὴν γὰρ τοῖς πολέμοις ὑπὸ τῶν τρω- παλιν
οὐκ ἢ πῶσις γίνεται; ὅσοι γὰρ τετρήνται, ὅ-
τι ὑπὸ τῶν τρωσιν ὑπομνήναι μὲν γίνε-
ται ἢ πῶσις· οἷον ἐν τύχοι, τὸ ῥώσεως ἢ τὰ ἑμα-
πρόδια μέρη γηνομένης, ἐκ ὑπὸ τὰ νῶτα γίνε-
ται ἢ πῶσις ἀλλ' ὑπὸ ἐμ πρόδια. Ρητέον, ὅτι
ἐφ' ὃ σκάζει ἡ φύσις, ἐπὶ ἐκείνο γίνε-
ται ἢ φορέα-
οἷον, ἐν ἡ φύσις τοῦ σώματος γιναντίον πᾶσι
νίθσι, καὶ βάλεται ἐπίσης ἐς αὐτά. ἐν συμ-
βαίνει τὸ πρὸς αὐτοῖς, καὶ λινῆσαι ὅσοι ὥστε
σκάσαι, ἐφ' ὃ σκάζει, φέρεται. ὅσοι συμβα-
νει καὶ ἐπὶ τῶν κεκλιμένων τοίχων. ἐπὶ γὰρ
τῶν ἐκ τῶν γιναντίων ἡς ἀντιθεῖναι
καὶ θελήσει, ὥστε ἀντιθεῖναι τῇ κλίσει, ὅμως
ἐπὶ ἐκείνο φέρονται, ἐφ' ὃ ἡ κλίσις γέγονε·
καὶ μάλιστα, ἐν βιαιοτέρᾳ χησαιο πληγῇ γιν-
τῶ ἀντερείδω.

μγ'. Διὰ τὴν ἐπὶ τῶν ζώντων λαιόμενων,
φλύκταιναι ἐπανίστανται, ἐπὶ δὲ τῶν νε-
κρῶν ὁδία μὲν; Ρητέον, ὅτι ἐπὶ τῶν ζώντων
ὁδία μὲν καὶ πονύματ' αὖτως ὑπέσπασται.

Προβλήματα

ἐν ὅλῳ τῷ σώματι, ἐπὶ ᾧ τὸ νεκρῶν ἐδαμῶς.
ἢ ὅτι τὸ μὴ νεκρῶν τὰ σώματα, ἀθροῦσθαι καὶ
θέσκει· τῶν δὲ ζώντων θιαυτὰ ὅσιν, ὥστε ἐν
πόδι τανύαμ ὑπομλύνειν, ἐν δυνάμει πόδι τέ-
νεσθαι· πρὸς νεχθέντων ἐν τῷ πυρὸς, γίνεται
ὡς ὁλκή ὑλῆς πόδι τῇ ἐπιφανείᾳ, καὶ ἀρτε-
λεῖ τὰς φλυκταίνους. ἐπὶ ἐν τῷ νεκρῶν σώμα-
τι, αὐταὶ ἐγίνονται, ὅτι τὸ μὴ εἶναι ἐν αὐτοῖς
τὸ ἐσθιωτοῖον ἐν φλυκταίνῃς.

μδ'. Διὰ τί μόνον ὁ πτέρμος ἡμῶν ἐν νυ-
κτὶ ἐγίνεται καὶ φύσιν ἔχουσιν, ἢ ἀπανίως
τὰ δὲ ἄλλα, ὡς εἰπεῖν, ἀπαντα καὶ ἐν ἡμέ-
ρας, καὶ ἐν νυκτός; Ἡ ὅτι ὁ μὴ πτέρμος γί-
νεται ὑπὸ θερμῶν καὶ λινέσθων τῶν τό-
πων τῶτον, ἀφ' ὧν ἐγίνεται. διὸ ἐν ἀνακύνωσι-
μι περὶ τὸν ἥλιον, ὅταν βυλώμεθα πτέρμους
ναί. καθυδρόντων δὲ ἡμῶν ἀντιποδισσάμε-
ν τὸ θερμόν. διὸ ἐν γίνεται τὰ κάτω θερμὰ τῶν
καθυδρόντων καὶ πολὺ εἰκότως ἐν τῷ πτέρ-
μῳ ἀπαλλαγνέσθω τῷ θερμῷ ἐκ τῆς λεφα-
λῆς, ὃ λινεῖν πέφυκε τὸ ἐν ταῦθα ὑγρὸν, ὃ δὲ
θερμὸν, γίνεται ὁ πτέρμος. ἐν τῷ συμβαί-
νοντι πάθος εἰκὸς μὴ γίνεσθαι.

με'. Διὰ τί τριψάντες τὸ ὀφθαλμόν, παυό-
μεθα

μετὰ τῶν πῆρεμῶν; Ἡ δίοτι ἡ ἀναπνοὴ γέ-
νετ' αὐτῇ τῷ ὕγρῳ. δακρύει γὰρ ὁ ὀφθαλμὸς
μετὰ τὴν τρίψιν. ὁ δὲ ὀφθαλμὸς τριφθεὶς,
πλείω λαμβάνει θερμότητα ἢ γὰρ τῇ ῥινί. δὲ
πάντα δὲ καὶ ἐάν τις αὐτὴν τὴν ῥίνα τρίψῃ,
παύεται ὁ πῆρεμός.

μς'. Διὰ τί οἱ γόροντες τὴν ἀσιτίαν φέρου-
σιν; ὅτι δισκίνητον τὸ γῆρας, ὡς καταψυ-
γμῶν. τὰ δὲ βρέφη, πολὺ θερμά, καὶ πολὺ
κίνητα. διαφορεῖ δὲ καὶ ἡ κίνησις. οἱ δὲ διαφο-
ρῶμενοι, τροφῆς δέονται.

μζ'. Διὰ τί μετὰ τὸν θάνατον, πάντων
τῶν μελῶν χαλωμῶν οἱ δίδυμοι μόνοι αὖ
σπῶνται; Ὅτι γὰρ τὰ τελευτῶν, σπέρμα
νῆσι οἱ ἀνθρώποι ἐκκρίνεται δὲ τὸ σπέρμα
σωθὲν τῶν διδύμων ἀνατρέχοντων, ὅθεν
αὖ κατεκθγῆς μῆνσι.

μθ'. Διὰ τί οἱ μέθυσοι φαῦλον οἶνον ἢ δέως
πίνουσιν; Ὅτι οἱ πολυπότοι, ἀδρόποροι
εἰσὶ. δὲ μεγάλων ἐν πόρῳ ὁ λεπτός κάλλι-
σθ' οἶνον χωρὶς ἀντιλήψεως ἀνατρέχει. ὁ δὲ
φαῦλος παχὺς ὢν, ἵσταται καὶ μῆναι, καὶ τῷ
δ' αὖτ' ἡδονὴν τότε δοκεῖ παρέχειν.

μαδ'. Διὰ τί οἱ ῥιζόμυλοι ἐρυθραίνονται

Προβλήματα

τὸ πρόσωπον· ὡχρῶσι δὲ οἱ φοβούμενοι· Ἡ
μὲν ὀργή, ἀδρόα τῶν δυνάμετός ἐστιν ἐκδρο-
μή· ὁ δὲ φόβος, ὑποσολή. ὁ δὲ ὅπως μὴ πόδις
σούει, πυροῖ· γνῶτα δὲ ὑσδρεῖ, ψύχει.

ν'. Διὰ τί ἡνδρὶ τῶν προβεβηκότων φαλα-
κρῶνται, ἡνὲς δ' ἔσσι; Ὅτι ἡνὲς ἡνῶν μάλλον
πολύθόρμοι. οἱ γὰρ κατὰ ψυγμῶν, ὅ τριχοποιοῦ
ἔσσι.

να'. Διὰ τί οἱ τὸρατόμορφοι, καὶ ἀφρονδοῦ;
Ὅτι τοῖς σωματικαῖς τὰ ψυχικὰ συμπάχει,
ὡς περ τοῖς ψυχικαῖς τὰ σωματικὰ.

νβ'. Διὰ τί τὰ μεγάλα ἔλκν γνὶ τῇ θερα-
πείᾳ ὅτε ἀνακαθαίρονται, θανάσιμά ἐστιν;
Ὅτι δὲ πολλὰ πόρων καὶ τὸ λεληθὸς, τὸ ψυ-
χικὸν τῶν δυνάμεων δὲ τῶν.

νγ'. Διὰ τί γνὶ τοῖς καύμασιν, οἱ πόδις δι-
κῶς νοσῶντες φρικτιῶσιν; Ὅτι ἀραιοθγν-
τῶν τῶν πόρων, ἔξω τὸ θόρμον δὲ τῶν· τῶν-
κνωθγντῶν δὲ, ἔσω ἀρκλείεται· χωρήσαν-
τῶ δ' ἔξω τῶ γνὶ ἡμῶν θόρμον, κατὰ ψυξίς γέ-
νεται. φεῖσαι δὲ, συσελλομῶν δὲ τῶ ψύξιν
τῶ σωματῶν, σωίσανται.

νδ'. Διὰ τί σδρεὰν τροφήν καταπιόντες
πνιγόμεθα; Ὅτι ἐμπροσθεν τῶ σωματῶ
ἔστιν

ὅτι ὁ βρόγχος ἢ μὴ αὐτῷ πρὸς αἵμα-
τιν. πληρωθεὶς ἐν ὅτῳ, θλίβει τὴν ἀρτηρί-
αν, ὅτι τὸ πνεῦμα ἐπέχει.

νε. Διὰ τί ἡ λευκὴ γῆ ἀφορᾷ ἢ τὸ πλεῖ-
σον; Ὅτι κατὰ ψυχρὸς ὅτιν· ἡ μέλαινα δὲ,
πολύθερμος· καὶ ἡ μὲν, ἐρωτεῖται ὅτι γρη-
πικὴ· ψυχρὰ δὲ ταῦτα. ἡ δὲ, καρπῶν, θερμοὶ
δὲ ὅτι. καὶ γὰρ τῷ γυναικῶν αἱ μέλαινα
ὡς ἐπιτοπλῆισον ὅτι τὸ γιν' αὐταῖς πλέον θερ-
μὸν, πολυτόκον.

νε. Διὰ τί τὰ βρέφη σφοδρότονον πυρε-
τοι; Ὅτι πολυθερμὰ ὅτιν· ἐπίτασις δὲ τὸ
ἐμφύτῳ θερμοσίᾳ, ὁ πυρετὸς γίνεται.

νε. Διὰ τί σιμῖον πωρωθέντων ὁσῶν, τὸ
τὰς ὑδιδιαισθήσεως ἐφαίμασεν, καὶ πόρ-
τοι κατὰ γματὸς αὐτοῦ τραύματῳ συσσω-
τῳ; Ὅτι ἡνίκα συρρεῖ ὁ πόρος, τὰς ἐ-
σπαρμένας τοῖς ἀραιώμασι τῷ ὁσῶν * ῥανὶς * ῥανίδας
τοῖς αἵματῳ θλίβει.

νε. Πῶς πῶρῳ σωίσταται; Τὸν τρό-
πον ὅσῳ. ἐκ τῆς τροφῆς ὁσῶν μεταβληθεῖσα,
καὶ εἰς αὐτὸν τόπον ἐκείνον γινέσθαι, τοιαύτη
ἀρτελῆ, καὶ γίνεται ὁ καλὸς μὲν πῶρῳ.
ὅτι γὰρ τρόπον καὶ γιν' τοῖς μυξωπῆσι φθάσ-

Προβλήματα

Κα αὐτῇ ἡ μεταβολὴ γίνεται μύξα· γὰρ δὲ μα-
 τοῖς, γάλα· ὅτως καὶ γὰρ ὅσοις πῶρος δὲ αἰθιαν
 τὴν κατασκυλὴν καὶ φύσιν τοῦ μόρως. πρὸς
 ὃ γὰρ πέφυκε τὰ μόρῃ, τῇ ἐαυτῶν φύσει συνε-
 ξομοιοῖ τὴν τροφὴν· ὡς ὡτὶ τοῦ λήπου τοῦ
 πολυφύτου. γὰρ γὰρ ὄντ' τοῦ ὕδατος τοῦ
 αἰῶνος φύ- ἀρδιδύοντ' τὰ φυτὰ, πρὸς ὃ ἐχθρὸν καὶ φύ-
 σιος σιγ, ὅτως ἀναδέχεται τὸ ὕδωρ. οἷον τὸ μὲν
 ἀψίνθιον τῇ ἐαυτοῦ φύσει ὀξοικτοῖ τὸ γνέχθην
 εἰς αὐτὸ ὕδωρ· καὶ τὸ ὠκιμον ὡσαύτως, καὶ
 τὰ ἑξῆς. ὡς δὲ Ἀνδρῆας ὁ παρυσίος φησι,
 πρὸς χερόμηνος ὁ μυελὸς ταῖς κοιλότησι τῶν
 ὀστέων, καὶ πόδι πηγνύμεντ' τοῖς χείλεσι τῆς
 τοῦ ὀστέου διαρρέσεως, καὶ σκληρωθεὶς γίνε-
 ται πῶρ'·
 νθ'. Διὰ τί οἱ χολέρας ἀλίσκομενοι, ὑδρι-
 θγόντες ἔρ' πάθει τὴν γαστρὸς ἐνέμας σωείλ-
 κονται; Ρητόριον ὅτι ἡ χολόρα, πῆσις ὅτι τοῦ
 σωμαχῶ. νδρῶδης δὲ ὅτ'· ἀξιολόγως δὲ
 ὑδριπαθεὶς, σωδρατίθησι αὖ γὰρ ἡμῖν μύας·
 νδρῶδεις γὰρ οἱ μύες εἰσὶν.
 ξ'. Διὰ τί ὑπαλειφθέντες κομύριον συπῆ-
 κῶν, μεμυκότες μὲν αὖ ὀφθαλμοὺς, ἡπῶν τὴν
 σύνψιν ἀνπλαμβάνονται· ἀνοίξαντες δὲ
 τὸ τῶν

τῶτες, σφοδρότορον ἢ σύψεως ἀντιλαμ-
 βάνονται· Διότι μεμνηότα τὰ βλέφαρα,
 τὸν ἱερατοειδῆ ὑμῶνα ἡρεμῆν ποιεῖσιν· ἐπι-
 ρεμῶντο δὲ ἐν τῷ βολβῷ, τὸ ὑπαλειφθὲν πα-
 ρεμφράσσον αὖς πόρος, ἢ ἰδίας σύψεως ἀν-
 τίληψιν ἡπύονα παρέχει· ἀνοίξαντες δὲ τὰ
 βλέφαρα, ἐκώτως μάλλον ἢ σύψεως ἰχόμην
 τὴν ἀντίληψιν. τῇ γὰρ συνεχῇ λινύσει τοῦ
 ὀφθαλμοῦ, ὁ βολβὸς πρὸς τὰ βλέφαρα πα-
 ρατριβόμηντο, θερμασίας αἰτιᾶ γίνεται.
 ταύτης δὲ ἀρτελεσθείσης, οἱ λόγων θεωρη-
 τοὶ πόροι χαυνῶντα ἐλὼν ἀνδρυνῶνται· ἀνδρ-
 ρυωθέντων δὲ τῶτων, ἀνάγκη δέχεσθαι, ὡς
 εἰπῆν, αὖς λόγων θεωρητὸς ὄγκους τοῦ κολλ-
 λυείου· ὁ δὲν συπικνωτόραν παρέχει τὴν σύ-
 ψιν. Ἡ ὅτι γὰρ ἐὰν διάγειν αὖς ὀφθαλμοῦς
 μετὰ τὴν ὑπάλειψιν συμπυκνῶνόμενον
 ἐὰν βολβῷ τὸ κολλύριον, λεπυνύεται· αἰ γὰρ
 τὰ λινύμην, δυνάμει πρὸς λεπυσμόν· ὅσα
 ὀίνυρ λεπυνύεται, τοσούτω τὴν ἀντίληψιν
 παρέχει ἢ σύψεως.

ξά. Διὰ τί οἱ φρενιτικοὶ ἐλὼν μεμνηότες, γνῶ-
 τοῖς παροξυσμοῖς ἰχυρότεροί τε εἰσὶ καὶ
 τὴν δυνάμει ὑπὲρ ταμνίαν ἔχουσι; Pq-

Προβλήματα

Alias ἔορ ὅτι θρασυώνοντ' ἢ ὑπὸ τ' ἡθαιῶπης
 δύσκαμ * δύσκαπνον ἢ αὐτοῖς ὅτι τ' σῶμα, ἀπ' τ' ἀ-
 πτορ γανσφίγξεως. Ἰὰ ἴσθ' δὲ εἰς ἀνέσιμ' ἐλθόν-
 * ἀπὸ τες, ἀτονῶσι, ὃ γινόμενοι * ὑπὸ τοῦ κρείττο-
Alias addi vos χείρον δὲ· ἀλλὰ τ' σφίγξεως ἀνεδείσθη†.
 τιν, οἷός ἐ- ξβ'. Διὰ τί σιναπισθύντες, ὕδιατι μὲν τοῖ
 σιν ἐκα- σιν ἡπείως λειωθύντ' καὶ κατὰ χρισθύντ',
 σος ἀνεπι φοινίσκονται πλέον· ἐπ' αὐτὸν δ' ὅξαι λειωθῆν, ὃ κ
 σκότῃτως ἔτι ἴσθ' παρέχει τοῖς πεπονθόσι; Ρητέ-
 βλέπειται ορ ὅτι οἱ ἴσθ' ὅξαι ἐπιχρισθύντες, εἰκότως ἡ-
 ττονα τὴν ἀμυξίαν ὑπομείναι καὶ τὸν φοινιγ-
 μόν· σύφοντα γὰρ τὴν ἐπιφανείαν, καὶ ὡς
 ἐπ' αὐτὸν ποδὶ γανοῖ τὴν ὅξαι αὐτ' ἀπ' τελευτήν
Adderem πύκνωσιν τῇ πόρῳ * ὅθεν δ' συγχωρεῖ εἰς
 τὸ ὅξαι παρείσθυσιν χώραν ἔχειν τ' νάπυ πρὸς τ'
 λαδὰ ψαδα τῇ πόρῳ. Ἡ ὅτι ἡ δριμύ-
 της τ' νάπυ, τῇ ὑδιμίστῃ τ' ὅξαι ἀμβλαύε-
 ται. αὐτὰ γὰρ αἱ ποιότητες ἀλλήλαις συμ-
 πλακῆσαι, τ' οἰκίαν ἀκρὰν τ' ποιότητ'
 † *Alias* ἐν δὲ φθίρειαν, ἴσθ' ἐκασον τὴν ἰδίαν ἰχὺν ἀ-
 κράτ' ποβεβληκγίαι. ὅρ' ἴσθ' ὅρ' καὶ ἐπὶ τ' ὅξαι κρά-
 * *Lego* θερ- τ' λεγομένη ὅτι σιωρῶν· καὶ γὰρ ἴσθ' ἐκ * ἴε
 μὲν * *Alias* ἐ- κραμγὸν ἀγαρ ὕδατος, καὶ ψυχρὸν συσῶν, τῇ
 πιπλοκῇ τοῖα * πῶς πλοκῇ ἀπέβαλε τὰς ἀκρας ποι-
 ὀτητας.

ῥητας, καὶ παρ' ἐκείνας ἑτέρας ποιότης
ἀπεπλέσθη. Οἱ δὲ συναπισθέντες, τ' νά-
πυθ' ὕδατι λήθγν' τ', μᾶλλον φοινίσσον-
ται* δι' αἰτίαν τοιάνδε. τ' γὰρ ὕδωρ ἔσθ' λει-
ορ εἶναι, καὶ ἔσθ' δι' ὑγραίνειν, ἀνδρῶν τοὺς
πόρους τοῦ λόγου θεωρητοὺς, παρσιδύειν
συγχωρεῖ ἔσθ' νάπυι. ἔστι δὲ ὡς πείρηται
θόρυβον, καὶ σικεργεῖ μᾶλλον τῇ τ' πύρ-
ων ἀναπέσει. Εἰκότως ἔρ' οἱ ἄλλ' συναπι-
σθύντες, ἑλαττον φοινίσσονται· οἱ δ' ὕδατι,
μᾶλλον.

*Alias addi-
tur, τὸς το-
πος*

ξγ'. Διὰ τί τ' ὁμβριον ὕδωρ, γλυκὺ, καὶ
πὺρ ἀρ' θαλάσσης ἀνιμώμενον; Ρητέον,
ὅτι τ' θαλάττην ὕδωρ καὶ ἐκ τ', ἀλμυρόν
ἔστιν· ἔστι δὲ ἴσθ' βαρύν. ἔχει δὲ ποταμὸς ἐπιρ-
ρέοντας εἰς αὐτήν. τ' γὰρ πυνδύμα ἀνιμώμε-
νον ἐκ τ' θαλάττης, τ' ὕδωρ, ὃ τ' παχὺ ἐφέλ-
κεται, ἀλλὰ τ' γν' αὐτῇ λεπτόν, ὃ ὅτι τ' γλυ-
κὺ. εἰκότως ἔν τ' ὁμβριον, γλυκὺ, καὶ ἀρ' θα-
λάττης ἀνιμᾶται. Ἡ δὲ πυνδύμα τῇ βίᾳ
τῇ σφοδρᾷ, καὶ τ' θαλάσσιον ἀνιμώσεται,
λεινὴ ἴσθ'. λεινὴ δὲ αὐτ', λεπτότερον γίνε-
ται. αἰεὶ γν' τὰ λεινόμενα, ὀφρὺν πρὸς λεπ-
τόν. τ' δὲ λεπτόν, καὶ γλυκὺ, ὡς ἐκ μεγά-

*Alias addi-
tur, αὐτό*

Προβλήματα

θωρ συβεισὺς ὄγκων. διὸ γλυκὺ, τὸ ὁμβεῖον
ὑδωρ.

ξδ'. Διὰ τί τὸ θαλάσσιον ὑδωρ ἁλμυρὸν
τυγχάνει, ἐψήθει ὡς πολὺ, γλυκύτερον γέ-
νε; ἐψήτει ἥ, ἕως ἀκριτωθῆ. Ρητέον ὅτι τὸ
θαλάσιον ὑδωρ ἐκ μεγάλων ὄγκων συνεσὺς
λεπυνέ; κατὰ διαμερῶν, ἐπὶ τῷ πυρρός. με-
ταβολὴν τοῖνυν ἐχέον, ὅτι τὸ ἀκ παχέως εἰς
λεπὸν κατὰ σῆμα, τῷ ἀκ βεληκέναι τῷ πε-
τρεαρ ποιότητα, γέγονεν ἀντὶ ἁλμυρῶ γλυκὺ.

ξε'. Διὰ τί οἱ πάντες φλεγμαίνοντες ὀφθαλ-
μοί, τραχύτητος τινος σωμαίσθησιν πρὸς
χρυσί τοῖς κάμνυσιν; Ἡ λήμης ὑδρηγομλίνης
τῷ αὐτῷ βλεφάρῳ ὑπερσελεύσκει, ὁ τραχυ-
σμός ἀκτελεῖται; Ἡ δὲ τὸ τὰ γνῶσιν ἀνωμα-
λως κατὰ πλεονάζει τὸ βλέφαρον ἀγχαῖα κυρ-
τῶσαι, καὶ ὅτω τὴν τραχύτητα ἐπάγει;

ξς'. Διὰ τί γίνεται γνῶσιν ὀφθαλμῶ λήμης;
Ἡ ὅτι τῷ ὑμλῶν τῷ ὀφθαλμῷ ὡσπερ δὲ ὑδρὶ
καύσεως ἀγαρ πυρῶ θνήτῳ, ὅτι τὴν πλεό-
θασιν καὶ δυσδιαφορεσίαν τῷ πόρῳ ἐπε-
χομλίν τῷ ὀφείλοντ' ἐρεμῶ ἐκ τῷ βάθους
διαφορεθῆναι, ἀκτελεῖται; Ἡ ὅτι τὰ γνῶσιν
ὀφθαλμῶ κατὰ φύσιν ὑγρὰ, ἀναξηρανθῆναι
καὶ

καὶ οἷον εἰ φρυγνύτα ὑπὸ τῇ τοπικῆς πυρώ-
σεως, τῇ λήμης γένεσιν ἀρτελεῖ;

ξζ'. Διὰ τί ὑδὶ τῶν πυρεσσόντων οἱ σφυγ-
μοὶ ἀλλοιοῦνται; Ὅτι τὸ πνύμα τὸ γὰρ ἡμῶν
ἢ φύσιν ὅρ (ὁ σύμμετρον), πλεονάζον, λεπύω
δὲ ἢ διαίρεσιν ὑπὸ τῇ γὰρ βλάθει γρηγο-
ρῶς * θερμασίας, καὶ γρηγόρην οὐκ ἐκίνητον *Alias ad*
ἴα τὴν κρυφότητα, ὅ μόνον τοῦ σφυγμοῦ ἀλ *ditur* πλε-
λοιοῖ, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν ἀναπνοήν. *ον*

ξη'. Διὰ τί τὴν ἐπιφάνειαν ἐλκώδη ἴχθ-
σιν οἱ πυρεσσόντες; Ὅτι παρὰ τριβομένης
τῆ σαρκὸς τοῖς πακράτα μέρουσιν ὄγκοις * οὐ- *παρὰ τρι-*
τρεψίας ὅσης, πρὸς ἀγανακτεῖ· ὡς καὶ ἐπὶ ψέως
τῶν φλεγμαίνοντων ἐν μέρτι τῶ σώματος
εἰσὶν ἐκ γενέσεως.

ξθ'. Διὰ τί ὠχρῶσιν οἱ πυρεπῶντες; Ἡτοι-
ῖα τῇ τροπῇ τῶν γὰρ ἡμῶν ὕδατων, ἢ ἴα τὴν
τῶν λόγων θεωρητῶν πόρων μεταστροφῇ
τοῦ συμβαίνει. ἀνάλογον δὲ καὶ πόδι τὰς ἐκ
κείσεως τῇ κοιλίας καὶ τῶν ὅρων ἡγνέον γί-
νεσθαι.

ο. Διὰ τί ἐπὶ τῇ ῥωδίως πυρεσσόντων, ἴα
φορήσεως ὅσης καὶ ἀρικονομήσεως τῶν γὰρ
ἡμῶν, θερμασία τις ἐπιφαίνεται τέτοις, ὅ

Προβλήματα

σφυγμός μέγας; Οπὲρ πρὸς ἀκμίνης ὕ-
λης λεπτωομένης ὑπὸ πολὺ, ἢ διαφόρησις γί-
νεται· τῇ δὲ ποιεῖ πρὸς δυνάμει ὄγκου καὶ πᾶ-
ρατρύφει, ἢ ποιεῖ θερμότητα ἀποτελεῖται,
καὶ ὁ φάμερ ὁμοίως τοῖς σεγνοπαθεῖσι τῇ θερ-
μότητι ἔχειν ὅσον ῥωδὸς πυρέσσοντας· ἀλλ'
ὅδε μὴν ὁ σφυγμὸς καὶ δὲ σύγκειται τῷ
ὑγιαίνοντι. ἔσαι δὲ σοι τοῦτο πρόδηλον
καὶ κτῶν λεπτωομένων ἢ γυμνασία καὶ καμνίων·
ἐφ' ὧν χαλῶνται καὶ οἱ πόροι, λεπτύνονται καὶ
συμβαίνει τὰ πρὸς ἀκμίνης, καὶ διαπνεῖσθαι
πρόδηλως τὴν θερμότητα γίνεσθαι τε καὶ
εἶναι πλείονα κατὰ φύσιν, καὶ ὁ σφυγμὸς
σφοδρότερος, ὅτι μέγεθος ἔχει. τῇ γὰρ δυσ-
κινησίᾳ καὶ τῷ βάρεϊ, ὑπὸ τῆς μειώσεως
διωκόμενος ἀρτελεῖσθαι.

Addo ἢ
vel τῆς

Alias ἀνο-
ρεκτως

οὐκ. Διὰ τί πρὸς τὴν τροφήν οἱ πυρέξαν-
τες καὶ ἀκορέτως ἔχουσιν; Ἡ ὅτι ἡ ὀρεξις γν'
συμμετρία τινὶ ὅτι τῷ γν' σωματικῷ καὶ κοιλίᾳ
πόρων; ἢρ συμμετρίαν δὲ λόγῳ ὅχι ὑγιῇ μέ-
νει, ἢτοι διασάντων ἐπιπλείον τῷ πόρῳ, ἢ
μυόντων.

οβ'. Διὰ τί γν' ταῖς χολέραις τὰ ἄκρα συν-
έλκεται καὶ πᾶν καὶ καταφύχεται, ὅτι
ἀμα-

ἀμαυρόν τῷ σφυγμὸν ἔχουσιν· Ὁπ λελη-
 θότως διαφορεῖ· * τὸ ἐξάτηρ πνύμα πρὸς *Alia*, ἐξ
 τῷ γν' κοιλία λεωτομορβίαν· γν'δερμθ γὰρ αὐτῶν
 τῶτοις ἡ κοιλία γν'δερ* καὶ διαρκῶσι. ναρκῶ * ναρκῶσι
 δὲ τὰ σερόμνια τῇ τῷ πνύματθ πρᾶθε-
 σεως· τὰ δὲ ἄκρα ψύχεται καὶ συνέλεκεται,
 ἔθ' καὶ τὸ γν' τῶτοις θερμὸν πρὸς τῷ κοιλί-
 αμ φέρειται δια τῷ λεωτομορβίαν.

ογ'. Διὰ τί οἱ ὑδροφοβικοὶ, τὸ ὕδωρ φο-
 βῶνται, καὶ τὸ αἰδοῖον ἅμα τοῖς ὑποχονδρί-
 οισ γν'τείνονται, καὶ τρέμει καὶ πῶνται ὅ
 πρᾶκὸ πῖσις εἰς τοσούτον, ὥς τε ὅ ὑλακτῆσαι
 λυσὶν ὁμοίως; Σπῶνται ἢ ἔν καὶ τρέμει-
 σι, τῷ σόμαχος στυπθιμεγνῶς ἔθ' νδρῶσαι.
 δια τῶν δὲ καὶ τὸ αἰδοῖον γν'τείνονται. ἡ γὰρ
 τῷ ὑδροφόβῳ κατασκδνῇ καὶ ἡ πῶσις, γν-
 σασίς ὅτι ποδὶ τῷ σόμαχον ὅ τῷ κοιλίαν.
 παρακῶπῖσι δὲ, δια τὸ * στυδίλοθαι ὑπὲρ ἀναδίδο
 κοιλίαν καὶ σόμαχον ὑλην ἐφθαερμγνῆν, καὶ οὕτως
 ταύτης μέρθ' ἡ εἰς τὰς μύνηγας ἀναδυ-
 μιᾶσαι. γν'ιστέμενον δὲ ποδὶ ταύτας, ἀπὸρ-
 γάζεται τὰς * ἐκωνοῶς· ὁχλῶνται δὲ πίνον ἐκνοίας
 τες, ὅτι ἡ ἢ σὺσασίς ἀπετελέθη ποδὶ μι-
 κρὸς πόρος. ὅταν ἔν πίνωσι, παραδίνεται

Προβλήματα

τὸ ὕδωρ ἄτε λεπτομερές ὄν, τοῖς μικροῖς πό-
ροις, ἃ αὐξάνει τὰς γνῆσεις. ὑπὸ δὲ τῇ σείρε-
μονίᾳ τροφῆς, ἐκ ὀχλῶνται. οὗ γὰρ ὄγκος αὐτὸς
μεγάλος ὄντας, οἱ πεπονθότες δὲ πρᾶδ' ἔχον-
ταί ποτε. Καὶ μὴ πίνοντες ἢ τὸ ὕδωρ, δι-
δοίκασι ὅσον δ' ἴσ' τὴν τῶν αἰσθητικῶν φαν-
τασίαν. πίνων γὰρ ὡς ὅρα ἅμα ἃ πίνει· ἢ δὲ
ὁρασίς ἀπὸ τοῦ ὕδατος λινηθεῖα, συγκινεῖ
τὸ γὰρ τοῦ σωμαχῶ πνέμα. ὅσον δὲ λινηθὲν ὑ-
πὸ τοῦ πινομένης, συγκινεῖ τὴν ὁρασίαν ὅπως,
ὡς ὑπὸ τοῦ ὕδατος πρὶν ἐκινεῖτο· ἐκ δὲ τῆς
συγκινήσεως, γίνεται συγγυμνασία τοιαύ-
τη, ὥστε καὶ μὴ πίνῃται τὸ ὕδωρ, βέλτε-
ται γὰρ τοῦ σωμαχῶ πνέμα συγκινεῖν, ὡς ὑ-
πὸ τοῦ πινομένης τάχι' ὀχληρῶς ἐκινεῖτο· συγ-
καλυψάμενοι δὲ πίνουσι, δ' ἴσ' τὸ ἀρκωρεῖν
τὴν λινημάτων τὸ ἔτερον. ὑπερ δὲ ὅσον ἰόν, τοῖς
πόροις τοῦ σωμαχῶ γνῆσιν ἀδὲ βέλτιον ἔχει.
Οὐδ'. Διὰ τί οἱ ἀπεπνέοντες, ἐφθαρμέ-
νην ἀπορρύνουσι τροφήν; ὅτι δ' ἴσ' τὸ πλῆ-
θος τῆς πελαχθείσης, δερμασία πλείων γί-
νεται εἰς τὸ λύνεσθαι τοῦ κοιλίας· καὶ αὕτη ἐμ-
πλεομένη, φθείρει τὴν τροφήν καὶ λινισοῖ, ἐκ
γὰρ τοῖς ἀραιώμασιν, ἀλλ' γὰρ λύνει.

Οὐδ'.

Οε. Διὰ τί οἱ *κεφαλάλγειαρ ἔχοντες αἶμα *Αἷας κε-*
 βλυωπῶσι καὶ διακρύουσι σιωχῶς; *Φαλαίαια* *Οτι*
 ἐπὶ τῷ κεφαλῇ ἀναδιδομένης ὕλης (αἶμα
 γὰρ ἐπὶ τὰ πεπονθότα αἶμα ὕλας φέρονται)
 πολὺ μέρθ φέρεται ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, ὡς
 ἀνείκτως, διὰ τὸ ἀνέωχθαι διὰ τὸ πλῆθ^{ος}
 τοῦ λεπτομερείας, ὃ γίνεται διὰ τὴν σιωχῆν
 λίνησιρ αὐτῶν· καὶ πῆ μὲν διακρύουσι, διὰ
 τὸ πλῆθ^{ος} τῆς ὑπερφορτισούσης τὰ μέρη ὕ-
 λης· πῆ δὲ ἀμβλυωπῶσι, διὰ τὸ ἐπιβολῆσθαι
 τὸ κατὰ φύσιν πνδύμα, τὸ διοδιδύον διὰ τῶν *Αἷας ὄρα*
 *ὄρα τῶν πόρων τῇ ὑπὸ μιξίᾳ τῆς ἀναδοθεί- *τικῶν*
 σης ὕλης.

Ος. Διὰ τί ἦχοι ἀποτελῶντ^{αι} *κεφαλαλ- *Αἷας κε-*
 γίας θύσης; *Φαλαίαια* *Οτι* τὸ ἀκουσικὸν πνδύμα
 κραδαίνεται ὑπὸ τῆς γνῶσεως τῆς ποδὶ τὰ
 μέρη συστάσης· γνῶσις δὲ ὅτι, ὅγκ^{ος} γνῶ-
 γω θεωρητοῖς ἀφαιώμασι διὰ σφλῶσιρ.

Οζ. Διὰ τί οἱ κεφαλαίαια ἔχοντες θζανισα
 μῶσι μαλλον ἄλγῶσιρ; *Οτι* λινεμένης τοῦ
 κεφαλῆς, πλείωρ ἐπὶ αὐτῷ ἢ τῆς ὕλης φορεῖ
 γίνεται, καὶ τὰς γνῶσεις αὖξει.

Οή. Διὰ τί ἀσφυξία γίνεται; *Οτι* ἀπὸ
 κρηνηῶν πνδύμα πονηροδομήν^{ος} πάθος

Προβλήματα

πρὸς τὴν γὰρ τοῖς πεπονδόσι λεπτομέρειαν
ἐλκεται.

οθ'. Διὰ τί οἱ μαινόμενοι πρῶτον τῶν
ὀπλισθῆναι τῆς ψυχικῆς δυνάμεως ἀρτε-
λεῖται, ὅτε τὴν γένεσιν ἐκ τῆς μύτης τῶν γὰρ
τοῖς μεταβάλλουσιν αὐτὸ σώμασι πόρων συ-
νίσταται γὰρ πᾶσι τὸ ἐγκέφαλον ἐκ τῶν ἐκεί-
σε μὲν γὰρ τὸ πᾶν, ἐκ τῶν γὰρ τῶν ὁδῶν ὅτε
τὸ πρῶτον φύσιν διακρίνει τὰς ἀρφύσεις. καὶ
φαντασίας τινὰς ὁρῶνται φανταζόμενοι, ἐκ
τῶν μὲν ἐσώτα ὡς ἐσώτα ὁρᾶν, ἐκ τῶν μὲν ὑπάρ-
χοντα ὡς ὑπάρχοντα, ὁμοίον ἢ τοῖς ἐκτορι-
νοῖς πάχοντα. ἐκ γὰρ ἐκείνοι ὅτε τὴν πορο-
ποιίαν τῆς γὰρ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἀρτελεδόντων
πόρων, τοιαύτῃ τῶν ὁρατῶν φαντασίαν ἔχου-
σι πάντα γὰρ αὐτοῖς χλώρα φαίνεται εἶναι.

π'. Διὰ τί οἱ μελαγχολικοὶ ὁρῶντες ἐκ τῶν
θυμῶν; Επειδὴ τὸ πᾶν τῆς πόρι τε κοιλίας
ὑφίσταται καὶ τῆς σωματικῆς τῆς πόρος, ὅσων ἀ-
πείρῃ σωματικῇ τῇ κοιλίας. ἐκείσε δὲ ὑγρῶν
διεφθορότων, συναθροισμὸς ἀρτελεῖται, ἐκ
αἰτίας γίνεται τῶν λεχθέντων. πρόσκλητον δὲ
τοῦ κακῶν ὑγιαίνοντων ἢ, ἀρχὴ δὲ τρο-
φῆς χρησάμενων. δύσεν τὸν ξίαν γὰρ συμβαί-
νους.

ὑπὸσι. καὶ οἱ ὑδροφοβικοὶ, ὑδρεσλόμενα δο-
κῶντες, ἀτροφῶσι σχεδόν.

πά. Διὰ τί τῶν παραλυθόντων μερῶν τὰ
μὲν ἐπεκτείνεται, τὰ δὲ συσέλλεται καὶ
συνέλλεται; Ὅτι τὸ πάθος κατὰ τῶν λό-
γῳ θεωρητῶν ἀραιωμάτων ἀποτελεῖται.
ὅταν δὲ ἡ μύσις εἰς μῆκος συμπίπτῃ, ἐπεκ-
τείνεται τὸ παρεῖν μέρος· σπυρῆται δὲ,
ἐπὶ ἀρ' ἐπικαρσίως οἱ πόροι μύσῳσι.

πβ. Διὰ τί οἱ δυσπνοῶντες ἥχον συριγ-
ματώδη ἔχουσιν; Ὅτι μύσις ἔστι καὶ
σύμπησις πόρων τῶν ἐν τῷ πνεύμονι πά-
θος. ὅθεν ἐκ τοῦ τίνος τόπου πνεύματός φε-
ρομένη, ἥχῳ τοιοῦτος ἀποτελεῖται. συν-
αντῶσι δὲ καὶ βῆχον τοῦτοις, ὅθεν πλὴν ἐκ
τῆς παρατρέψεως θερμασία, πλειόνων συν-
διδιομελῶν ὀγκῶν εἰς τὰς τῶν βρόγχων κοι-
λότητας, καὶ κένων ἀπὸ τοῦ πνεύματος ἀμα-
λοπλομελῶν.

πγ. Διὰ τί οἱ δυσπνοῶντες, ὀρθοὶ ὄντες,
ἐλαττον δυσπνοῶσιν, ἢ πόρ' ἀτακείμενοι;
Ὅτι τοῦ βρόγχου συμπαθῶντος κατὰ τὸ
πνεῦμα, συμβάλλει καὶ τὸν θώρακα συμ-
πιεθεῖν αὐτῷ.

Προβλήματα

ποδ'. Διὰ τί γὰρ τοῖς ῥήγμασι καὶ ἐπὶ τῶν ἐν
 πληγῆς ῥηγνυμένων, τὸ μὲν ὑπογάστριον ὁ
 ῥήγνυται, ἐκτὸς οὖν τὸ δὲ ποδιτόναιον γινώσκου
 οὖν, ῥήγνυται; Τούτου ἡ αἰτία, αὐτὴ τῶν
 σωμάτων ἡ φύσις· τὸ μὲν ὑπογάστριον σαφ
 κῶδες ὄν, τὸ δὲ ποδιτόναιον τεταμένον· ἀν-
 τιπάσχοι οὖν τῶν πρὸς τὴν πῆντοντι, ῥήγνυ-
 ται. τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐπὶ τῶν
 ἀνδρῶν τραυμάτων καὶ ἁλ-
 γμάτων.

Τ Ε Λ Ο Σ.

CASSII IATRO-

SOPHISTÆ PHYSICÆ ET MEDI-

cinales questiones de affectionibus humani

corporis, Conrado Gesnero Tiguri-

no interprete.

QVAESTIO PRIMA.

ULCERA rotunda cur
ceteris curatu difficilio
ra sunt? Causam adfe
runt, qui sectantur He-
rophilum geometrica
demonstratione constantem. Aiunt
enim circulares ulcerum figuras am
bitu quidem paruas apparere, non
tamē esse tales, sed maiora spacia con
tinere, quā uideantur. Quod autē
maius est, plus temporis ad inducen
dam sibi cicatricem requirit. Meritō
igitur huiusmodi ulcera curatu diffi
cilia uidentur, etsi modica appareāt.
nam reuera non ita se habent, sed ma
iora sunt. Verū hanc opinionem
quadantenus refutauit Asclepiades.

P R O B L E M A T A

Nam si quis (inquit) dati ulceris rotundi labra sic incidat, ut figura fiat oblongior, citius ad cicatricem perducetur: quod Herophili sententiæ repugnat. Si enim magnitudo ulceris, ut ipsi dicunt, curandi difficultatis causa est, oporteret priori magnitudine manente, ac insuper accedente altera per incisionem, multò difficiliora curatu fieri. Cæterum ipse causam talem assignat. Quoniam, ait, res omnis congenitum sibi motum habet: motus autem uehemens ex rerum principijs fertur. Principia uocat medias partes rerum quæ mouentur. Dein exemplis utitur ad hoc declarandum à fluuiorum & ignis motibus. Nam ut in hisce partes mediæ uehementiùs mouentur, sic etiam in ulceribus accidit. Hoc est, ut clariùs dicamus: Velut fluuiorum pars abundantior uehementiùs mouetur, abundant autem in medio, ubi maior eorum copia cõfluit: & sicut ignis flam

ma

ma fortiorem medio loco motum
 habet, adeò ut illinc sæpè saltuatim
 efferatur flamma: similiter ulcera ro-
 tunda, quia uelut in sese reducta un-
 dique uergunt ad medium, eam ob
 causam concitatio-rem in eis motum
 fieri contingit. Fit autem motus ni-
 mirum corpusculis nonnullis natu-
 raliter per meatus extrorsum delatis,
 quorum uehementi transitu cicatri-
 cis inductionem repelli euenit. Ve-
 rùm aduersus ista responderi potest,
 quòd si corpusculorum uehemens
 extrorsum motus in causa sit, quòd
 huiusmodi ulcera curatu difficilia
 sint, inprimis ita usu uenire oportet
 in ætate uigentibus, & ulcera ipso-
 rum ægrè curari posse. Quoniam æ-
 tatis in uigore tum plurima, tum con-
 citata maximè ista corpuscula ferun-
 tur: in senibus contrà, & pauca & mo-
 tione tarda, interim tamen in uni-
 uersum huiusmodi ulcera difficiliùs
 in ætate senili coalescunt. Quamob-

P R O B L E M A T A

rem asserendum nobis uidetur, quod
ulcera, quæ angulari quodammodo
figura constant, citius ad cicatricem
perueniant, quoniã partes sanæ pro
pinquiores sibi sunt inuicem, quo lo
co maximè ulcus angulosum quo
dammodo fuerit. Nam sanæ partes
non quoquo modo in cicatricem
quæ faciliè coeunt. Constant enim fa
cilius per sanari ulcera, quæ partes
sanas sibi uiciniores habent, & mi
nus distantes. In rotundis autem ulce
ribus sanæ partes undique ex æquo
distant inuicem, id quod multò magis
quàm in angulari figura. Exempli gra
tia, si duo puncta capiamus in circu
lo secundum minorem distantiam,
eaque iungamus inuicem linea recta
mox idem faciamus in triangulo, uel
alia angulari figura, nempe propius
angulum duo puncta ab utroque
latere per lineam rectam coniun
gamus, inuenietur maior recta li
nea in circulo. Itidem in rotundis &
angu-

angulosis ulceribus res se habet. Quare contingit ut ulcera angularis figuræ faciliè cicatricem ducant, quia partes sanæ propinquiores mutuò sibi sunt, & in cicatricem interuallo breuiore coeunt. Siquidem in uniuersum generatio cicatricis ab extremis incipit, ubi maximè promouetur à partibus sanis iuxta sitis: at in rotundis, quia sanæ partes undiq; distāt inuicē ex æquo, & non possunt mutuā opē conferre ad cicatricis inductionem, non faciliè cicatrix obducitur. [Vide Hippocratē in li. de ulcerib.]

II. Cur & extremæ partes corporis, & cauæ, ulceribus depascentibus obnoxia sunt? An quia depascens ulcus mortificatio quædam est, & putrefactio? partes autem extremæ propter † materiæ penuriam facile refrigerantur, ideoque uelut e-
Gad. alimenti.
mortuæ redduntur. Cauis autem locis huiusmodi ulcera obueniūt, quoniam abundant humida materia, &

P R O B L E M A T A

eam ob causam putrilagine capiunt.

III. Cur dum ulcera sanescunt & inflammationes cessant, pruritus oboritur? Dicendum, quia tum temporis quod naturale est (humor & spiritus naturalis) superat: superans autem, alienum ex profundo corporis repellit. Itaque natura delectatur, dum separatur quod alienum est.

IIII. Quam ob causam hydropici sitiunt, etsi multo humore abundant? Dicendum est potionis appetitum fieri desiderio naturalis humoris, non eius qui præter naturam est. Quo autem ipsi abundant, præter naturam humor est. Itaque sitire desinunt, cum naturalis humor ipsis adponitur. Aut quia naturalis humor non in conuenientes meatus digeritur, sed extra pellitur, non minus sitiunt, quàm si nihil bibissent.

V. Quam ob rem non sitientes si balneas ingrediamur, sitibundi euadimus: & uice uersa siticulosi ingres-

si,

si sitire definimus? Quoniam exsic-
citate sitis fit. Ergo cum sitientes bal-
neū corpori applicamus, humorem
per cutis meatus attrahit, utpote ui-
tali facultate præditum, & sic partes
etiam intrinsecæ humefiunt, in qui-
bus maximè sitis inerat. Qui uerò ci-
tra sitim balneum ingrediuntur, in il-
lis per sudores absumitur præexistēs
humor in corpore, ut quod humidi-
tatem attrahere ac retinere non la-
boret.

VI. Cur qui ex iecinore, liene,
aut pulmone laborant in partem af-
fectam facilius decumbunt, cum pro-
babile sit dolores in locis compres-
sis magis intendi? Respondendum,
quòd si in contrariam partem decu-
bitus fieret, suspenderetur quodam-
modo locus affectus, quo suspensio
maior doloris sensus esset.

VII. Cur ferè in uniuersum ex-
tremæ corporis partes in exacerba-
tionibus refrigerantur? Quia mate-

P R O B L E M A T A

riæ recurrunt illuc, unde motus principium fit: id autem fit in medio viscerum. Probabile est igitur cum undecunque à corpore materia ad medium fertur, extremas partes prius in se contenta materia privari. Proinde destitutæ suis humoribus perfriktionem patiuntur.

Sic Vergil.
Placidam
per mēbra
quietem,

VIII. Voluptas est ueluti diffusio & remissio corporis, id quod quodammodo sensus ipse testatur. Constat autem quòd in somno quoque voluptas accidat, & experientia & poëta testibus. Hic enim *νῆδυμνος* appellat somnum, quasi *ἡδονῆς πρῶτον*, id est, voluptatis authorem. Ergo si voluptas dissolutio corporis est, & à somno efficitur, cur non laxare potius somnum dicimus, quàm densare, ut putant Methodici? Sanè navigatio quoque seu gestatio in scapha corpus relaxat, & eius usu cum voluptate quadam somnus accersitur, quare hinc etiam conijcere licet somnum

mnium laxandi potius uim, quam cōprimendi habere. An ad hoc dicendum est quòd nō omnino somnū uoluptas comitetur, sed obiter accidat dormientē uoluptate frui, eò quod partes corporis in suum quæq; statū restituantur, utpote remissa lassitudine, quam uigilantis actiones effecerant? Cæterum quòd non perpetuò uoluptas ob diffusionem corporum gignatur, ex affectione sitis apparet. Hæc enim ob siccitatem prouenit. Omnis autem siccitas densationem infert. Sitientes uerò aliquando si frigidam aquam biberimus, magna uoluptate capimur, quāuis densatio præexistens admixtione frigidi augeatur. Ut igitur frigidam non ideo relaxare dicimus, quia corpora uoluptate mulcet: sic neque somnus laxare dicendus, eò quòd uoluptatem parit. Sed uoluptas quidem in somno prædictā ob causam euenit. Nauigatio autem seu gestatio in sca-

P R O B L E M A T A

pha, crassa quidem corpora discutere potest, sensibilem uerò spiritum densare, perturbans ipsum & constipans, dum reliqui humores sine motu quiescunt: spiritu autem constipato somnum superuenire contingit. Atqui non mirum est si eadem agitatio & corpus discutit, & spiritum ut diximus sensibilem densat. Ut enim aqua calida, nostra quidem corpora relaxata in molē ampliorem extollit, ignem uerò infusa extinguit: sic & gestatio contrarios effectus edit: & sane multa quis inueniet res inuicem pugnantes efficientia.

IX. Cur in uulneribus capitis adeò profundis, ut membrana quoque cerebri custos uulnerata sit, quamuis iam euasisse uideantur affecti, & ad cicatricem postmodum adducta sint uulnera, aliquando tamen conuulsio superuenit, ita ut moriantur? Dicemus, cum naturaliter cerebrum pulset, contingit membranam ei circumpo-

cūpositam uicinis ossibus allidi, à
quibus ablata sunt fragmenta, & alli-
sam ulcerari. Facta autem exulcera-
tione, collecta inde sordida materia
transpirare nequit, tum quia partes
impositæ iam carne coaluerunt, tum
quia cicatrix innata densior est. Itaq;
sordes illæ ex ulcere cōgestæ ad prin-
cipales partes cerebri feruntur, easq;
comprimunt, adeò ut conuulsio se-
quatur: quoniam materia propter du-
ritatem cicatricis, quæ caro præter
naturam est, diffilari non potuit.

X. Istud planè obseruatum est,
ubi capiti uulnera tanta inflicta sunt,
ut ossa quoque dirimantur, pericu-
losiora quidem esse in uertice ac syn-
cipite: quæ uerò ad cicatricem du-
cuntur, faciliùs perferri, quàm quæ
circa occiput uulnera facta sunt.

Huius rei causam asserimus, quoniã
partes circa synciput, quæ cæteris
præstantiores sunt, tenuem membra-
nam subiectam habent, ac ideo ueri-

P R O B L E M A T A

simile est locū esse periculofum: ubi
tamē inducitur cicatrix, sanatur faci-
lius, nimirū quoniā partibus magis
principalibus maius auxilium ad per-
sanationem natura cōfert. Occipitis
autē uulnera minūs periculosa sunt,
quia mēbrana illic est carnosa: diffici-
liora uerò curatu, quia tantū auxiliū
non habēt: & dum orē diuulsæ sane-
scunt, exiccantur etiam amplius [per
medicamenta cicatricē inducentia.]

XI. Quinetiam hoc obseruatio-
ne cognitum est, quòd uēter eorum,
qui habent huiusmodi capitis uulne-
ra, si sponte fluat, mors consequitur:
sin ratione uictus, salutare signum
est. Nam si sponte fluxerit, subsiden-
te nimirum materia ex affectu capi-
tis, periculum minatur, affectu supe-
rante naturam. Si uerò pro ratione
alimentorum humida sit aluus, atte-
nuata materia & ad inferiores par-
tes delapsa, nihil infestantur loci cir-
ca caput, & sic nulla grauitate comi-
tante

e s s s i i
tante facile curantur.

XII. Cur carbonum æstus in uniuerſum capitis dolorem generat, lignorum non item? Quia uehemens carbonum calor condensat ſua caliditate: lignorum uerò calor humiditatem quandam coniunctam habet, quæ ex ipſo fumo indicatur. Fumus enim ſignum eſt humoris in ligno contenti. Oportet autem carbones modico uino extinguere, ut ne conſequat eos ſolita ſequi noxa.

XIII. Cur in operantibus circa mare oculorum pterygia abundant? fiunt enim in alijs quoque, ſed in illis maximè qui in mari laborant. Dicendum quòd pterygiorum duo ſint genera: unum, cū naturalis caro in angulo oculi ſita nimis extenditur, uel auget: alterū, cū tenuis membrana ſupra ambitū oculi extenſa occalleſcit ac intumeſcit. Eſt aut in hominibus cōſpectu difficilis hæc membrana, in alijs uerò quibuſdam ani-

PROBLEMA

malibus, & agnis præcipuè, crassitudine sua manifestissime cernitur, nõ item in homine. Hæc igitur marinis uaporibus ob acrimoniam eroditur, & callositatem cum inflammatione patitur, ita ut loco densato pterygium fiat. Scimus autem pterygiorum genera duo haberi, unum appesum, alterũ ceu connatũ. [Encãthis etiam excrescẽtia est in maiore angulo oculi, sed carnosa, & intra angulũ tãtũ: pterygium uerò neruosa, & ab angulo procedens pupillam uersus, &c.]

Fluent

XIIII. Cur uno tantum oculo affecto plus doloris excruciat ægros idq; diutius etiã? An quia cũ sanus oculus motu naturali mouetur, eger quoq; mouetur simul? quoniam ex una basi enascuntur: ideoq; cõsensus motionis iritat affectũ, qui opus habet quiete. Vbi uerò utriq; eodẽ tempore afficiuntur, mitior fit affectio. Quiescit enim simul uterq;, nec alter ab altero iritatur: & sic propter quietem

tem

tem statim corroborantur.

XV. Quî fit quòd febris subsequata lippitudinem aliquando soluat, aliquâdo uerò nō modo non soluat, sed plenam cæcitatem inferat? Quid igitur causæ est, quod alijs uisum persanet, alijs corrumpat?

Quia febris accedit ratione metasyn critica, id est, meatuum & corporis præter naturam statum immutandi, & humores ex alto euocandi gratia. Quòd si moderata fuerit febris, cò quòd metasyncris quoque mediocris ab ea fiat, utilitatem sequi contingit. Si uerò uehemens febris inuasit, quia motus etiã uehemētior fit, extrema noxa consequitur. Præterea dixerit aliquis febrem aliàs exiccandi uim possidere, quod patet ex siti febrientiũ comite: Aliàs impetu suo fluxiones commouere & aliquòd impellere, ut constat, quoniam post accessionem febris superflui humores in aliquas partes decumbunt. Itaque

P R O B L E M A T A

iuuatur quidem lippitudo, ubi febris exiecat, quoniam irruens fluxio deficcatur. Leditur uerò, cum impetuoſa febris eſt, humorum illapſum ex loco in locū efficiens, tum quia partes affectæ faciliùs patiuntur plurâque ſuſcipiunt, tum quia febris cum impetu ingruēs conſtipat humores: ac ita cæcitas oritur præ nimio humorum illapſu.

XVI. Cur æſtate magis lippitudines fiunt, quàm reliquis anni partibus, quamuis æſtas ſicca ſit & tepida? oportebat enim propter ſiccitatem æſtatis comitem, nullam fluxionem oboriri: neque per obſtructionem debebat contingere, ob temporis calorem. Dicendum eſt igitur quòd etiâſi ſiccitas & tepiditas æſtatem ſequantur, multus tamen ſplendor magis obest oculis. Omne enim candidum ſupra modum, uiſum turbat atque confundit. Proinde quieſcere imperata quiete obſcuro in lo-

colippos iubemus, ut omnē causam
quæ hunc affectum mouet, euitent.
In æstate igitur lippitudinis causa, ut
ostendimus, à splendore solari pro-
ficiscitur.

XVII. Quamobrem similitudo
cum sit & oculis mutuò & auribus
inter se, oculi quidem mutuo consen-
su afficiuntur, [aures nō item?] Quia
oculi non similes solū inter se sunt,
sed etiam ualde uicini. Aures uerò in
teruallo longiore distant. Item, quia
oculi principiū motus intrinsecum
habent: auribus extrinsecus accidit.

XVIII. Cur aliqui post lippitu-
dinem cernunt acutiùs? An patet
quòd qua ratione collyria cientia la-
chrymas, oxydorcica, id est, acuen-
tia uisum nominantur, eò quòd uten-
tes ipsis acutiùs uideant ex dela-
chrymatione, & ut ita dicam, purga-
tione oculorum: similiter contingit
in illis etiam qui propter lippitudi-
nem lachrymas emisserunt, ita ut post

PROBLEMAT

crassæ superiacentis materiæ purgationem uisus acuatur?

XIX. Cur oculorum incipiente suffusione corpuscula quædam culicibus, muscis, & formicis similia uideri contingit, & alia huiusmodi hæc affectione comitari solita? Num patet, quòd iuxta humoris concretionem & figuram, corpuscula quoque similia oculis obuersari necessum sit? Præterea uisuius spiritus per totum sui instrumentum eadem ui & facultate agit: sed impeditur in illis partibus, in quibus concretio maximè consistit. Qualis igitur nata fuerit primum concreta humoris figura, tales quoque fiunt imagines rerum extrinsecus obiectarum.

XX. Cur oscitantes minùs audiunt? Quia dum diuelluntur maxillæ, aures comprimuntur, & simul spiritus intercluditur, unde & strepitus sentiuntur in auribus. Cum igitur extraneus aër locum subintrandi non habet,

habet, sensus percipere non potest.

XXI. Cur scalpentibus nobis aures, ut specillis auricularijs, alijs uel tussim moueri contingit tanquam irritata arteria? An quia multum cognationis intercedit non uoci tantum cum auditu, sed instrumentali-
bus quoque partibus inter se, adeo ut mutuo consensu uocis instrumentum afficiatur. Fit autem tussis in parte ad uocem destinata.

XXII. Qua de causa qui capite dolent, alij uoces acutè percipiunt, alij prorsus obaudiunt? An manifestum est, quòd cum magni capitis dolores acciderint, ita ut maior fiat obturatio, & uertigo præcedat, mens non habeat se secundum naturam?

Mens autè est quæ uidet, ut ueterum quidam inquit. † Mente igitur malè affecta, meritò uoces obiectæ non percipiuntur.

Nōs opæ.
vñs anñs
Epichar-
mus.

XXIII. Quare surdi per nares loquuntur? Nimirum quoniam ob

P R O B L E M A T A

primarium affectum consensus ad na-
res pertingit. Dum enim aures quan-
tum fieri potest, dilatantur, narium
quoque meatus laxi distantesq; per-
manent: & dum spiritus ex loco ita
distēto fertur, facilē ueluti sonus qui-
dam emittitur.

XXIII. Cur & multus somnus,
& uigilia nimia caput grauant? Nō
quidem hīc dicere licet, quōd cor-
pus afficiant tanquam excessus: Non
enim istud quæritur, cur à contrarijs
caput lædatur, sed cur à contrarijs af-
fectibus tum somno tum uigilia im-
moderatis idem planē symptōma,
eademq; prorsus passio nascatur. Di-
cendum est igitur ex multo quidem
somno id euenire, quoniam densato
per somnum corpore, materia quæ
ad caput effertur, transpirare nequit.
Propter uigiliam uerō idem usu ue-
nit hac de causa. Cum enim ob actio-
nes, quæ à uigilantibus aguntur, atte-
nuentur materiæ, uapores aliqui sur-
sum

sum feruntur, & caput petunt. Itaque contingit cum ampliùs materia propter intensam uigiliam attenuatur, ampliorem etiam uaporum eleuationem fieri. Item fieri solet ut uigilantes alimentum non ritè concoquāt, sed corrumpant: unde fit, ut qui ad caput uapores extolluntur, non multitudine sua solùm, sed corrupta etiam alimenti qualitate ipsum degrauent.

XXV. Cur uigilantes in lumine lunæ, etiam si diu immorentur, nihil prorsus inde offenduntur: qui uerò in ipso dormiunt, ijs caput repletur, ac obstruitur? Nunquid cum lunæ lumen calidum simul humidumque sit, capita dormientium in eo grauantur? An ita contingit, quod radij lunæ instar ictuum ferantur in caput dormientium, quia pondus ex humiditate coniunctum habent: sicut accidit in illis, in quos aqua è sublimi cum impetu defunditur? In his enim

P R O B L E M A T A

propter impetum influxiones fiunt instar ictuum, ita ut locus perfusus obstruatur magis quàm rarefiat. Similiter ubi lunæ radij cum gravitate ingruūt ob causam prædictam, obstructio fit aut gravitas, quam pariter deſatio quoque per ſomnum oboriens promouet.

XXVI. Cur qui motu paulatim utuntur, & ſi capita grauiora haberint antea, alleuantur poſt motum: contrà qui currendo mouentur, quãuis priùs gravitatem non ſenſerint, poſt motum capitibus grauantur? Dicendū eſt, quod in illis, qui motu paulatim utuntur, materias ſenſim ad inferiores partes detrahi contingit: in his uerò qui concitatiùs mouentur, reſultationes fiunt, hoc eſt, materiæ deorſum lateq̃ denuo ſurſum feruntur & reſultant, ut rotunda corpora ad pauimentum deiecta. Si quis enim ipſa molliter in pauimentum demiſerit, manent loco, neque reſiliunt:

unt: si quis uehementius proiecerit, iterum reperiuntur sursum, ut uidere est in pilis [seu spheris quibus ludunt.] Hoc idem contingit etiam in currentibus materia denuò cum re-percussione sursum delata. Quin & spiritus uiolento motu cohibetur, ac intenditur, ut uel hac de causa caput aggrauetur.

XXVII. Cur motus recti non pariunt uertiginem, sed circulares, id quod adeò ut exteriora omnia simul circumagi uideantur? Quia recti quidem motus non prohibent perspirare materiam: circulares uerò non finunt perspirationem fieri, aëre uehementius ingruente, ac ipsam prohibente. Similiter autem ut corporis motus fit, ita materiae in nobis circulariter mouentur. Cum igitur una cum corpore agitentur, & transpirare nequeant ob causam praedictam, etiam ubi iam cessauit motionis ipsarum causa, in circulum moueri pergunt:

P R O B L E M A T A

atque huiusmodi motus humorum causa est, ut sensus quippiam imaginetur præter naturam. Quemadmodum enim regio morbo affecti, exter nos colores pro oculorum suorum affectione iudicant: & qui hypospmagmata habent, omnia subrubra, existimant: sic in circulari quoque motu evenit, ut omnia rotari uideantur. Dum enim materiæ circa oculos adhuc in gyrum aguntur, secundum hanc affectionem sensum etiam affici contingit. Est autem manifestum quod oculus humores contineat, aquosum, à quo lachrymæ prodeunt, & crystallinum, & uitreum, qui omnes pellucidi & albicantes sunt. Præterea prima tunica alba est. etsi enim in medio oculi, qua parte tenuior est, nigra uideatur, non tamen hic ei suus color est: sed tota pellucet, tum alibi, tum hac etiam in parte. Non latet etiam quod secunda tunica, quæ natura nigra est, corneæ substernitur, non quidem

quidem undique, sed foramen manifestum habet, quo loco pupilla apparet. His omnibus perspectis proposita quaestio clariùs intelligetur.

XXVIII. Cur qui subatterunt premunt ue detorquentes leniter oculi aut superiorem aut inferiorem palpebram, illis obiecta duplicia videntur, quod etiam in ebrijs maxime contingit? Quia spiritus visus diuiditur, qui alioqui citra depressionem ex utrisque oculis communiter profectus externum obiectum quale est, intuetur. Oculo autem altero attrito non amplius communiter in obiectum simul feruntur, sed seorsim uterque oculus per se. Nam quod ita se res habeat, hoc modo experiri licet. Digito enim qui oculum atterit adhuc permanente, si quis alterum oculum adhibita manu occludat, non amplius duplicia videntur, etsi alterius attritio maneat. Itaque diuisio spiritus non aliter in his est huius

P R O B L E M A T A

affectionis causa, quàm in temulentis, qui & ipsi multiplicia cernunt obiecta.

XXIX. Cur in aqua uocem non percipimus sicuti per parietes, etsi horum interstitiũ solidius sit? Quoniam in aquis exacta uelut obturatio fit aurium, ita ut aër non ualeat ingredi. Cum uerò per parietes loquimur, eò quod impedimentum non in ipsis auribus situm sit, meritò sermonem percipimus, opposito aëre perculso, & per contentum in pariete aërem transmissio, sic ut ulterior etiam aër pulsetur.

XXX. Cur in declinationibus grauium morborum magna ex parte fiunt parotides, quas & Dioscoros uocant aliqui, [à fausto nimirum indicio] quòd solutio ægritudinum instet? Notum est in grauibz morbis appétitionem intercipi. Roborati uerò iam ægri magis appetere incipiunt, & cum alimento copiosius

fius utantur, maxillæ mouentur, ex
quarum motu dum cibum diuidunt
& mandunt, inflammatio nascitur,
& ex eius impetuoso retro aures illa-
psu parotides efficiuntur.

XXXI. Cur fibræ aurium auer-
sæ in morbis † mortem præfagiunt? Hadrianus
addit ac-
tis.
Causa hæc est. Sanguine iam in cor-
pore extincto probabile est has par-
tes sicciore fieri, utpote natura pau-
co sanguine præditas. Similiter autē
hoc accidit, ut in loris: quo enim mo-
do lora defectu humoris incuruan-
tur, ita in fibris etiam auricularum
usu uenit.

XXXII. Cur sordes auriū cum
natura sint amaræ, dulcescunt in mo-
rientibus? Quia magnam ex natu-
rali statu in contrarium mutationem
indicant. Sordes enim aurium cum
iuxta naturam se habent, planè sunt
amaræ.

XXXIII. Vari cur circa faciem
fiunt tempore uigoris? [Vnde uul-

P R O B L E M A T A

gares acmas ipsos nominant. ἀκμή enim uigentem ætatem significat:] & cur circa totam quidem faciem fiūt, ut diximus, maximè uerò circa nasum abundant? Manifestum est sanè ex augmento corporis id contingere. Ista enim ætate adiunctio & accessio ex alimento fit. Cum autem unaquæque pars alimentum sibi accedens secundum propriam facultatem immutet, partes illæ quæ circa faciem sunt, præcipuè circa nasum, nō possunt omne alimentum sibi suppeditatum in carnem conuertere: itaq; contingit ut quantum in ipsis de nutrimento redundat, in alienam substantiam mutetur. Quòd autem uari-gignentur, eò quòd istæ partes exigua carne constent, euidens est, quoniam in labris non oriuntur, ut quæ carnosæ sint.

XXXIII. Querendum est quam obrem aqua frigida admota naribus sanguine copioso fluentibus, fluxus

us augeatur, licet frigida condenser
suapte natura? Dicendum est cor-
puscula & uasa circa nasum facile
cedere. Accidit igitur ut densatione
facta, partium aliarum densentur & com-
primantur, aliarum distendantur, & dila-
tentur. Quo enim magis loci inuicem
densati coeunt, hoc latius adiacen-
tes panduntur, adeo ut præ distentio-
ne proxima uasa rumpantur. Aut apti-
tudine ad fluxum iam prius existen-
te, adhibita aqua simul afficit corp⁹,
ueluti admonens sanguinem suo flu-
xu ut similiter profluat, seq³ sequa-
tur: & sic eius erumpentis causa est.
[Græca hic deprauata uidentur.]

XXXV. Cur aromatum incen-
sorum odorem magis sentiunt, qui
procul ab igne absunt, à quo suffitus
ipsorum spargi incipit, quam qui pro-
pius adsunt? Constat odoramen-
tum efficacius fieri, quando cum am-
biente aëre temperatur. sic enim poë-
ta dixit: In coelum uapor it motus

P R O B L E M A T A

uertigine fumi. Nec absq; causa longius dissiati suauitatem odoris magis percipiunt: attenuata enim magis sensum mouet.

XXXVI. Cur cum aliquando sternutatio difficulter procedit, si conuertamur ad lucem solis, facilius sternutamus? In causa est radius solaris, qui interioribus nasi partibus se insinuans, instar festucae sternutationem excitat, meatus iritando. Aut quia sternutatio fit spiritu subeunte & irritante nares: radius autē solis quē intra nasum sunt calfaciens, magis in uaporem ipsa uertit, spiritumq; promouet: qui cum ualidior effectus est, statim locis irritatis sternutamentum perficit.

XXXVII. Cur sternutamentum rarò unum fit, & rarò multa? fiunt enim ut plurimum bina. In promptu causa est. Nam meatus etiam nasi habentur bini: & quoniam per spiritus excussione sternutatio fit, uno sternu-

sternutamento in altero meatu factum, simul & alter afficitur.

XXXVIII. Inquirendum uidetur qua de causa ubi in artubus fractura fuerit cum incuruatione, & ossis partes fractæ utrinque exasperatæ & occurſu mutuo eminentes, intra os effractum caro nascatur, ita ut soliditatem ossium intercedens impleat, & natura æqualem cum ossibus uim habeat: In ægilope autem si os atteratur & comminuatur, partes ita manent, neque carnem producant? An quia in artubus quidē plura corpora [id est, plus carnis] circumiacent, & alioqui continuitatem inter se habent, nec multum inuicem distant: ad nasum autem & carne modica partes constant, & adiacētia non habent, ac interuallū uacuum habent?

XXXIX. Cur cum aēr gelidus est, humor prætenuis & copiosus è naribus manat, etsi deberet effluere crassior propter astrictionem ex ge-

P R O B L E M A T A

lu? Quoniam densatio immoderata fit circa faciem; & humor à partibus naso adiacentibus ueluti percolatus fertur: itaque contingit ipsum esse tenuem.

XL. Cur offenso membro, uicina quidem nihil per consensum afficiuntur, sed multùm distantia communem affectum sentiunt, ut inguina pedibus offensis? Asclepiades huius rei causam in libro de ulceribus talem affert. Materia initio ad partes ictas deferitur, quam ita delatam, quantumcunque eius possunt, partes affectę suscipiunt: hæc cum iam plenæ sunt, nec ampliùs capere possunt, reliquum materiæ quod ab ipsis contineri non potuit, ulterius fluere pergit, & sicubi loca concaua inuenerit, in illis residet, quemadmodum & aqua facere solet: Dum enim loco plano labitur, æquali motu fertur: ut uerò primùm aliquę cauitates occurrunt, illic immoratur. Hoc idē

usu

usu uenit in materia, quæ ad partes ictas fertur: in ipsis enim quantacunque potest, recipitur, reliqua in cauas partes illabitur: & magis in inguina, quorum rari sunt meatus, unde statim plenitudine intumescunt. Hanc quidem Asclepiades satis probabilem rationem reddit. Verum etiam aliquis causam non immerito reiecerit in neruosum genus, quod facillimè afficitur. Hoc enim ob nimiam patiendi facilitatem citius alijs in corpore partibus, locis affectis cõdolet. Propter eandem igitur causam circa adenes etiam strumæ in collo consistunt, cum ulceratum caput est, & bubones sub axilla, ubi ulcera circa manum sunt.

XLI. Cur in capite cum dextra parte membrana cerebri custos uulnerata fuerit, sinistra resoluitur: si parte sinistra uulnus inflictum sit, dextera resolutionem patitur? Dicendum est in causâ esse positionem ner

P R O B L E M A T A

uorum. Hi enim è basi cerebri in aduersum sibi inuicem producuntur. Nam qui à dextra basis parte prodeunt, in sinistrum capitis latus feruntur. Contrà qui à sinistra oriuntur, dextrorsum, ita ut eorum situs decussis instar habeat. Proinde meritò si quis à dextro membranæ latere saucius fuerit, sinistrum resoluitur: si à sinistro, dextram.

XLII. Cur in prælijs saucij in ipsum uulnus prolabuntur? Hoc enim obseruatum est, quod in partem uulneratam cadant. exempli gratia, si pars corporis anterior sauciata fuerit, non procident in dorsum. Dicendum quòd corpus in eam partem uergat, qua natura claudicat. Nempe si natura corporis in æquilibrio quodam fuerit constituta, equa liter erecta stare solet: si quid uerò accidat, moueatq; ipsum ita ut claudicet, eam in partē fertur, ex qua claudicat: quod in parietibus quoque inclinatis

clinatis contingit, in quibus etiam si quis aliquid ex aduerso opponere uoluerit, ut inclinationi obsistat, nihilominus paries illam in partem fertur, in quam inclinauit, & maximè si uiolentior ictus renitendo fiat.

XLIII. Cur in uiuis quidem corporibus uis pustulæ oriūtur, in mortuis nequaquam? Dicendum est, quòd in uiuis corporibus etiam spiritus in toto corpore sparsi sint, in mortuis minimè. Aut quòd corpora mortuorum ob suam duritiem non cedunt loco, uiuentium autem talia sunt ut & fasciam in se recipiant, & cingi comprimique in orbem possint. Admoto igitur igne, attractio fit materiæ ad superficiem, & pustulas excitat. In mortuis uerò corporibus hæc non fiunt, quoniam carent eo, quod essentiam pustulæ constituit.

XLIII. Cur sola sternutatio noctu aut non fit, aut rarò, in illis qui secundum naturam se habent: alia ue-

P R O B L E M A T A

rò ferè omnia tum interdiu tum noctu contingunt? An quia sternutatio quidem fit à calore quodam locum, unde prodit, mouente: quare ad solem quoque prospicimus, cum sternutare libet. Dormientibus uerò nobis calor in oppositum locum agitur, proinde partes dormientium inferiores ut plurimùm incalescunt. Meritò igitur non sternutamur, post quã à capite recessit calor, qui mouere solet còtentũ in ipso humorẽ. Hic enim dũ expellitur, sternutatio fit. Quare probabilis hæc est causa, ob quam hæc affectio nocte nõ accidat.

XLV. Cur perfricantes oculum sternutamentum compescimus?

An quia humor ita respirat? illachrymat enim oculus post attritionem.

An quia plus caloris, minorem corrumpit absumitq? Oculus autem attritus maiorem, quàm qui naso continetur, caliditatem acquirit: quam obrem etiam si quis nasum perfricauerit,

rit, sternutamentum defistat.

XLVI. Cur senes in ediam ferunt, non pueri? Quia senectus difficulter mouetur, utpote refrigerata. Pueri autem & multo calore abundant, & motu frequente utuntur. Digerit autem etiam motus: in quibus uero digeritur discutiturque corporis substantia, hi alimento indigent.

XLVII. Cur post mortem membris omnibus laxatis, soli testes sursum contrahuntur? Quoniam moribundi homines semen emittunt. Excernitur autem semen more consueto testiculis sursum recurrentibus, qui deinde supra retenti manent.

XLVIII. Cur ebrij prauum uinum libenter bibunt? Quia bibaces homines crassos meatus habent. Per magnas igitur meatus optimum subtile uinum citra aliquem sensum ferè dilabitur: prauum autem cum crassum sit, consistit ac immoratur, & ita uoluptatem ex se producere uidetur.

PROBLEMATTA

XLIX. Cur homines irati uultu
rubescunt: timentes uerò pallent?
Quoniam ira conferta spiritus eru-
ptio est: timor autem recessus ad in-
teriora. Vbi igitur abundat spiritus,
inflāmat: ubi uerò deficit, refrigerat.

L. Cur nonnulli ætate iam proue-
ctā caluescunt, alij non? Quia alij
alijs calidiores sunt: refrigerati enim
pilos non emittunt.

LI. Cur monstrosi etiam insipien-
tes sunt? Quia animæ & corporis
affectus mutuum inter se consensum
habent.

LII. Cur ulcera magna inter cura-
tionem, dū repurgantur, letalia sunt?
Quia spiritus animalis per multos
meatus latenter transpirat.

LIII. Cur æstus tēpore, quos febris
certa uice repetit, horrent? Quia
meatibus rarefactis calor foras tran-
spirat: densatis autē introrsum conclu-
ditur. Cū igitur foras abit, qui in no-
bis est calor, refrigeratio fit: horrores
uerò

uerò consistunt corporibus propter refrigerationem contractis.

LIII. Cur solidum alimentum deglutientes suffocantur? Quia arteria ante stomachum est, secundum longitudinem ei adiacens. Hic igitur repletus comprimit arteriam, & spiritum intercipit.

LV. Cur alba terra ut plurimum sterilis est: nigra, ferax? Quoniā illa frigida est: nigra uerò multum caloris obtinet. Et illa quidem serpentes gignit, quorum frigida est natura: hæc uerò fruges producit, quæ calidæ sunt. Quin & mulieres nigræ ut plurimum propter abundantiam caloris foecundæ sunt.

LVI. Cur infantes uehementiùs febricitant? Quia multo calore præditi sunt: intentio autem natiui caloris febrim generat.

LVII. Cur ossium quæ in tofum [Græci *ωῶρον* uocant] coäluerunt, signum habetur ex fascijs cruentis, et-

P R O B L E M A T A

si fractura citra uulnus extiterit?

Quia cum occallescit huiusmodi tofus, guttas sanguinis in cauitatibus ossium disperfas exprimit.

LVIII. Quomodo tofus ossium consistit? Hoc modo: Essentia alimenti immutata, & in locos illos delata, huiusmodi corpus efficit, quod à concretu suo nominatur tofus. Sicut enim in naribus præcedēte hac immutatione alimenti mucus fit, in mamillis lac: sic & in ossibus nascitur tofus, ob talem constitutionem & naturam partis. Solent enim singulæ partes ad ingenitam sibi naturam nutrimentum assimilare, ut in horto multis plantis consito euenit. Cum enim una eadēque aqua stirpes omnes rigentur, unaquæq; ipsam pro sua natura recipit. Nempe absinthiū aquam ad se perlatam suæ naturæ similem familiaremq; reddit, & ocimū suæ similiter, sic & reliquæ. Diuersam causam Andreas Carystius assi-
gnat,

gnat, ex medulla cauitatibus ossium
adfusa, & circum labia fracturæ ossis
coagulata indurataque tofum nasci
confirmans.

LIX. Cur qui choleram patiun-
tur, ex uentriculi affectu distenti su-
ris conuelluntur? Dicendum cho-
leram passionem esse stomachi, qui
natura neruosus est. Distentus igitur
bona ratione musculos pariter, qui
in nobis sunt, afficit. Sūt enim & mu-
sculi neruosi.

LX. Cur inuncti astringente col-
lyrio, clausis quidem oculis minùs
percipiunt astrictionem, apertis ue-
rò uehementiùs eā sentiunt? Quia
palpebræ cōniuentes corneæ tunice
quietē præstāt: quiescēte igitur ocu-
li globo, collyriū inunctum meatus
obstruens, astrictionis suæ minorem
sensum præbet. Apertis uerò palpe-
bris meritò plus astrictionis percipi-
mus. assiduo enim motu oculi bul-
bus ad palpebras attritus, causa fit ca-

P R O B L E M A T A

loris, quo facto meatus illi, qui ratione intelliguntur, [et si sensum latet,] laxantur atque dilatantur: his dilatatis necesse est, ut à meatibus iam dictis, collyriū minima corpuscula, sensumque, ut ita dicā, fugientia suscipiātur, unde efficaciorē astrictionem exhibet. An quia dum oculi post inunctionem diducuntur, collyrium pariter intra bulbum circumactum attenuatur? Semper enim ea quæ moventur, attenuari apta sunt. quo redduntur igitur tenuiora, hoc magis astrictionis sensum imprimunt.

LXI. Cur phrenitici & infani in accessionibus ualidiores sunt, & roboris habent amplius? Dicendū quòd audaciores fiāt ob deliriū: Et corpus eorum ægrè potest inflecti ob nimiam astrictionem intentionemque. Propterea cum ad remissionem perueniūt, imbecilles sunt, non quòd ex ualidioribus infirmiores facti sint, sed quia corporis intentione relaxata, qualis unus-

unusquisque sit citra impedimentum
iam apparet.

LXII. Cur qui sinapismo utun-
tur, siquidem sinapi tritum & inun-
ctum sit cum aqua, magis rubefi-
unt: si uero cum aceto, non ita affici-
untur ægri? Dicendum est, quod
qui cum aceto illiti sunt, meritò mi-
nus ruboris & ulcerationis patiun-
tur. Constringitur enim ipsis cutis u-
su aceti, quod & densationem mea-
tuum à se factam quodammodo læ-
uigat & complanat: unde non per-
mittit sinapi locum habere ad sub-
eundū, ut meatus afficiat. Aut quia
sinapis acrimonia admixtione aceti
hebetatur. Hæ enim qualitates mu-
tuò cōiunctę propriam qualitatū
uehementiam deperdunt, eò quod
utrumque suam uim amiserit, ita ut
etiam in tepida dicta uidere est. Nam
& hæc cum ualde calida & frigida mi-
xtis constet, certa permixtione sum-
mas qualitates amittit, & præter illas

D

P R O B L E M A T A

alia quædam qualitas efficitur. Cæterum sinapismo usi, si cum aqua sinapi contritum fuerit plus ruboris contrahunt hanc ob causam. Aqua enim cum lævis sit & humectet, dilatans meatus, quos ratio tantum intelligit, non sensus, subeundi locum sinapi facit: est autem sinapi, ut prædiximus naturæ calidæ, & simul efficacem operam ad meatus aperiendos confert. Quamobrem meritò, qui quidē sinapismum adhibuerunt cum aceto, minus rubescunt: qui uerò cum aqua, magis.

LXIII. Cur aqua pluuiæ dulcis est, etsi à mari attrahatur? Respondendum aquam marinam per se salis esse: talis autem grauis est: sed fluuios in se recipere. Cæterum spiritus aquæ à mari attrahens, non crassam, sed tenuem trahit, quæ dulcis est. Quare meritò aqua pluuiæ dulcis est, etsi à mari hauriatur. Aut quia spiritus, etiamsi marinam aquam attraxerit,
ui

ui sua uehementi ipsam mouet, mota dulcescit. Semper enim quæ mouentur attenuari apta sunt. Tenuē uerò, etiam dulce est: ut è contrario marina aqua falsuginē habet, utpote crassis partibus constans. Hanc ob causam aqua pluuia dulcis est.

LXIII. Cur aqua marina cum falsa sit, diutius cocta dulciore euadit? coquitur autem donec ad tertiam partē redigatur. Dicendū est, quòd marina aqua ex magnis corpusculis constans ab igne diuisa attenuatur. Alterata itaque dum ex crassa in tenuem abiit, eò quòd priorem qualitatem amiserit, pro falsa dulcis facta est.

LXV. Cur oculi ualde inflammati asperitudinis cuiusdam sensum ægrotis exhibent? An quia grauiora superuenit, & superiorem genā subiuit, asperitas efficitur? Aut quoniam interiora uasa palpebram inæqualiter pertexunt incuruanturque, & sic asperitudinem inducunt.

P R O B L E M A T A

LVI. Cur in oculis gramia nascitur? An oculi membranis tanquam ex adustione nimium inflammatis, & propter meatuum plenitudinem difficilemque transpirationem retento calore, qui discuti & inaniri debebat, gramia consistit? Aut quia nativi in oculo humores exiccati, & veluti tosti ab inflammatione loci, gramiam produci in causa sunt?

LXVII. Cur febrientium pulsus alterantur? Quia spiritus, qui in nobis naturalis & moderatus est, cum à calore, qui iam auctior corporis ima detinet, attenuatus & diuisus abundat, & propter leuitatem motus celeritatem acquirit, non modo pulsus, sed ipsam quoque respirationem immutat.

LXVIII. Cur febrientes cutis superficiem ulcerosam habent? Quia dum caro à corpusculis per poros delatis atteritur, indignatur, & malè afficitur: sicut etiam inflammatis aliqua parte

parte corporis accidere solet.

LXIX. Febricitates cur pallent? Pallor eis contingit uel propter humorum, qui intra nos continentur, alterationem, uel ob meatuum, quos ratio intelligit, transpositionem. Quin & in alui excrementis & urinis similem rationem haberi existimandum est.

LXX. Cur in illis qui cum profluuio febricitant, calor inesse sentitur, & pulsus magnus, cum dissipentur & absumantur quæ in corpore sunt? Quia ualde attenuata adiacente materia dissipatio fit. Transitu autem & attritu corpusculorum calor quidam excitatur. Non tamen dicimus eos, qui cum profluuio februnt, similem habere calorem, ut illi, qui ex astrictione laborant, neque pulsum similem, sed comparisonem ad sanos facimus. Fiet autem hoc manifestum ex illis, qui balneo exercitio-ue usi sunt, in quibus laxantur meatus, adiacentia uero attenuari con-

P R O B L E M A T A

tingit, & calorem euidenter perspi-
rare, fieriq; ac esse maiorem quàm se-
cundum naturam, & pulsum uehe-
mentia & magnitudine augeri. Tar-
ditas enim motus & grauitas ob im-
minutas uires accidit.

LXXI. Cur qui febricitant ei-
bum[ferè] non appetunt? An quia
appetitus consistit in cōmoderatione
quadam meatuum, qui in stoma-
cho & uentre sunt: quam probabile
est non sanam permanere, ubi mea-
tus aut nimium dissident, aut con-
niuent?

LXXII. Cur affectis cholera par-
tes extremæ contrahuntur, conuel-
luntur, & refrigerantur, & pulsus lan-
guescit? Quoniam latenter dissipa-
tur spiritus istarum partium, ad uen-
trem tenui spiritu abundantem se re-
cipiēs. Is enim eis percalidus est. pro-
pterea etiam torpēt ijsdem partibus
Torpent autem partes, quæ spiritus
applicatione priuantur. Extrema ue-

rò

rò refrigerantur & contrahuntur, eò quòd calor ingenitus, ad uentrem feratur propter partiũ eius tenuitatẽ.

LXXIII. Cur aliqui à cane rabido morfi aquam metuunt, & pudenda eis cum hypochondrijs intenduntur, tremuntq̃, & conuelluntur, ac adeò delirant, ut etiam instar canum latratus ædant? Conuelluntur quidem & tremunt stomacho per consensum cum nervoso genere affecto. Propter eandem causam & pudenda eis tenduntur. Constitutio enim & affectus, quo timetur aqua, in stomachi & uentriculi meatibus obstructis existit. Desipiunt autem, eò quòd materia corrupta ad uentriculum & stomachum congeratur, eiusq̃ pars aliqua ad cerebri membranas euaporet, in quibus cum constiterit delirium facit. Infestantur autem potu, quia malum in paruis meatibus ijsq̃ obstructis consistit. Cum igitur biberint, aqua utpote tenuiũ

P R O B L E M A T A

partium paruos illos meatus subit,
& auget obstructions. à solido autē
alimento non læduntur. Sunt enim
eius corpuscula maiora, quàm quæ à
meatibus affectis recipi queāt. Quin
etiam licet non bibant, metuunt ta-
men aquam propter sentiendi instru-
mentorum imaginationem. Bibens
enim quispiā uidet simul & bibit. Vi-
sus autem ab aqua motus, simul spiri-
tum in stomacho commouet. Hic
rursus à potione motus, uisum com-
mouet ita ut ipse prius ab aqua mo-
uebatur. Ex hac mutua motione par-
tes sic in se agunt inuicem, ut licet a-
qua non bibatur, stomacho tamen
insit spiritus commouens, & simili
molestia afficiens ac si biberetur. Bi-
bunt igitur obtekti, quia hoc pacto
altero motu liberantur, quo absente
aquam stomachi poris infarciri mi-
nus periculi est.

LXXIIII. Cur qui non conco-
xerunt, alimentum corruptum eru-
ctant?

stant? Quia ob multitudinem ingestorum, caliditas in concavitate ventris augetur: uenter autem innatans sibi alimentum corrumpit, ac in nidorem uertit, non in meatibus, sed in ampla concavitate.

LXXV. Cur qui capite dolent, obtusè uident, & subinde lachrymantur? Quia dum ad caput materia effertur, [semper enim ea ad locos affectos confluit,] magna pars ad oculos fertur: idq; meritò, quoniam apertis sunt meatibus, propter copiam tenuium particularum, quæ ab assiduo eorum motu nascuntur: unde illi partim lachrymantur ob materiae copiam partes degrauantis: partim obtusè uident, quia naturalis spiritus meatus uisorios transiens congestæ materiae permixtione conturbatur.

LXXVI. Cur aurium tinnitus redduntur dolente capite? Quia spiritus auditorius concutitur ab obstructione in partibus facta. Est autè ob-

P R O B L E M A T A

structio, moles in meatibus insensibilibus infarcta & impacta.

LXXVII. Cur qui capitis dolorem, quem cephalæam Græci dicunt, experiuntur, surgentes magis dolent? Quia moto capite plus materiæ ad ipsum defertur, & obstructions augentur.

LXXVIII. Cur pulsus priuatio contingit? Quia cum malignus affectus est, spiritus ab arterijs ad exiles angustias in locis affectis trahitur.

LXXIX. Cur insani desipiunt? Quia impedimentum & difficultas commeandi spiritus animalis efficitur, propter obstructionem & occlusionem meatuum in locis spiritum illum perficientibus. Consistit enim hic affectus circa cerebrum, eiusque membranas & inde natas propagines, eò quod præter naturam se habeant. Ideò uisa quædam uident, & imaginantur non stantia tanquam stantia uidere; & quæ non sunt, tanquam

quam existentia, similiter affecti ut icterici. Nam & ij propter mutatam meatuum in oculis figuram, similem de uisui obiectis imaginatione concipiunt. Nihil enim non ipsis e uiridi flauescere uidetur.

LXXX. Cur melancholici iracundi sunt & moesti? Quoniam affectus circa uentriculum consistit, & eam stomachi partem, quæ ori uentriculi cõtigua est. Illic igitur corruptis humoribus, collectio fit, & causa dictorum euentuum nascitur. Est autem hoc manifestum etiam ex illis qui sani quidem sunt, à cibo autem abstinerunt: morosi enim difficiles & inaffabiles fiunt. Item qui ex canis rabidi morfu in aquæ metum inciderunt, insidias sibi fieri suspicantes, ferè contabescunt.

LXXXI. Cur ex partibus resolutis aliæ intenduntur, alię conuelluntur & contrahuntur? Quoniam affectio in meatibus ratione consyde-

P R O B L E M A T A

randis efficitur: quos si cōniungere contingat in lōgitudinem, resoluta pars extenditur: si uerò in transuersum, contrahitur.

Sibilo nō
ab simile,
Hadrian.

LXXXII. Cur anhelosi sonum ædunt instar fistularum? Quia hic affectus meatuū in pulmone occlusio & compressio quædam est: & cum spiritus per locum angustum feratur, sonus huiusmodi redditur. Cōtingunt autem eis etiam tusses, propter caliditatē ex attritione factam, pluribus corpusculis in arteriarum pulmonis cavitates congestis, ijsq; simul à spiritu impulsis.

LXXXIII. Cur anhelosi cum recti sunt, minùs ægrè spirant, quàm recumbentes? Quia arteria uocalis in quam spiritus influit, mutuo consensu cum thorace afficitur, quare prodest simul cum ea thoracē etiam erigere.

LXXXIII. Cur in rupturis quæ ex ictu fiunt, abdomen quidem licet forin-

forinsecū non rumpitur, sed peritonæum, quod intrinsecum est? Causa huius rei ex ipsa corporum natura habet. fumen enim carnosum est, peritonæum uerò tensile: quare ingruenti ictui obstitens, rumpitur.

Idem hoc in fracturis ossiū, quæ sine uulneribus fiunt, accidere solet.

F I N I S.

n
 si
 q
 so
 pr
 su
 qu
 loc
 du
 wer
 qu

IN CASSII PRO-
BLEMATA ANIMADVERSIONES
ET SCHOLIA CONRADI
GESNERI.

De Cassio libri authore, ex
epistola dedicatoria Hadriani
Iunij.

HIC SCRIPTOR
quis fuerit, quoue tempo-
rum tractu vixerit, nihil
equidem, vt ingenuè fate-
ar, compertum habeo. Me

morat Suidas Longinum cognomento Cas-
sium, magni illius Porphyrij præceptorem, Longinus
Cassius.
qui quæstiones & problemata HomERICA
scripserit. Citatur et quidam medicina scri-
ptor Cassius Calpitanus. Vter verò huius Cassius
Calpita-
nus.
sit author libri, an alius quispiam: & an is
quem Galenus lib. 9. de compos. medic. sec.
locos allegat, nec semel Hippiatrica: malim
dubium silentio transire, quàm temere asse-
uerando ineptiæ notam incurrere. Certè
quisquis tandem sit, vt non infimè in re me-

S C H O L I A

dica classis, ita lectione non perfunctoria,
sed sæpius iterata dignissimus est, adderem
& aequali cum veterum multis nominis au-
thoritate, ni aliorum censura præiudiciū di-
ctare primus formidarem. nihil enim hīc fe-
rē legas, quod non medicam artem è profes-
so sapiat. Quantum verò negotij nobis
hic libellus confecerit, facile iudicabit qui
æqua censura nostram cum Græcis versio-
nem legendo coniunget. Deprehendet enim
quàm multis locis mutilus, quàm plerisque
mendis fuerit deformatus author, &c.

De eodem iudicium nostrum, & de Cassijs diuersis.

Cassius a-
pud Cel-
sum.

Cassij Iatrosophistæ problematum medi-
corum liber vnus tantum excusus est Græ-
cè vt dixi, sed audio alterum quoque eius-
dem operis alicubi in Italia latitare. Ca-
ssij cuiusdam medici Celsus in proœmio me-
minit. Ingeniosissimus (inquit) seculi nostri
medicus, quem nuper vidimus, Cassius fe-
bricitanti cuidam & magna siti affecto,
cū post ebrietatem eum premi cœpisse
cog-

cognosceret, aquam frigidam ingessit.
 Qua ille epota, cum vini vim miscendo fre-
 gisset, protinus febrem somno & sudore di-
 scussit. Quod auxilium medicus opportunè
 prouidit, non ex eo, quòd aut strictum cor-
 pus erat, aut fluebat: sed ex causa quæ ante
 præcesserat. hæc Celsus contra cõmunitates
 Methodicorum disputans, & Cassij autho-
 ritatem illis opponens. Vnde conijcio alium
 fuisse quàm nostrum Cassium, qui omnino
 Methodicus fuisse videtur, vt mox dicam.

Idem Celsus lib. 4. cap. 14. Est etiã medi-
 camentum (inquit) quod Colicum nomina-
 tur. id se reperisse Cassius gloriabatur. Hu- ^{Apud Ga-}
 ius medicamenti duplex descriptio authore ^{lenum.}
 Cassio, legitur etiam apud Galenum de com-
 pos. Pharm. sec. locos lib. 9. cap. 4. Ali- ^{Cassius}
 cubi etiam Cassij Pyrrhonij cuiusdam me- ^{Pyrrho-}
 minit. ^{nus.} Cassius Seuerus Parmensis, haud ^{Cassius Se-}
 ignobilis poëta, memoratur apud Gyraldũ ^{uerus.}
 in opere de poëtis: et aliquoties eiusdem Pli-
 nius quoque meminit: vt & Cassij Hemi- ^{Cassius He-}
 nae lib. 12. & 13. vbi de arboribus tractat, ^{mina.}
 & lib. 18. vbi de agricultura, & lib. 29.

Cassius
Felix.

Gesius.

Cassius no-
ster.

¶ 32. ubi medicamenta ex animalibus recenset: ut is quoque medicus fuisse videatur, sed Latinus. Nam in catalogis authorum à Plinio semper ijs adnumeratur qui Latine scripserunt. Cassius quidam nominatur etiam in catalogo authorum quos Cælius Aurelianus citat in opere de tardis passionibus. Sed & Cassij Felicis medici Latini nomen alicubi legi, nec memini. Præterea Gesium medicum eximium Petrum Suidas commemorat, qui sub Zenone vixit, sed nihil ab illo scriptum recenset. Nostrium verò Cassium, quisquis ille fuit, methodicum fuisse apparet. Sæpius enim corpuscula quædam & moles causatur, & meatuum constitutionem: & affectiones facit geminas, alteram fluidam, alteram astrictam, ut patet problemate 70. Quæstiones multas habet, quas apud Aristotelem quoque & Alexandrum Aphrodisiensem reperio, sed alias plerunque causas & rationes adfert. Sunt autem illæ omnes de varijs humani corporis affectionibus, non aliorum animalium aut quadrupedum. falsus enim
est

est huius inscriptionis titulus codicis Græci Lutetiæ excusi. Hadrianus quæstiones de animalibus simpliciter inscripsit. & quamquam pleræque affectiones homini cum alijs animalibus, præsertim quadrupedibus, communes sint, Primò tamen & præcipuè ad hominem spectare videntur: sicut & vniuersa res medica nostra. Nullius quidem præter hominem animalis aut quadrupedis mentio usquam fit à Cassio. Tria solum problemata interseruntur, quæ præter institutū inquirunt, Cur alba terra, ut plurimum infœcunda sit: Cur aqua pluuiæ dulcis, quamuis à mari hauriatur: Cur aqua marina salsa, diutina coctione dulcescat. Sed hæc fortè alius quispiam adscripserit, ut in fine libri Græci manuscripti differentiam inter ámmon et psámmon literator quidam adiecit: Iunius ut par erat, omisit. Ceterū quamuis non ubiq; firmis ac verè medicis rationibus utatur, utpote in methodicam sectam pronus, & ob id iatrosophista potius quàm iatròs cognominatus ab aliquo, ut videtur, erudito censore: plurima tamen docet ex quæ

SCHOLIA

Scholia.

bus lectores proficere poterunt, quorum gratia ut per nos Latine legeretur dignum existimaui. adieci & Scholia quaedam passim, quantum per temporis angustiam licuit. Citantur ab eo veteres quidam Græci scriptores, Herophilus, Asclepiades et Andreas Carystius. Transtulit hæc proble-

Ge. Merula

Ge. Valla.

mata etiam Ge. Merula olim, ni fallor, aut potius Ge. Valla. verumque in schedis meis annotatum reperio: sed alterutrum forte $\mu\eta\theta\omega\delta\iota\kappa\acute{o}\nu\ \sigma\phi\acute{\alpha}\lambda\mu\alpha$ fuerit. Merulam quidem Alexandri Aphrodisiensis problemata trans- tulisse, certo scio. extat enim excusa hæc translatio cum Petri Aponensis commen- tarijs in Aristotelis problemata. Fuisse

Methodica
secta.

Cassii Methodicæ sectæ medicum, cum alibi apparet, tunc problem. octogesimo: ubi Methodicos & nominat et defendit: ac passim de meatibus laxis & astrictis loquitur, cum causis quorundam affectuum, (problemate 71. symmetriam pororum appetitus causam statuit:) & metasyncrisin & poropœian propria huic sectæ nomina (contra quæ copiose scribit Galenus Methodi lib. 4.) usur- pat.

pat. *Ευστασις* etiam, frequens ei pro obstru-
 ctione vocabulum, huius sectæ forsā fue-
 rit. Ceterum iatrosophistæ attributum ^{Iatrosophista.}
 ei cognomen, idem quod logiatros significa-
 re videtur. Logiatri autem nomen sui tem-
 poris medici Romæ Galeno per contemptū
 imponebant: ut ita eum traducerent, qua-
 si non re ipsa, nec usu & exercitio artis pe-
 ritus esset, sed ad loquacitatem duntaxat et
 ad differendum de ijs quæ ad artem pertinet
 comparatus: id quod quilibet, qui præ-
 ter dialecticæ & rhetoricæ aliquam cogni-
 tionem, in physicis libris & artis medicæ
 principijs vel parum versatus fuerit, præ-
 staret. Sicut igitur sophista, ad σοφὸν &
 φιλόσοφον se habet, similiter iatrosophista
 ad ἰατρόν. Et quanquam sophistæ omnes
 philologi sint potius quàm philosophi, ut
 qui verborum magis quàm rerum studiosi
 sint, & sapientes videri quàm esse potius
 fatagant: honestius tamen philologi nomen
 usurpari solet, pro homine Grammatico
 ferè & variarum nominum seu dictionum
 notitiam venante, (unde & ὀνοματοδῆγας

S C H O L I A

dicuntur,) non tam ad redarguendos ac decipiendos alios, quam in lingua vel una vel diuersis magnam vocabulorum propriorum & elegantium syluam, cum causis & rationibus singulorum, quoad eius fieri potest, congerendum, & ita se oblectandum, non sine aliquo simul rerum quoque variarum studio: quales fuerunt imprimis disceptatores illi, quorum conuiuium describit Athenæus, Pollux, Eustathius: et inter Latinos, Macrobius, Gellius, & aliqua ex parte Plinius: recentiores verò Guil. Budæus, Cælius Rhodiginus et Calcagninus, Perottus, alij. Sed his omissis, de logiatis quædam addamus. Vulgus hominum (inquit Eustathius) scientiam medicorum contemnit & aspernatur, tanquam subtilem quandam, & curiosam potius quam utilem loquacitatem, tantum non stolidam: quemadmodum etiam Grammatici homines stulti, & parum sapientes existimantur, quod Athenæus indicat scribens: Εἰ μὴ ἰατροὶ ἦσαν, ὁ δὲ πρὸς αὐτὸν ἦν ἡ γραμματικὴ μὴ γόττορον. hoc est, Nisi medici essent, nihil stul-

stultius foret Grammaticis, nimirum iuxta plebis ac vulgi iudicium. Tales quidem logiatri, homines verbosi, & prompti circa problemata (qualia & Alexandri Aphrodisiensis sunt, & apud Aristotelem quaedam, & pauca in Sympotiacis Plutarchi, plura apud Macrobiū) Galeni temporibus plurimi fuerunt, ostentatores suae eruditionis in verbis, in opere verò medico nulli, aut imperiti & infelices: & tale quidem id seculum fuit, ut conqueratur Galenus medicum à philosopho plerosque tum non potuisse discernere: unde non mirum si genus hoc hominum in magno fuit contemptu, & composito à medico sophistaque nomine appellatum: philosophi enim in sophistas ferè degenerarant. Horum verò plerique propter lucrum medicinam quoque inuadebant, in qua ab adolescentia minimè erant instructi. Et talis fortè aliqua ex parte, etiam Cassius noster fuit: non tamen idcirco contemnenda hæc eius problemata sunt, in quibus certè multa mihi videntur frugifera, & medicis atque chirurgis lectu digna.

SCHOLIA

etsi enim causæ quas reddit, non ubiq; sine probandæ, ipsæ tamen quæstiones per se, si quærendi tantum signa ademeris, conclusiones quædam utiles & aphorismi in re medica esse possunt. Inuenio Alexandrum Trallianum iatrosophistam à nonnullis cognominatum, immeritò tamen, ut mihi videtur. multis autem indigna cognomina ab hominum vulgo imponuntur.

IN PRIMVM PROBLEMA.

VIDE Aphrodisiensis problemata *1.97. *Vlcera quidem rotunda difficilius curari, Hippocrates etiam in libro de vlceribus scribit.*

Id est, lib.
x. probl. 97

κόρη δὲ ποδαιμύως δτεκρό(ατο) Hadrianus ποδαιμύως vertit quadantenus, quem secutus sum quod ad sensum. Nam vocabulum ipsum corruptum suspicor. An quia mox sequitur σφαγγύλδ' ἑλκός ἔποκειμύως, hîc etiam ἔποκειμύως legemus, &, per hypothesin, interpretabimur? quasi dicat: Detur enim vlcus rotundum, &c. Methodi-

rhodicos certè nouis & inusitatis quibus-
dam vocabulis vsos fuisse, Galeni testimo-
nio constat. An potius legendum πῶρις-
σως? quod est, abunde. Tantum enim abest
vt vlcus minus semper facilius sit curatum
maiore, vt maius interdum facilius mino-
re curari asserat, &c.

ἐκ τῶ κατ' αὐτὰ ἀρχῶν) Enallage nume-
ri est. αὐτὰ, scilicet τὰ λινύμεια, vt mox
τῶ λινύμειων. Prius autem dixerat in sin-
gulari, ἐπὶ παντός πράγματι. Ego sic po-
tius legerem: ἐπὶ παντός πράγματι, ὅ-
τι σὺμφυτόν ἐστι τὸ λινεῖναι, ἢ σφοδρὸς τὰ λί-
νυσις γίνεται ἐκ τῶ κατ' αὐτὸ ἀρχῶν. Id
est, In omni re, inquit, congenitum sibi mo-
tum habente, motus vehementior ex ipsius
principijs fertur. Hanc propositionem dein-
de probat: & subiicit alteram. Vlcera au-
tem congenitum sibi habent motum: Ergo
vehementius circa principia mouetur. Huc
sequitur alter syllogismus. Principia sunt
partes mediae. Vlcera rotunda vndique ad
principia, id est, partes medias (ex æquo) ver-
gunt. Ergo vlcera rotunda vndique vehe-

S C H O L I A

mentius mouentur. Quod autem uehementius mouetur, difficilius est curatu, &c.

οἷον ἔστι τὸ λεγόμενον) Clarior verborum Syntaxis huiusmodi foret: τοῖον δὲ ἔστι τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῷ ποταμῷ τὸ πλεονάζοντες, &c.

2. Ἐοῖ) εἰς μέγα) fortè melius Ἐοῖον εἰς μέγα.

3. Vide Aphrodisiensis problem. 1. 137.

4. Lege eadem, 1. 79.

5. Eadem 1. 39.

7. Eadem 2. 24. ὅτι ἐφ' ὧν, fortè commodius ἀφ' ὧν sed parum interest.

10. ἀλλὰ μὴν καὶ σωόδοι γινόμεναι) Hadrianus vertit, tum quòd rei venereæ usus ea loca magis exucca reddiderit. Sed fortè contrarium accidit, vt anteriora cerebri potius quàm posteriora, Venere nimia exiccentur, vt ex caluitijs apparet. & σωόδοι fortè Cassius acceperit pro vulneris sanatione, qua diductæ vulneris oræ coeunt: quæ per medicamenta valdè exiccantia fit, & magis nimirum in occipite, quàm syn-cipite. σωόδοι quidem pro coalitu & concretionem accipi, nouum non est.

12. $\sigma\upsilon\rho$, $\sigma\upsilon\rho$ οὐκ ὀλίγω) Pro $\sigma\upsilon\rho$ legendum $\sigma\upsilon\rho$, vel abundat.

13. De pterygio duplici, lege Manardū in epistolis. Celsus unguem interpretatur.

14. Confer Aphrodis. 1. 138.

16. Lippitudines per aestatem magis fieri, scribit etiam Aristoteles problmat. 1. 3. $\alpha\lambda\epsilon\alpha\rho$ verti teporem, Adrianus forte melius caliditatem. Aestas enim calida potius quam tepida est. sed ubi ille rursus aestum vertit, non probo. Videtur enim $\alpha\lambda\epsilon\alpha$ simpliciter calorem significare, non autem intensum. Grammatici $\delta\epsilon\rho\mu\acute{o}\tau\eta\tau\alpha$ interpretantur, & locum qui à Sole incalescat, tanquam ab eodem facto nomine. nam $\alpha\lambda\iota$ & idem est quod $\eta\lambda\iota$. alij locum quemvis calidum interpretantur, in quo frigus vitetur, & inde verbum $\alpha\lambda\epsilon\acute{\iota}\nu\epsilon\iota\rho$ factum adiunt, simpliciter vitare significans. Sed siue pro calore simpliciter, siue etiam intenso quandoque accipiatur (nam $\alpha\lambda\epsilon\acute{\iota}\nu\acute{o}\varsigma$, per $\lambda\alpha\upsilon\mu\alpha\tau\eta\rho\acute{o}\varsigma$ etiam redditur apud Varinum) huic tamen quaestioni magis conuenit, simplicem aut remissum calorem interpretari.

S C H O L I A

repidus enim et mediocris calor, σέγνωσις, id est, astringentem magis prohibet, & laxat, vehementior autem magis astringit, saltem per accidens.

18. Vide Aristotelem probl. 31. 9.

19. Lege Aëtium de suffusione, & Aphrodis. 2. 51.

τὸ ὁρατικὸν διὰ παντὸς τοῦ ὁρατικῶς) ἂν
potius legemus? ἀλλ' ὅτε ἡ τὴν αὐτὴν ἐπι-
βολὴν ἐργαῖ τὸ ὁρατικὸν (δηλονότι πνεύ-
μα ἢ ὄργανον) διὰ παντὸς τοῦ ὁρατοῦ, id est,
Non ex æquo in totum obiectum seu visibē-
le vis visoria penetrat: sed impeditur, & c.

20. Vide Aristotelē problematū sectione
11. probl. 29. & 44. et sectione 32. probl. 13.

21. Vide eundem sectione 33. probl. 1.
& sect. 32. probl. 6. Valla in hoc pro-
blemate legit φωνῆ, non φωνητικῆ, (sicut et
codex manuscriptus habet,) ut olim à me
notatum reperio. Puto autem à Ge. Valla
quoque hæc problemata esse conuersa.

23. Lege Aristotelem problematum se-
ctione 11. problem. 2. & 4. & sectione 33.
probl. 14. Pro participio μεινάτωρ, ut
impressum

impressum est, & Hadrianus quoque legit,
 malim μυσαίντωρ ἢ πνέματ' ἐκ τῆς ἀ-
 σάσεως) cum spiritus fertur è distentione, id
 est, loco distento, vel potius distentione alio-
 rum corporum compresso.

24. Non enim hoc est quod queritur)
 Alia hæc questio est apud Aristotelē pro-
 blem. 1. 1.

25. ἀγᾶξις impetum vel illisionem signi-
 ficat, aut pulsationē, qualis ab aqua fit è sub-
 limi effusa super aliquā corporis partem, à
 verbo ἀγᾶσσω, quod et αἰονεῖν Græci vocāt.
 hinc et catarrhactæ fluminum dicuntur ubi
 cū impetu & fragore aqua ab alto cadit.

26. Vide Aristotel. problem. 5. 9.

οἷον αἰ φερόμενα, malim ὁδεῖν αἰ φερόμενα.

27. Hyposphagma non est suffusio (ut
 Hadrianus vertit, non rectè: suprā autem
 problemate 19. ὑποχῆδαι rectè vertit suf-
 fusionem:) quid autem sit medici docent, cū
 alij, tum Manardus in Epistolis.

λογκανίζοντα) Sic à μέλας deducitur
 μελανίζερ. alia lectio est, λογκανδίζοντα,
 fortè à λογκανθῆς. unde λογκανθῆς κέρα,
 canum caput.

28. Vide eundem sect. 31. probl. 11. & 18. & sect. 3. probl. 20. et 29. de ebrijs. Item 31. 17. et Aphrodisiensem 1. 121. Cum oculus alter subteritur, obiectum duplex apparet). Si id quod inspicitur (ut chartula ante conspectum in mēsa posita, aut numus,) sit à latere oculi qui subteritur, duplex apparebit, utroq; quidem oculo aperto. Sin positum in medio fuerit, et è regione nasi, vel alteruter oculus clausus, simplex tantum apparebit. Debet autem palpebra digito premi, maxime circa angulum anteriorem introrsum vel sursum premendo.

29. φύσις,) ut & Hadrianus legit. Ego φύσις repono, id est, obturatio: & lego, ὡς πρὸς φύσιν ἡ ἀκρίβης γίνεται, ὡς μὴ γινέσθαι τὸν ἀέρα πρὸς δυνάμιν: vel, ὡς μὴ γινέσθαι τὸν ἀέρα πρὸς δύναμιν. Alia lectio habet quidem ὑποδλίβεσθαι, sed mox subiicit ὡς ἀκριβὲς πρὸς δύναμιν. nomē autem πρὸς δύναμιν, coniunctū legitur etiam suprā, questione 20.

30. Dioscuros vocant) Ab eo scilicet, quod morbi solutionem instare significant, sicut

sicut & Castores seu Dioscuri dictæ stellæ
cum geminæ apparēt, in aliqua navis parte,
prosperi cursus prænunciæ habentur, &c.
Vide Plinium lib. 2. cap. 37. vel nostrum de
rebus noctu lucentibus libellum.

ὥς ἐπίλυσις) Malim δὲ, τὸ ἐπίλυσις.

31. δὲ τὴ φύσει (ὁλίγοιμα) Lege-
rim, δὲ τὸ τὴ φύσει ξηρὰ καὶ ὀλίγοιμα.

32. Κυφέλας (aliàs κυφελίδας) verti
aurium sordes, non ut Hadrianus fauum
mellis. Vide commentarium quintum Ga-
leni in sextum Epidemiorum, Sententia 19.
Latini aurium marmorata vocant, alij ce-
rumina. Pollux lib. 2. aurium partem inte-
riorem, κυφῆλλω nominat, à qua inquit e-
tiam sordes earum sic vocantur, quas &
paulò antè tum κυφῆλλω, tum κυφελίδας
vocârat. φύσσει, malim φύσει ᾶσαι.

32. μάλις τὴ κεῖς) Malim κεῖς, ut
& codex manuscriptus habet: id est, im-
primis cum pars illa quæ de dulci & amaro
iudicat, sincera perfectaque fuerit.

33. Ακμας, in facie quasdam maculas
nominat, quæ rotundæ ferè & subfusco aut

S C H O L I A

- subruffo colore visuntur, veluti que ex solis
adustione factæ videtur: nostri *loubflecken*
nominant, à colore putæ frondium siccarum
(quem fortè *xerampelinum* aliqui vocant)
vel à tempore anni: nam cum folia & fron-
des prodeunt, verno tempore, in Sole præ-
sertim versantibus, hæ maculæ quibusdam
emergunt, ac veluti efflorescunt: ut rursus
cum Solis vis imminuitur, et folia pereunt,
occultantur. Quare easdem putarim eph-
Ephelides. *lidas* Græcis dictas, à mora in sole. Quod si
maior sit causa et profundior infectio, tum
in facie tum reliquo corpore (ut pectore &
Lenticulæ. *brachijs* præcipue) lenticulas vocant, Græ-
ci *φάκας*, à colore simul & figura huius le-
guminis. nostri eodem quo ephelides nomi-
ne. Est & lenticula quædā pilosa *Schande*
Lenticula pilosa. *luf* nostri appellant, in qua pili & quidem
longiusculi nascuntur. hæc perpetua esse so-
let. mentionem eius in libris non reperi. Ma-
nardus in epistolis lib. 2. epistol. 2. post len-
tículas & ephelides, ceu diuersum ab eis vi-
tium cutis, stigma memorat. Est & voca-
Stigma. tum stigma (inquit) quasi punctum dixeris
vel

vel varietatem. aliguasen Auicenna nuncu-
pauit. Putauerim ego significari ea voce in-
fectionem quandam, qua varia & quasi
punctis quibusdam intersincta cutis vide-
tur. Vernicatam vulgò dicunt, variegatam
volètes opinor dicere. Sic ille. Hadrianus in
hoc problemate æquas reddidit varos. Sed
eodem Manardo teste varus Celsus & Pli- Varus.
nio, idem est quod Græcis ἰοῦδ & tumor sci-
licet exiguus & durus in facie, à crasso hu-
more. Nos peculiare eius nomen non habe-
mus. apparent autem ceu grana milij, cir-
ca nasum præcipuè, si vngue exprimantur
è poris, qui inde ceu vacui relinquuntur, et
paulò post rursus implentur. Redeo ad ac-
mas à Cassio dictas, quas & ephelides dici
conijcio: & lenticulas esse ceu ephelides diu-
turnas: pilosas verò cognomine, perpetuas.
Has in facie maculas Columella fucas nomi- Fucæ.
nat, siue à fuco colore, siue potiùs à Græco
φακός, quod est lenticula. Lenticulas tol-
lunt galbanum & nitrum, Celsus. Len-
rigines ac maculas è facie tollit, Plinius. Gal-
li adhuc lentilles vocitant: Itali quidam len

tinie. Est cum totum ferè corpus similiter vitiosum colorem trahit ex malo habitu, viriliginem vocant, &c. An acmas probabile est, non quidem ab ætatis vigore, ut Cassius scribit, sic esse dictas: sed quasi ἀχ-
 vας? quod sint veluti aspergines quædā, etc.

In vulgari Græcolatino lexico ἀκνύω (sic enim scribitur, non ἀκνύω) quidam (idem Hadrianus Iunius, ni fallor, qui suis doctissimis observationibus id volumen plurimum auxit) interpretatur varum, & etymon adfert, πρὸς τὸ μὴ ἐμποιεῖν λευκομὸν id est, quoniam non pruriat, nescio ex quo authore: neq; enim nominat. Aliud maculæ genus est, quod in utero contrahit fœtus, propter aliquem matris terrorem ferè, ut vulgus credit, Mûtermaal nostri vocant, id est, μὴ φοβηλὶς. Aliud deniq; in ægrotis, mortis imminens indicium, lenticulis proximum, ρεσλεκτεν à capreolorum maculis nostri appellant, &c.

34. Vide Aristotelem probl. 33. 6.

37. Quare ibidem 33. 3.

38. In fine problematis, & ἰσχυρὸν

ἔκ' ἐχει) malim ἢ σωέχαια ἔκ' ἐχει, ut tres
 causa circa agilopem, totidem præcedenti-
 bus causis circa fractos artus opponantur.
 In ipsa autem quaestione, sic foriè legendum:
 μετ' ἐγκυρτώσεως γενομένης, ἔσονται φύε-
 ται σὰρξ ἢ ἄρ' περὶ δύντ' ὅς ἐστι, ἔ. ὦ. ἁ. τ.
 μ. τ. ὁ. σ. καὶ ἰσοδυναμεῖν, &c.

40. Lege Aristotel. probl. 5. 26.

44. Vide ibidem 33. 15. Verba hæc in
 fine, καὶ τὸ συμβαῖνον πάθ' ἑκὸς μὴ γί-
 νεσθαι, videntur mihi abundare.

45. Problema hoc apud Aristotelem,
 sectionis 31. problemate 1. plenius & emen-
 datius expositum legitur, iisdem penè ver-
 bis, nempe: Διὰ τί τριψαντες τὸν ὀφθαλ-
 μόν, παυόμεθα τῷ πᾶρμῳ; ἢ ὅτι ἀνα-
 πνοὴ ταύτη γίνεται ὅλ' ὑγρῷ· δακρύει γὰρ
 ὁ ὀφθαλμὸς μετὰ τὴν τριψιν· ὁ δὲ πᾶρμος
 ὡς πλῆθος ὑγρῶν. ἢ ὅτι ἐλαττον θερμὸν
 φθείρεται ὑπὸ τῷ πλείονι; ὁ δὲ ὀφθαλμὸς
 τριφθεὶς, πλείω λαμβάνει θερμότητα ἢ τῇ
 ῥινί. ὡς ἴσως δὲ, καὶ ὡς αὐτὴν τὴν ῥινὰ τρι-
 ψει, παύεται ὁ πᾶρμος. Idem autem proble-
 ma iisdem ferè verbis repetit Aristoteles se

S C H O L I A

Etionis 33. problemate 8. eiusdem verò sectionis problemate 2. posteriorem solum ex duabus nunc recitatis causis adfert. Quòd ad vocabulum ἀναπνοή, Galenus hoc loco potius διαπνοή dixisset.

45. Vide Aristotelem sect. 33. probl. 4. & 8. & 31. 1. unde mutilatus Cassij textus Græcus restitui potest.

46. Huc pertinet aphorismus Hippocratis 1. 13. Senes facillimè ieiunium ferunt: secundo loco, qui aetatem consistentem habent, &c.

47. Metuentibus etiam testiculi contrahuntur: de quo Aristoteles sectione 27. problem. 7. & 11.

48. Vide Aristotelem problem. 31. 3. & 32. 8.

59. Vide infra quæstione 72. Pro τὰ γαστρὸς κινήματα, legerim τὰς γαστροκινήσεις.

60. οἱ λόγῳ διεωρητοὶ πόροι, nominantur à Cassio mox iterum problematibus 62. 69. 81. & alibi fortè. & problemate 66. λόγῳ διεωρητὰ ἀραιώματα. & alicubi λόγῳ διεωρητὸς ὄγκος. Dicuntur autem λόγῳ διεω-

διω-

δεωρητὰ , quaecunque in rerum natura
 existunt quidem, sed ratione, non sensu de-
 prehendantur, ut principia rerum, materia
 & forma: & atomi, iuxta earum asserto-
 res: quarum vel nulla vel minima magnitu-
 do est. Hinc δογμωγράφου Caninium Reui-
 lium Cicero nominavit per scommata, quod
 is eodem die consulatum & accepisset, &
 amisisset.

61. Vide Aphrodisiensem probl. 2. 77.
 δύσκαπνον) alia lectio, quam secuti sumus,
 habet δύσκαμπτον. Hadrianus legit δύσ-
 πνον, & vertit ad perspiratū male cōpara-
 tū: quod melius Gracè δύσδιάνων dicere-
 tur. Sed mihi omnino placet δύσκαμπτον
 legi. nā ut corpus imbecillius sit, aut esse vi-
 deatur, partium ἀνέσις, id est, laxitas facit:
 contrā ut robustius, σφιγξίς, id est, astri-
 ctio, quam sequitur rigor quidam & ad
 flexum difficultas.

62. ἐκ λεκραμλὺς ἀγαρὺ δ' αττ & ψυ-
 γῆ) Hadrianus legit ἐκ λεκραμλὺς ὄξει ὑδ' α-
 ττ & ψυγῆ: quoniam oxycrati mentio præ-
 cedit in impresso Lutetia exemplari. sed ad

oxycratum aqua simpliciter requiritur, non
frigida. Et codex manuscriptus pro ὀξυκρά-
τος habet δυκράτος. quamobrem sic legerem,
καὶ ἐπὶ τῷ δυκράτος λεγομένῳ δὲ σωοῦμαι.
καὶ γὰρ τὸ ἐκ θερμῶ ἀγὰρ ὑδίατῃ καὶ ψυ-
χρῷ. sic enim θερμὸν καὶ ψυχρὸν opponuntur.
Codex quidem manuscriptus pro λεκράμενος
vocem corruptam habet λερεσθ, quæ tamē
ad θερμῶ propius accedit. Verba hæc sub fi-
nem, ἐσι δὲ ὡς πρῶτῃ, θερμὸν, per paren-
thesin accipienda sunt de sinapi.

63. Lege Aphrodisiensem problem. 1.

53. Et 2. 115. ἀνιμώμῳ ὑδωρ, passivè:
πνέουσα verò ἀνιμώμῳ paulò pōst, acti-
uè. tribuit autem vim attrahendi humorē,
hīc quidem ἐπὶ πνέουσατι, in sequenti ve-
rò problemate ἐπὶ πνεύ. Hadrianus in-
ter hæc verba ὡς ἐκ μεγάλων σωεσὼς ὄγ-
κων, et præcedens γλυκὺ, interserendum con-
iicit, ὡς καὶ ἐξ ὅλων τῶ θάλαττιον, ἀλμυ-
ρῶν: quem olim nostras interpretationes con-
ferens, secutus sum. quod ad rem ipsam, ni-
hil interest. ἐκ μεγάλων σωεσὼς ὄγκων)
hæc verba vel abundāt hīc, (nam in sequen-

ti etiam problemate leguntur: vel addenda negatio, ὥς μὴ ἐκ μεγάλων: aut pro ὥς legendum μὴ.

64. Problema istud (inquit Hadrianus Iunius) an veritati sit consonum, tecum expende Lector. nam videtur illi reclamare & ratio: (quo enim magis ad tertias decoquitur, hoc inspissabitur amplius strigmentitia crassitie, salisq; pars crassior subsidet, exhalante atque in fumum se resolvente tenuiori:) & salis strues è marinæ aquæ salsugine coctura conficientium experientia, diuersum quid dictura, ut opinor, fuerit: ni de aqua per expiratum guttatim in metam collecta (id est, destillata ut vulgò dicunt,) loqui illum statuamus, quod tamen non existimo.

68. παρακράτῳ μύοις) melius fortè πρὸς κινεμάοις: et pro ὀψιφίας, πρὸς τριφείας. nam & in sequenti problem. sic habetur: πρὸς ποίᾳ παρόδῳ τῶ ὄγκου καὶ πρὸς τριφεί. Hadrianus pro ὀψιφίας, legit γντρίφείας.

69. τροπῶν) Hadrianus vertit in alit̃ fugam: quod si voluisset dicere author, de-

S C H O L I A

xisset fortè eis τὰ ἐσω ῥοπλῶ. nunc cum cau-
sas duas palloris nobis proponat, vnam à me-
atibus immutatis seu transpositis: alteram
(τὸν τ' ἐν ἡμῖν ὑγρῶν ῥοπλῶ) non ad situm
meatuum mutatum, sed ad ipsos humores al-
teratos referre libet. nam si τρωπλῶ hîc pro
motu ad interiora accipiamus, is autem sine
idoneis meatibus fieri non potest, eadem cau-
sa, alijs tantum verbis repeti videbitur.

70. σφωπαδῶσι) Mutavi in σεγνοπα-
δῶσι, vsitatum Methodicis verbū: et Cas-
sius ipse σεγνωσιῦ alibi nominat.

71. ἀκορέσις) Vetust codex, quem sum
secutus, ἀνορέσις. Hadrianus conijciebat
ἀχωρήσις vel ἀφορήσις legendum esse.

72. Vide supra quæstione 59.

72. τὸ ἐξ ἁπλῶν πνδύμα) Codex manuscri-
ptus ἢ δὲ αὐτῶν πνδύμα, & rectè quidem.
Subauditur αὐτ' ἁπλῶν. & similiter mox
sequitur, ἢ ἐν τῶτοις (τοῖς ἁπλοῖς) δεξιῶν.
accipit autem πνδύμα & δεξιῶν pro eodē.
ἀπλομορφαῖα vocat humores aut spiritus
tenuēs, ut etiam problematibus 75. & 78.
Pro δισκῶσι Hadria. rectè reponit ναρκῶσι.
codex

codex quidē manuscriptus habet ἀσπερσῶσι.

73. Enstasin hīc author subinde meatuum obstructionem vocat, vocabulo (ut videtur) methodicæ sectæ proprio, & illorum qui atomos statuunt, quarum ex motu & figurâ diuersâ, alij & alij affectus gignantur: obstructio verò, quum non mouetur, sed intra meatus confercti subsistunt.

Vide infrâ problemate 76. ἐκωνοῖας) legerim ἐκνοῖας cum Hadriano vel παρακωνοῖας. et mox pro σύστασις, ὕστασις. ὡς δὲ (ὅσῳ ἰού) Videtur locus corruptus. an, horum verò motuum altero saltem absente, (ut legatur, ἐνὸς δὲ τῶν ἄλλων) aquā aut ex eius imaginatione motum, stomachi meatus obstruere, quā ex utraque causa coniuncta, (visu scilicet simul aquæ bibendæ, eiusq; imaginatione,) præstat?

74. ὡς πρὶ ἐμπλειῶν) nos pro ὡς πρὶ reposuimus αὐτῇ ex codice antiquo. ac cipitur autem ἐμπλεῖσθαι verbum passivè. ἢ μὲν γὰρ τροφή, ἐμπλέει: ἢ δὲ κοιλία, ἐμπλεῖται. Alexander Aphrodis. dixit, ἐμπλέει ὅτι τῇ ὑγρῇ τροφῇ, pro ἐπινύχεται. χέρσθαι

θαῖωθεῖα μυνείας ναυσὶν ἐμπλήτῃ, Philo
de mundo.

75. ὥς ἂν εἰκότως) malim ἢ ἵδ' εἰκότως.

75. et 76. κεφαλαλγία pro paroxytōnē
per ei legitur: quod etsi non probem, & ma-
lim κεφαλαλγία scribere, paroxytōnē per
e: ut ὠταλγία, reliqui tamen: quoniam, ut
Eustathius author est, veteres Attici nomi-
na hæc foeminina in εα, ut δούκεια, ἀναί-
δεια paroxytōna faciebant, tanquā ultima
existēte longa. apparet autē substantiva hæc fi-
eri ab adiectivis in ης, ut εὐκλής, ἀναίδης.
quare et κεφαλαλγίαρ dici posse existima-
ui, cum adiectivū etiam eius κεφαλαλγῆς
reperiatur. Sed hæc discutiēt Grammatici.

77. ἐξανιστάμενοι) verti surgentes. Ha-
drianus expergefacti, quod non probō. Non
enim hīc querit Cassius cur expergefacti
aut vigilantes magis doleant capite, quā
dormientes: sed cur magis doleant qui sur-
gunt, aut ambulant & mouentur, quā
qui cubant et quiescunt. Cuius contrarium
circa spiritus difficultatē accidit probl. 83.

79. Lege Aristotelem problem. 30.

Ἐξ ἧς ἐκείσε μὲν γὰρ) pro ἐκείσε malis
 ἴσσημι ἐκείσε, aut ἐκεί. δι' οὐδία) via vel trā-
 situs difficilis: ut δι' οὐδία, expeditus, facilis.
 sic problemate 63. dixit δι' οὐδ' ἔσθ' αὖ τὸν πᾶρα
 πορῶν. Ποροποιία) Hadrianus vertit, ob-
 structionem pororum: sed obstructionem
 Cassius ὕψασιν vocare solet. Malim ego po-
 rorum affectionem, aut transmutationem,
 quā aliqui μετὰ ποροποιία vocāt, Plutar-
 chus verò μετὰ χηματισμὸν τῶν πόρων. Ga-
 lenus quarto methodi, cap. 4. ubi ex pro-
 fesso contra Methodicorum noua & obscu-
 ra vocabula inuehitur: Quòd si hoc, inquit,
 Thessali j isti accidere sibi fatentur, loqui se
 quapiā, nec intelligere se exactè quæ loquan-
 tur, id ipsum fatentur, quod nos illis obijci-
 mus. Nam metasyncrisis illa si quidē de im-
 mutanda poropœia, id est, exiguorum mea-
 tuū statu dicatur, certè intellectus aliquid
 habuerit, significaueritq; rem aliquam, cæ-
 terū friuolam multis modis. nam nec ex
 corpusculis & meatibus corpora nostra
 constant: nec si hoc verum esset, posset ta-
 men aliquis docere, qua ratione sinapi mea-
 tuum illorum statum immutaret, etc. Quòd

S C H O L I A

ad Cassij quidem sententiā hoc in loco πορο
 ποιῆσαι simpliciter, ἀν μεταποροποιῆσαι le-
 gamus, nihil interest.

30. ἀτροφοῦσι) idest, contabescunt.
 Hadrianus vertit alimoniam detrectant.
 quod equidem Græcè ἀραιῶσι potius di-
 xerim. Nos hydrophobicos potu potius,
 præsertim aqua, quàm cibo abstinere legi-
 mus. sed utrouis abstineāt, tū vi veneni tū
 hac ipsa utriusq; aut alterius alimenti ab-
 stinētia eos contabescere necesse est. Actua-
 rij interpretes scribit hydrophobicos aliquos
 perpetuò mœrore cōtabescere. Græcus qui-
 dem Actuarij codex admanū nobis non est,
 necdum euulgatus typis. sed quoniam appa-
 ret eum quæ de venenis scribit, ex Diosco-
 ride mutuatum omnia, & hoc in loco apud
 Dioscoridem, non ἀτροφῶσι, sed τρυχόντας
 συνεχῶς legitur, eandem in Græco Actua-
 rij codice lectionem esse coniicio. Ruffus an-
 tiquæ medicinæ gravis author, hydrophobū
 idest, aquæ metum, testatur insanix genus
 esse ex atra bile, magna veneni huius cū hu-
 more illo similitudine. Sunt qui metū aquæ
 fieri

fieri dixerunt ex nimia siccitate: quasi in cō-
trarium habitum mutata penitus humida
eorum substantia: unde ἀτροφία & tabē
hoc malum comitari nil mirum fuerit.

82. σωδιδωδύω) Pro συρρέοντων vel
συμφορμύω: ut διδωδαι pro λινείδαι
καὶ φέρεδαι in compositione accipiat: et
ut ἀνάδωσις, idem est quod εἰς τὰ ἄνω
φορὰ, ἢ ἀναφορὰ, (et si pro διάδωσις ali-
quādo usurpatur:) διάδωσις verò est διαφ-
ερισ, id est, ex uno loco in plures diuersosq;
distributio seu digestio: ita σωδιδωδύω, idem
sit quod συμφορεῖδύω, id est, ex locis pluribus
& diuersis in unum conuenire seu conge-
ri. Hoc autem annotare volui, quoniam in
vulgatis dictionarijs hoc verbum non re-
peritur. Poterant & alia quædam anno-
tari, sed aliquid relinquo lectori: & forsitan
hæc etiam inter scholiastæ virtutes
est, aliqua præterire.

S C H O L I A

EMENDANDA QVÆ

dam. a. facie. j. b. secunda.

In epistolæ dedicatoriæ ad Chentmanum
disticho Græco, voces χύματα & Βιβλία
transpositæ sunt. Folij 1c. b. versu 4. sic le-
ge, dilatantur, & earum meatus quoque di-
stenduntur, nares conniuent: & dum spi-
ritus ex loco ita dislento (id est, distentione
cōpresso) fertur etc. Fol. 14. a. versu 20.
lege, indicant: præsertim cum dicatū gusta-
tui organū, quod dulce & amarum discer-
nit, exquisitam suæ functionis vim habet.
Fol. 30. a. versu ultimo, lege, ἐκάτερο πὲρ
τῶν ἡμετέρων. Fol. 32. a. versu 16. ὁρᾷ τὸ τὰ
ὕγιον. F. 33. a. versu ultimo ὥπικης.

F. 36. b. versu 22. τίς μὲν ὄν; & μοχ-
ὕγιαζεν. Fol. 39. b. 20. κς'.

QVÆ

QVAE SEQUUNTUR,

pagellas aliquot explendi causa
adiecimus.

De problematibus quædam in genere ex
epistola nuncupatoria Hadriani lunij.

Problemata vocant Græci, quæ in me-
dium proponuntur, ut in disquisitionem ve-
niant, & ad calculos vocentur, omnia. idq;
duplici fine, ut aut doceant quippiam, aut
construant: quod in Mathematicis præcipue
fit. Definiuit olim Mechanicus Carpus, te-
stante Proclo, tantum inter problema & Theorema
theorema discriminis, ut illud simplicem &
illaboratam præferre propositionem dice-
ret: hoc operosam, solidam, atque exacto
iudicio & scientifico compertam explora- Problema-
tamq;. Habet autem tres ferè potissimas par- tis partes.
tes problema: ut quod in quæstionis contro-
versiam venit, primo loco proponat: dein-
ceps illud rationibus argumentisq; conuin-
cat, & velut ob oculos exhibeat. postremò
quòd demonstratione assertum est, conflet
atque adeò coagmentet. Occurrit inter-

Pórisma,

dum (quemadmodum attentè legenti non hunc modò, sed & Aristotelis & Aphrodisiei eiusdem argumenti libros, patebit) ut ex demonstratione comprobatis, obiter etiam aliud theorema colligas, & quasi lucro apponas: pórisma Græci appellant, quasi dicas lucrum & hémæon, siue accessorium compendium: quidam è nostris corollarium vocarunt. Porro videntur ferè authores in hoc tradendi genere, duplici lemmatù quæ ad demonstrandam rem propositam assumuntur, via, quæ aut rationi consentaneis ac scientificis (epistemonicàs Græci vocant) demonstrationibus comprobant, aut probabilibus in dubia causa persuadent. Sed hæc de problematum ratione in præsens sufficiant. Hæc Iunius.

EX SVIDAE DICTIONARIO, in voce θεωρημα.

Theorema, quod & Problema, & ζήτημα, id est, quæstio dicitur. Nam Aristoteles verbo θεωρεῖν utitur pro ζητεῖν. Est autem

tem theorematum aliud ethicum, aliud physicum, aliud logicum seu dialecticum: si de eiusmodi rebus quærat, de quibus vel sapientes inter se conueniunt, vel è vulgo hominum alij aliter statuunt: vel sapientes aliter quàm vulgares, aut contrà. Ethica siue practica sunt, quæ expetendum aliquid aut fugiendum inquirunt, non verò ad nudam cognitionem tendunt, vt de aliquo bono vel malo: verbi gratia, An voluptas bonum sit: aut de quouis bono quod homines ipsi sibi acquirere possunt, aut malo quouis quod fugere possunt. Physica, siue θεωρητικά, solam cognitionem & veritatem sibi proponunt tanquam finē: vt si quis quærat an mundus sit sphericus, an anima immortalis: aut aliud quippiam ex illo genere quæ natura sunt aut fiunt. Dialectica verò, per se quidem nec actionē aliquam, neq; ipsam rerum naturæ cognitionem sibi proponunt, sed ita quæruntur, tanquam utilia & conferentia ad alterutrum è duobus prædictis finem. Logica enim organi vicem explet in philosophia: & logicæ quæstiones ali

S C H O L I A

cuius ad philosophiam utilitatis gratia quaeruntur: exempli gratia, de conuersione propositionum, de figuris syllogismorum syllogisticis & asyllogisticis. hæc enim inuenta & cognita ad fines prædictos comparandos, tamquam organa conducunt.

EX ALEXANDRI

Aphrodisiæi in sua problemata præfatione.

In questionem venire & problemata fieri illa possunt, quæ neque perspicua ex se sunt, neque tam occulta, ut percipi à nemine possint: sed quæ medium locum obtinent: hoc est, quæ quamuis difficilia et obscura, explicari tamen, lucemque recipere rationum, doctrina hominis atque ingenio possint.

EX EODEM FERE SO

lutionum loci, à quibus ferè omne problema dissoluitur.

1. Aequiuoci vocabuli distinctio. si verò nulla sit æquiuocatio, à sequentibus ferè locis soluetur.

2. Tem-

2. Temperamentum, id est, primarum qualitatum conueniens cuique mixtio.

Ad temperamenti rationem etas quoque & regio accedunt.

3. Secundarum qualitatum differentia, ut secundum tactum durities aut molli-
ties maior minorue: item densitas aut rari-
tas. iuxta has enim ὑπάρξεις & ἀλλοί-
ξεις contingunt.

4. Materiae aptitudo seu dispositio.

5. Partium tenuitas & crassities.

6. Colorum discrimina.

7. Corporum, vel partium eorum dia-
plasis, ut Græci vocant, Gaza speciem ver-
tit: videtur autem ad figuram in toto exte-
riore corporum complexu, seu superficiei
conformationem pertinere. Huic adiun-
xeris situm ipsum seu positionem singulo-
rum, & ordinem, & connexionem mutuā.

8. Moles seu magnitudo maior minorue.

9. Vis seu potentia magis minusue, uel
tardius aut celerius agere comparata.

10. Actionum differentia.

11. Tempus & opportunitas.

I N C A S S I V M

12. *Aetas: quæ partim etiam sub temperamentivratione continetur.*
13. *Consuetudo.*
14. *Essentiæ veleius quod per se est, et accidentis seu euentitij distinctio.*
15. *Antiperistasis, aut vis magis collecta & vnita ab obsistente contrario.*
16. *Naturalis quædã cõcordia vel discordia, sympathiã Græci dicunt et antipathiã.*
17. *Similitudo, dissimilitudo: Seu rerũ similiũ similis cõditio, contrariarũ cõtraria.*
18. *Deceptio vel imbecillitas sensus.*

F I N I S.

De
et
f.
107
J
12.
J
174
141

